

NORDANSTIGS KOMMUN

Årsredovisning 2009

KS § 47 / 2010

KF § 20/2010

Innehåll

Kommunstyrelsens ordförande	4
Sammanfattning	5
FEMÅRSÖVERSIKT	5
ÅRET I KORTHET	5
ÅRET I KORTHET	6
Förvaltningsberättelse	7
OMVÄRLD	7
KOMMUNSTYRELSENS LEDNING OCH STYRNING FÖR GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING	11
Bakgrund	11
Kommunstyrelsens uppföljning	11
Inför kommande år 2010 - 2012	13
ORGANISATIONSSCHEMA	14
VISION 2020 NORDANSTIG NATURLIGTVIS	15
KOMMUNFULLMÄKTIGES SEX ÖVERGRIPANDE POLITISKA INRIKTNINGAR OCH AMBITIONER SAMT UPPFÖLJNING AV FULLMÄKTIGES ÖVERGRIPANDE VERKSAMHETSMÅL	16
1. Stödja barn och ungas utveckling	16
2. Aktiv kultur och fritid	18
3. Bo och verka lokalt och globalt	19
4. Långsiktig, hållbar utveckling	22
5. Trygg inom omsorgen	23
6. Stärka näringslivsklimatet och medborgarens möjligheter till egen försörjning	24
PERSONALPOLITIK	25
Personalredovisning	26
Sjukfrånvaron i kommunens verksamheter	27
KOMMUNENS EKONOMI	28
REVISIONEN	33
KOMMUNENS VERKSAMHETER	34
Kommunstyrelsen	34
Utbildning och kultur	38
Omsorg och lärande	40
KOMMUNALA BOLAG	45
KONCERNFÖRETAG	45
Nordanstigs Bostäder AB	45
Nordanstigs Vatten AB	46
Nordanstigs Fastighets AB	47
UPPDRAGSFÖRETAG	47
Stiftelsen Ersk-Matsgården	47
Bergsjö Närvärme KB	48
Fiberstaden AB	48
Stiftelsen Nordanstigs Bostäder	49
X-trafik AB	49
Kommunalförbundet Region Gävleborg	49
Norrskan AB	49
Kommunalförbundet Inköp Gävleborg	50
MittSverige Vatten AB	50
Samkraft AB	50
KOMMUNEN OCH KONCERNEN I SIFFROR	51
Intäcks- och kostnadsstatistik	51
Resultaträkning	52
Kassaflödesanalys	53
Balansräkning	54
Nothänvisning	55
Bilagor	60
REDOVISNINGSPRINCIPER	60
ORDLISTA OCH BEGREPP	62
MÅLSTYRNINGSMODELLEN	63
FÖRKLARING TILL SIGNALSYSTEMET FÖR MÅLUPPFÖLJNING	64

Om Nordanstig

Nordanstigs kommun ligger i norra Hälsingland mellan Hudiksvall och Sundsvall. Kommunen kan erbjuda fin livsmiljö. Bra och billigt boende och möjligheter till ett rikt liv i samklang med naturen. Kultur- och föreningsliv är omfattande och fritiden erbjuder allt från havsbad till alpin skidåkning i Hasselabackarna. Vi är totalt knappt 10 000 invånare.

Namnet Nordanstig

När man vid kommunsammanslagningen 1974 förenade de fyra kommunerna Hassela, Bergsjö, Gnarp och Harmånger, valde man att kalla den nya kommunen Nordanstig. Namnet Nordanstig hade redan då under lång tid använts inom kyrkan, nämligen som beteckning på ett kyrkligt kontrakt.

Namnet Nordanstig finns omnämnt första gången år 1358 i en köpehandling om "Nordanstigs buldan". Buldan är en tjock linneväv och den tillverkades tydligen i en sådan omfattning att man kunde "exportera" den från detta område där man odlade en hel del lin.

Redan under sen järnålder framträder tre bygdecentra i Hälsingland. Dessa är Nordanstig, Sunded och Alir. Under tidig medeltid kom kungsgårdar att anläggas i dessa bygder, nämligen i Jättendal, Hög och Norrala. Dessa kungsgårdar tillhörde Uppsala öd, dvs. gårdar tillhörig centralmakten.

Under lång tid gick vägen från Sunded till Nordanstig via Rogsta Ilsbo, alltså genom byn Steg, som ligger vid kanten av den bergsrygg som skiljer dessa orter åt. Man måste alltså ta sig över "Stejje" för att komma till det område som idag utgör vår kommun.

Dialektalt benämnde man tidigare folk i olika byar efter vilken sida av en ås eller mo som de bodde. Således kallades innevånarna i Ingesarven och Yttre för "Sönnamogarna" dvs. folket som bodde mellan byarna Skrämssta och Bjåsta bodde "på Stejje" osv. Därför är det troligt att folk som bodde "norr om Steg" kallades "Nolastejjare" (Nordanstigare) och att detta så småningom kom att beteckna det nordöstra hörnet av Hälsingland.

Kommunvapnet

Nordanstigs kommunvapen ritades i början av 1980-talet av jättendalssonen Paul Persson. Hästen symboliserar kommunens inland som tidigare präglades av skogsbruk och jordbruksbygd, och fisknätet under anknyter till kusten och fiskenäringen. De sex maskorna i nätet symboliserar de socknar som ingår i kommunen; Hassela, Bergsjö, Ilsbo, Gnarp, Jättendal och Harmånger.

Källa: Boerje Bohlin

Kommunstyrelsens ordförande

Vi landar på fötterna även år 2009.

År 2009 går till historien då världsekonomin nedgång mycket snabbt påverkade den nationella, regionala och kommunala skattetillväxten i negativ riktning. Många uppvaktnings- och möten med företrädare för regering och departement genomfördes under tidigt 2009. Regeringen tog till sig kommunernas krav på ökade anslag och för Nordanstigs del innebar det drygt 3 Mkr i lägre kostnader för arbetsgivaravgifter.

Arbetet med Vision 2020 Nordanstig Naturligtvis antogs av kommunfullmäktige under hösten. Visionen blev därmed en del av de mål som politiken och verksamheterna har som ledstjärna.

Kommunstyrelsen har under året lagt grunden för ett tillägg till översiktsplanen, där vindkraftsuppbyggnad kommer att möjliggöras på ett antal platser i kommunen. Omsorgs- och lärandenämnden har under året hanterat många placeringar av ungdomar enligt lagen om vård av unga. Insatser har vidtagits för att möta det ökade behovet. Utbildnings- och kultur nämnden kom fram till ett förslag att samordna högstadiesamverksamheten till Bergsjö, vilket även kommunfullmäktige biföll efter votering 17-14. Min bedömning är att beslutet om ett högstadium kommer att skapa en hel del debatt om framtiden för den sydöstra kommundelen. Det är mycket bra att vi i budget för 2010 ökat anslaget för ungdomar och föreningar med 1,3 miljoner kronor.

Företagen i kommunen har känt av lågkonjunkturen och många personer har blivit permitterade från sina arbeten under året. Kvarnmöns Bleck blev uppköpt av ett företag i Motala och avvecklade sin verksamhet. Ålö-koncernen meddelade i december att deras verksamhet i Bergsjö kommer att avvecklas under 2010. Vi arbetar intensivt för att så snabbt som möjligt finna en lösning för de som mister sina arbeten.

Mycket glädjande är att antalet nyfödda blev till antalet 104 barn. Mycket oroande för vår kommun är att inflyttningsnettot även 2009 blev negativt med 88 personer. Trots att skattetillväxten blev 5 Mkr lägre än budget för verksamhetsåret så klarar kommunen det budgeterade resultatet på + 3,5 Mkr.

Jag vill tacka alla våra anställda för ett mycket gott arbete under det gångna året och nu ser vi fram emot ett år när tillväxten återvänder och skapar positiva trender i vår kommun.

Stig Eng, Kommunstyrelsens ordförande

Sammanfattning

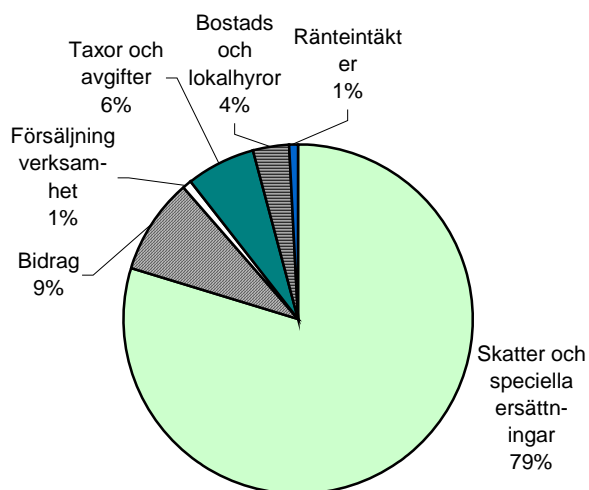
Sammanfattning

Femårsöversikt

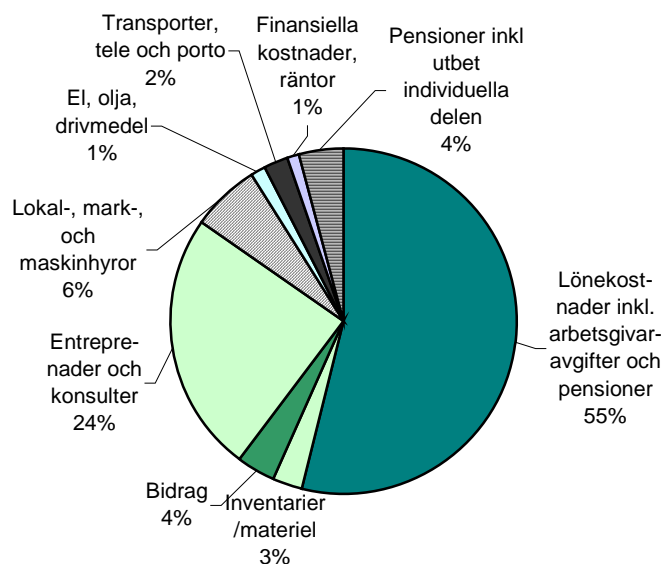
	2005 ÅR	2006 ÅR	2007 ÅR	2008 ÅR	2009 ÅR	2010 Budget	2011 VP	2012 VP
BEFOLKNING								
Folkmängd 31/12	9 847	9 810	9 813	9 736	9 646			
Medelålder, antal personer 31/12	43,6	43,9	43,9	44,1	44,5			
0-5 år	541	542	583	595	572	569	567	574
6-15 år	1209	1128	1 066	1 013	981	998	989	987
16-18 år	431	482	518	497	459	415	391	353
19-64 år	5624	5609	5 582	5 515	5 452	5420	5 305	5238
65 år -	2042	2049	2 064	2 116	2 182	2176	2 251	2284
Totalt SCB's prognos 31/12						9578	9 503	9436
PERSONAL								
Antal kommunanställda 31/12	1 008	1 070	966	903	840	---	---	---
Antal årsarbetare	939	956	886	800	758	---	---	---
SKATTESATS								
Kommunal skattesats	22,40	22,40	22,40	22,40	22,40	22,4	22,40	22,40
Total skattesats	32,75	32,75	32,75	33,07	33,07	33,07	33,07	33,07
KOMMUNENS EKONOMI								
Likviditet (%)	93	108	113,9	104	92	131	128	129
Soliditet exkl.ansvarförbindelse (%)	18,8	28,2	31,1	35,7	35,4	34,5	35,1	36,0
Soliditet inkl. ansvarförbindelse (%)	-104	-100	-97	-88	63,2	--		
Årets resultat (tkr)	13 363	24 934	13 629	10 437	3 591	4 167	-2 580	77
4 % av skatteintäkter samt gen.statsbidrag före finansnetto (tkr)	12 579	13 588	12 995	15 476	15 816	16 393	16 344	16 669
Årets investeringar (tkr)	10 794	18 452	13 364	11 699	8 344	11 000	11 000	11 000
Ansvarförbindelser exkl. borgensåtagande (tkr)	295 922	320 397	344 862	326 847	273 092			
-II- (kr/invånare)	30 052	32 660	35 143	33 570	28 311			
Låneskuld (tkr)	90 503	83 248	80 024	65 551	46 889	88 957	85 357	77 757
-II- (kr/invånare)	9 191	8 486	8 155	6 732	4 861	9 288	8 772	8 240
Amortering (tkr)	6 864	7 604	4 705	15 178	20 040	5 600	5 600	5 600
Eget kapital (tkr)	45 436	70 370	83 999	94 436	98 027	98 188	98 708	102 586
-II- (kr/invånare)	4 614	7 173	8 560	9 699	10 162	10 251	10 387	10 872
Finansnetto (tkr)	-3 771	-3 492	-3 360	-2 627	-2 302	-1 792	-1 607	-1 536
Verksamheternas nettokostnader (tkr)	391 625	398 575	419 218	439 509	447 052	448 654	449 741	452 818
-II- (kr/invånare)	39 771	40 629	42 720	45 142	46 346	46 842	47 326	47 988

Antalet personer fördelat i åldersgrupper för budget 2010, VP 2011-2012 är beräknade av SCB utifrån befolkningen 2008-12-31.

Kommunens inkomstfördelning

Kommunens kostnadsfördelning

Året i korthet

Årets resultat för Nordanstigs kommun är 3 591 tkr och resultatet för hela koncernen är 4 080 tkr. Detta är sjätte året i rad med positiva resultat.

Fyra av de sex finansiella målen uppfylldes och av de åtta verksamhetsmålen uppfylldes ett och fyra beräknas uppfyllas inom angiven tid, men ytterligare insatser behövs. Tre av verksamhetsmålen har inte uppfyllts.

Omvärld

Under årets första sex – sju månader var verksamheten mycket starkt präglad av den finanskris med påföljande lågkonjunktur som inletts under hösten 2008. De prognoser som lämnades via Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) visade på omfattande försämringar för kommunernas ekonomi. Under sommaren justerades prognoserna och årets sista månader har präglats av ökad framtidstro och förvisning att lågkonjunkturen nått sin botten och att en försiktig stabilisering inträtt.

Arbetslösheten i hela landet har ökat. I kommunen har arbetslösheten bland ungdomar ökat såväl som arbetslösheten i helhet. Kommunen har fortfarande färre utbildade på eftergymnasial nivå än i riket och i Gävleborgs län. Dock har Nordanstig den lägsta arbetslösheten i Hälsingland

Viktiga händelser

Kommunen

Under 2009 minskade befolkningstalet i Nordanstig med 90 personer.

Sjukskrivningarna i kommunens verksamheter har sjunkit även 2009 och ligger på totalt 6,4 % mot 7,6 % 2008. Sjukfrånvaron beräknas utifrån totala sjukfrånvaron i procent av den totala arbetstiden.

Tidigare kommunchef Thord Wannberg lämnade i maj sin tjänst och ersattes av ny kommunchef Kerstin Oremark.

2009 trädde en ny organisation ikraft i kommunen. Förutom kommunstyrelsen, finns nämnderna Utbildning- och Kulturnämnden, Omsorg- och Lärandenämnden samt byggnadsnämnden.

Första halvåret 2009 har kännetecknats av arbetet kring framtagande av Vision 2020. Fullmäktige fastställde visionen på september-sammanträdet.

Den nya busslinjen, linje 35 mellan Harmånger och Bergsjö ingår fr.o.m. hösten 2009 i X-trafikens verksamhet.

Beslutet att lägga ner den kommunala musikskolan har verkställts och uppbyggnaden av Nordanstigs musikverkstad har skett i samarbete med Bilda. Verksamheten startade fr.o.m. höstterminen 2009. Kommunfullmäktige har fattat beslut om en högstadieskola fr.o.m. 2011 samt en lokalresursplan för skolan.

Fullmäktige har beslutat att införa reformen om införande av vårdnadsbidrag. Detta är ett frivilligt åtagande av kommunen. Ännu har inget datum för när bidraget ska börja gälla fastställts. Riksdagen beslutade att införa barnomsorgsavgift fr.o.m. 2009-07-01.

Individ och familjeomsorgen har under året haft ett stort behov av externa HVB- samt familjehemsplaceringar. Även kostnaden för försörjningsstöd har ökat (33 % mot föregående år). Under åren 2006 t.o.m. 2009 har kommunens invandrenhet välkomnat sammanlagt 99 flyktingar/invandrare.

Stimulansmedel har beviljats för att förbereda införandet av valfrihetssystem inom äldreomsorgen (Lagen om valfrihetssystem, LOV). Projektet har under året arbetat fram kvalitetsdeklarationer för hemtjänsten som antagits av Omsorg & lärandenämnden. Arbetet pågår att ta fram vilken ersättningsmodell som ska användas vid införandet av LOV i hemtjänsten.

Koncernföretagen

Nordanstigs Bostäder AB:s resultat för år 2009 visar ett överskott med 105 tkr (2 649 tkr). Bolaget förvaltade vid årets slut 690 lägenheter och lokaler, 30 färre än vid årets början.

Nordanstigs Vatten AB:s resultat för år 2009 visar överskott med 360 tkr (– 1 397). 2009 är Nordanstigs Vatten AB tredje verksamhetsår och har under året distribuerat 600 000 m³ dricksvatten samt avledning och behandling av 1 100 000 m³ avloppsvatten för sina 2 100 kunder.

Nordanstigs Fastighets AB:s resultat för år 2009 är 24 tkr (2008 års resultat 82 tkr)

Uppdragsföretagen

Fiberstaden AB:s resultat för år 2009 visar ett underskott på – 645 tkr (612 tkr). Nordanstigs kommuns IT- och bredbandsverksamhet övergick till Fiberstaden AB 2008-07-01.

Bergsjö Närvärme KB visar ett underskott med 3 tkr (1 307 tkr)

Stiftelsen Ersk-Matsgården visar ett positivt resultat på 4 tkr (64 tkr).

Förvaltningsberättelse

Omvärld

Kommunens befolkning

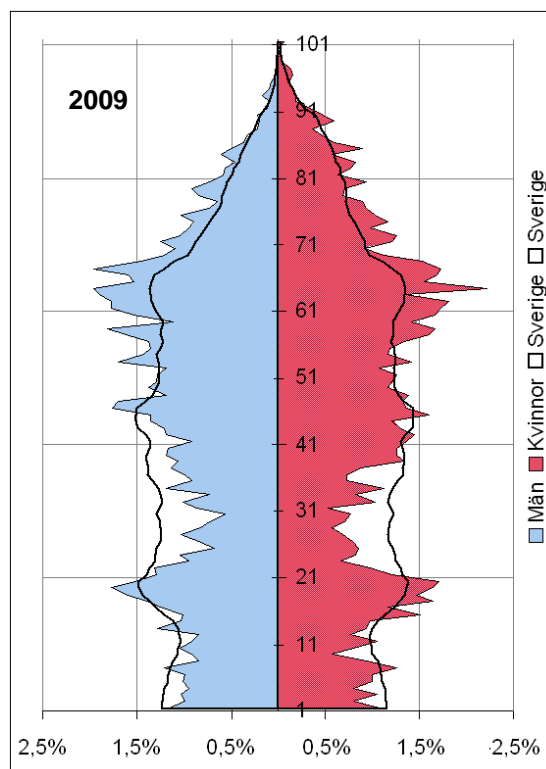
Nordanstigs kommuns befolkning fortsatte att minska 2009 med 90 personer.

31-dec	2006	2007	2008	2009	2010 Budget 1 nov	2011 1 nov	2012 1 nov
Bergsjö	2851	2846	2 801	2 781	P	P	P
Gnarp	2231	2257	2 276	2 271	R	R	R
Harmånger	2200	2200	2 182	2 179	O	O	O
Jättendal	926	937	921	895	G	G	G
Hassela	887	876	856	822	N	N	N
Ilsbo	670	697	700	698	O S	O S	O S
Totalt	9 810	9 813	9 736	9 646	9 630	9 550	9 470

Vid utgången av 2009 var medelåldern bland kommunens invånare 44,5 år, vilket är några år högre jämfört med rikets 41,0 år. Andelen barn i förskoleålder har ökat till viss del under de senaste åren, medan antalet barn i grundskolan har minskat.

2009 är både födelsenettet och flyttningsnettot negativt.

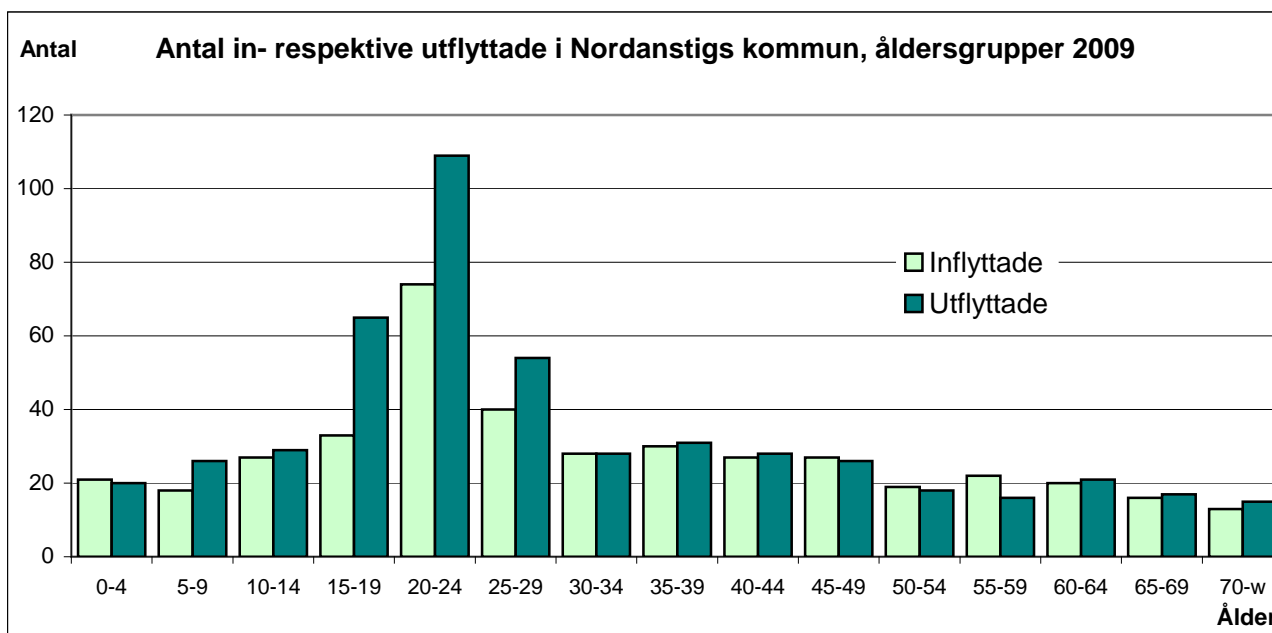
	2006	2007	2008	2009
Födda	83	100	87	104
Döda	125	146	142	106
Födelsenetto	-45	-46	-55	-2
Inflyttade	479	527	497	415
Utflyttade	471	477	518	503
Flyttningsnetto	8	50	-21	-88

Den kraftigare linjen visar fördelningen män och kvinnor i riket. Det mörka fältet är kvinnor i Nordanstigs kommun fördelat på åldrar, det ljusa fältet är männen i Nordanstigs kommun.

I ovanstående tabell visas Nordanstigs kommuns befolkning, män och kvinnor i varje ålder i jämförelse med riket.

Nordanstigs kommun har fler invånare i åldersgruppen 50 år och äldre än riket och samtidigt färre invånare än riket i åldrarna 20 – 45 år.

Näringsliv och turism

Bland kommunens ca 500 företag, varav ca 250 är så kallade soloföretag, är tillverkningsindustrin helt dominerande. Företagen finns i huvudsak inom branscherna metall, plast, hydraulik och träförädling. Under året har Kvarnmons Hydraulik AB sålts och flyttat till Motala och Ålö-koncernen har tagit beslut om att Trima AB skall flytta verksamheten till Kina. Sannolikt är att vänta att tillverkningsindustrins dominans i kommunen inte kommer att vara lika dominerande i framtiden.

Den ekonomiska krisen har inneburit att ett stort antal, ca 200 personer, varslats och/eller sagt upp. Särskilt hårt drabbade har de företag blivit som endast har legotillverkning. Kommunen har i ett försök till att lindra problemen upprättat en varselakut samt deltar i ett ESF-projekt som har till syfte att utbilda personer som varslats eller riskerar att varslas. Trots nuvarande läge finns det ljuspunkter, då en del företag nyanställer.

Besöksnäringen i kommunen är fortfarande under utveckling. Samverkan mellan kommunerna och entreprenörerna inom besöksnäringen har under året blivit tydligare och allt viktigare.

Kommunens näringslivsservice, Nordanstigs Utveckling.

För att tillgodose näringslivets och kommunens önskemål om en fungerande service finns Nordanstigs Utveckling. För att förenkla för näringslivet skall Nordanstigs Utveckling arbeta efter modellen "en dörr in", vilket innebär att företagare kan fråga vad som helst och Nordanstigs utveckling skall leverera svaret eller lotsa till rätt instans.

Huvuduppgiften för Nordanstigs Utveckling är att arbeta för ett bra lokalt företagsklimat genom att:

- Förenkla för företagen vid kontakt med myndigheter
- Nyföretagande
- Lokala aktiviteter för nyföretagande
- Nätverksbyggande och mentorskap
- Högskole- och universitetskontakter
- Lokala branschnätverk
- Utveckling, strategier
- Internationalisering
- Information till företagare
- Företagsbesök
- Inflyttningslots, främst inom Hollandsprojektet
- Trender, aktuell lokal utveckling
- Medverka till utveckling av turismen

Som ett ytterligare stöd för att öka och bredda kompetensen i Nordanstigs Utveckling finns ett nära samarbete med Länsstyrelsen, ALMI, Region Gävleborg, Arbetsförmedlingen, Nordanstigs Företagarförening, Investera i Sundsvall, Åkroken och IT-rådgivarna. Under året har Nyföretagarcentrum Hälsingland etablerat ett kontor inom ramen för Nordanstigs Utveckling.

Hälsingekommunerna har under året samverkat i projektet H4B, Hälsingland for Business. Lokala aktiviteter inom ramen för projektet har varit företagsträffar, Miljö och Energimässa och ett antal starta eget s.k. Business Start. Gemensamma aktiviteter har varit högskolemäklare där tre examensjobb genomförts i kommunen, ett utbildningspaket för besöksnäringen, ett seminarium för kvinnliga styrelseledamöter m.m. Nordanstigs Utveckling har under året tagit en aktiv och drivande roll i arbetet med Vision 2020.

Nämndsålet att avancera i Svenskt Näringslivs ranking avseende företagsklimat har inte fått något genomslag trots en fokusering från Nordanstigs Utveckling och företagarföreningen. Det är nödvändigt att kommunen på bredare front tar ett gemensamt grepp i frågan.

Hollandsprojektet har hittills bidragit till att 13 personer flyttat in i kommunen. Projektet fortsätter t.o.m. augusti 2010.

Under december genomfördes den årliga inflyttarfesten med ca 80 nyinflyttade nordanstigare.

Arbetsmarknad

Under våren 2009 var arbetet framförallt inriktat mot integrationsfrågor. Under sommaren och hösten har varsel lagts inom många sektorer, framförallt tillverkningsindustrin och offentlig verksamhet. Varsel har övergått till uppsägningar och vi ser en ökad arbetslöshet och utanförskap. För Nordanstigs del såg vi varsel inom industrierna och även avveckling av exempelvis Kvarnmons Hydraulik AB och Trima AB. Behoven av samverkan med offentliga aktörer på det arbetsmarknadspolitiska området har och kommer att öka markant lika som behovet av utbildningsinsatser. Flera projekt med inriktning mot näringsliv och arbetsmarknad är aktualiserade i samverkan med andra kommuner och organisationer. Under de sista månaderna av året aviserade Arbetsförmedlingen intresse för att göra fler överenskommelser med kommunen om aktiviteter för arbetsökande. Detta kommer att avspeglas i kommunens arbetsmarknadsarbete under 2010.

Andelen arbetsökande och i arbetsmarknadspolitiska program den sista december var 6,8 % 2009. Arbetslösheten i Nordanstigs kommun visas i nedanstående tabell.

Öppet arbetslösa & i program 31 december (%)	Alla 16-64 år		Ungdomar varav 18-24 år	
	2008	2009	2008	2009
Nordanstig	4,7	6,8	9,2	14,0
Hudiksvall	5,4	7,7	11,0	16,9
Sundsvall	4,6	7,5	7,2	13,5
Gävleborgs län	5,5	8,6	9,9	17,4
Västernorrlands län	5,3	7,9	8,3	14,6
Riket	3,7	6,0	5,3	10,0

Källa: www.ams.se

Även om Gävleborg totalt sett är ett av de län som uppvisar den högsta arbetslösheten i landet kan vi konstatera att Nordanstig är den kommun i länet som uppvisar den relativt sett lägsta öppna arbetslösheten.

Utbildning

Den genomsnittliga högskoleutbildningsnivån i riket är högre än i Nordanstigs kommun. I tabellen nedan visas befolkningen efter utbildningsnivå, 31 december 2008

Utbildningsnivå %	Nordanstig	Gävleborg	Sverige
Förgymnasial utbildning	21	18	15
Gymnasial utbildning	59	55	48
Eftergymnasial utbildning	20	27	35
Uppgift saknas	1	1	2
Totalt,	100	100	100

Källa: *scb*

Folkhälsa i kommunen

Sveriges riksdag antog år 2003 elva nationella mål för folkhälsan. Målområdena omfattar de bestämningsfaktorer som har störst betydelse för den svenska folkhälsan. Dessa ligger till grund för kommunens folkhälsoarbete. Nordanstigs kommun har valt att i första hand prioritera fyra av Folkhälsomålen:

Mål 3: Trygga och goda uppväxtvillkor

Mål 9: Ökad fysisk aktivitet

Mål 10: Goda matvanor

Mål 11: Minskat bruk av tobak och alkohol

Folkhälsoarbetet riktar sig mot alla invånare, främst de unga.

Under året har folkhälsoarbetet haft en låg aktivitet. Sammanslagning av Brottsförebyggande rådet och Folkhälsorådet har skett under 2009.

Rådet har under året påbörjat arbetet med trygghetsvandringar i kommunens tätorter

Svensk ekonomi och internationell ekonomi

Efter förra höstens kollaps på de finansiella marknaderna, det stora raset i världshandeln och det därmed sammanhängande fallet i svenska företags produktion har återhämtningen under 2009 varit förhållandevis svag. De dystra siffrorna till trots har en betydande omsvängning skett i hushållens och företagens förväntningar. Under loppet av fjolåret har optimismen inför framtiden gradvis skrivits upp. Till det ska läggas att fallet i sysselsättningen har stannat av och inte ser ut att bli så omfattande som tidigare befarat.

Förutsättningarna är nu goda för en relativt snabb ekonomisk återhämtning. Industrieföretagen flaggar för ökad ordergång och produktionsplanerna pekar uppåt. Företagens lager har nått sin botten och kommer knappast att tömmas mer. Det innebär betydande tillskott i efterfrågan. Hushållens sparande är samtidigt rekordhög. Tillsammans med stigande fastighetsvärden, återhämtade börskurser och ökande inkomster ger det utrymme för kraftfullt lyft i hushållens konsumtionsutgifter. Det bidrar till en ökad efterfrågan. På kort sikt är förutsättningarna därmed goda för en rejäl tillväxtrekyl.

I det lite längre perspektivet är utsikterna inte lika lysande. Även om de svenska hushållen och den svenska staten har ordning på sin ekonomi så gäller inte samma sak i omvärlden. SKL:s bedömning är att förutsättningarna för ett mer påtagligt uppsving på viktiga svenska exportmarknader i Europa och Nordamerika

inte är lika uppenbara. En fortsatt måttlig tillväxt internationellt begränsar utvecklingen i vårt eget land. Men trots att återhämtningen hämmas av internationella obalanser räknar SKL ändå med en relativt hög tillväxt i svensk BNP: 3,3 % i år och 2.7 % nästa år.

Lågkonjunkturen ger ett tydligt avtryck på skatteunderlaget. Förra årets (2009) och i år förutses den årliga skatteunderlagstillväxten bli nästan fyra procentenheter lägre än 2008. Det beror delvis framförallt på att färre arbetade timmar och lägre löneökningstakt i lågkonjunkturens spår leder till mycket svag ökning av den viktigaste skattebasen; lönesumman. Detta motverkas endast till en mycket liten del av att stigande arbetslöshet medför ökade inkomster av arbetslöshetsunderstöd samt utbildningsbidrag.

SKL, cirkulär 10:12

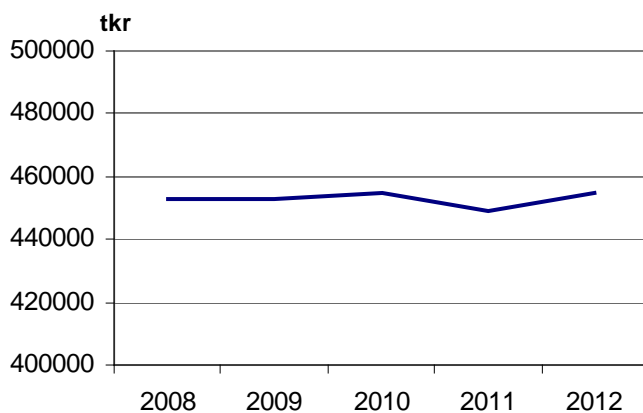
Samhällsekonomi påverkar Nordanstigs kommun

Under sommaren 2009 beslutades en sänkning av arbetsgivaravgiften p.g.a. att kostnaden för att sjukskrivningar i landet sjönk. För Nordanstigs kommuns del innebär det en minskad kostnad med drygt 3 500 tkr.

På grund av att Sverige befinner sig i en djup lågkonjunktur, starkt påverkad av den globala finanskrisen beräknas kommunens skatteintäkter ligga på samma nivå, drygt 450 000 tkr varje år 2008-2012. *Se graf nedan.*

Med oförändrad verksamhet ökar kostnaderna med ca 3 % varje år (löneökningar, prisökningar mm). Det är med andra ord nödvändigt att kommunen kan sänka kostnaderna med minst ca 3 % eller den faktiska löne- och prisökningen varje enskilt år.

Skatteintäkter 2008-2012

För Nordanstigs del innebär förra höstens händelser att kommunernas ekonomiska förutsättningar förändrades i ett slag. Samtidigt som skatteintäkterna inte ökar mellan åren kvarstår

åtagandena mot medborgarna som sätter en snäv gräns för hur snabbt kostnaderna kan anpassas. Kommunen upplever ingen lågkonjunktur i sin verksamhet.

Skatteunderlagets utveckling

En kommuns skattekraft är kommuninvånarnas samlade beskattningsbara förvärvsinkomst för fysiska personer. Skatteunderlaget beräknas som skattekraften i kr/invånare.

Nedan visas skatteunderlagets förändring jämfört med föregående år.

%	Definitiv 2007	Definitiv 2008	Definitiv 2009
Riket	4,29	5,64	5,45
Nordanstig	2,44	4,35	3,98
Hudiksvall	3,38	5,04	3,93
Sundsvall	3,84	3,86	4,95

Nordanstigs kommun har marginellt högre utveckling av skatteunderlaget 2009 än Hudiksvall, men lägre än Sundsvall. Tidigare år har Nordanstig haft lägre ökning än närliggande kommuner i arbetsmarknadsregionen och riket i stort. Antalet arbetande samt deras inkomster är avgörande för kommunens skatteunderlag. Skatteunderlaget är i sin tur avgörande för kommunens skatteintäkter.

Känslighetsanalys

En bild av Nordanstigs kommuns beroende av omvärlden kan visas genom en känslighetsanalys. Denna visar att oförutsedda händelser, dvs. händelser kommunen inte råder över har stor betydelse för kommunens ekonomi.

Känslighetsanalys	tkr
Löneökning med 1 %	+ 3 000
Prisförändring med 1 %	+/- 2 680
Befolkningsändring, 50 personer	+/- 2 000
Förändring av generella statsbidrag med 1 %	+/- 1 126
Förändring försörjningsstöd med 10 %	+/- 353
Skattesats förändring med 1 kr	+/- 14 500

Den stora utmaningen för Nordanstig och alla andra kommuner är att kunna minska kostnaderna och samtidigt erbjuda tjänster till kommuninvånarna med av fullmäktige bestämd kvalitet.

Det är angeläget att kommunen nu nyttjar det ekonomiska utrymmet (likviditet) på ett strategiskt gynnsamt vis för att underlätta framtida möjligheter till god ekonomisk hushållning.

Kommunstyrelsens ledning och styrning för god ekonomisk hushållning.

Bakgrund

Kommunallagen och Kommunal redovisningslag föreskriver kommunens ekonomiska styrning. Enligt dessa ska kommunen ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer såsom kommunens bolag. Dessutom anges i balanskravet att kommunens intäkter varje år skall överstiga kostnaderna. Balanskravet får ses som en nedre gräns för den ekonomiska utvecklingen medan begreppet god ekonomisk hushållning innebär väsentligt högre krav.

Kommunen har arbetat medvetet med god ekonomisk hushållning de senaste åren. De senaste sex årens positiva resultat har medfört att kommunen återställt nära 80 000 tkr: Dock har kommunen under många år levt över sina tillgångar vilket medfört att kommunen idag har kostnader som hänförs till tidigare konsumtion. Såsom pensionsutbetalningar varje år på ca 10 000 tkr, räntekostnader på långfristiga lån på ca 3 000 tkr samt leasingavgifter avseende försäld återhyrd egendom på ca 2 000 tkr som belastar årets utrymme för verksamhetskostnader. Med andra ord har kommunen varje år ett minskat utrymme på ca 15 000 tkr som skulle ha kunnat användas till årets verksamheter istället för att betala gamla åtaganden. En rimlig nivå bör sannolikt vara ca 5 000 tkr. Se graf nedan över årets resultat 1995-2009.

Kommunstyrelsens uppföljning

Fullmäktige har antagit Vision 2020 - Nordanstig *Naturligtvis* samt sex övergripande politiska inriktningar och ambitioner. Utifrån dessa har fullmäktige formulerat verksamhets-

och finansiella mål, totalt 14 st, som de särskilt önskar följa upp. Nämnderna har utifrån Vision 2020, politiska inriktningar och ambitioner samt fullmäktigemålen dels formulerat mål som stödjer dessa dels egna mål.

Sammanfattningsvis uttrycker de finansiella målen att varje enskilt år ska årets kostnader täckas av årets intäkter samt dessutom ge ett överskott för att kommunen skall avsätta medel för att möta tidigare tagna och framtida pensionsförpliktelser, värdesäkra tillgångarna, egenfinansiera investeringar samt skapa en buffert för framtida oförutsedda händelser. De finansiella målen skall harmoniera med fullmäktiges verksamhetsmål. Arbetet med att precisera målen så att de harmonierar med det ekonomiska utrymmet har intensifierats under 2009 inför budget 2010-2012.

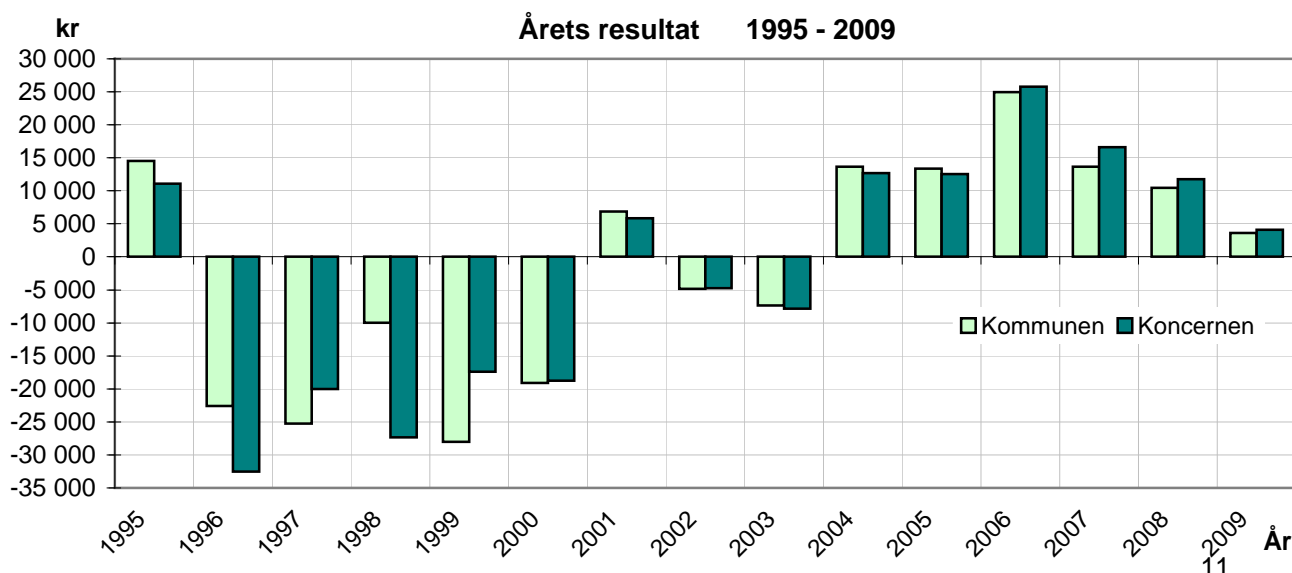
Medborgarenkäten som genomfördes 2009 är ett underlag i kommunens verksamhetsplanering. Svaren medborgarna avgivit visar på kommunens styrkor och förbättringsområden.

Visionsarbetet förankras genom en öppen dialog med medborgarna på öppna möten, byatrafik och projektgrupper mm. Detta för att kommunens invånare ska kunna känna en ökad delaktighet i kommunens framtid.

Visionen kommer att styra vilka mål kommunen ska arbeta mot och beroende på hur framgångsrikt arbetet blir, kommer det utgöra bilden av och känslan för kommunen.

Under 2010 fortsätter arbetet med att utveckla former för uppföljning av målen samt att utveckla strategier för genomförande av målstyrning i alla verksamheter.

Därefter startar arbetsprocessen med förankrings- och utvecklingsaktiviteter som leder kommunen mot Vision 2020.

Ekonomi och verksamhetsuppföljning

Verksamheterna följs upp genom att månatligen redovisa nämndernas ekonomi med kommentarer avseende utfall samt med beräknat utfall för årsresultat för nämnder samt kommunstyrelse. Vid budgetavvikelse presenteras förslag till åtgärder. En delårsrapport, per juni, presenteras för fullmäktige inklusive kommentarer beträffande prognos över måluppfyllelse under 2009.

Under 2009 -2010 har ett nytt attestreglemente tagits fram. Även en finanspolicy som ersätter den tidigare skall tas fram under 2010.

Internkontroll

Varje nämnd samt kommunstyrelsen antar årligen en internkontrollplan. Nämnderna redovisar i samband med årsbokslutet resultatet av den interna kontrollen. För kommunstyrelsen och fullmäktige redovisas uppföljning av kommunens internkontroll i årsredovisningen.

Internkontrollplaner har antagits av de två nämnderna, Utbildning och Kultur samt Omsorg och Lärande. Kommunstyrelsen har en separat internkontrollplan som avser deras egna verksamheter. Uppföljning av dessa redovisas under respektive nämndkapitel samt i nämndsboksluten.

Kommunstyrelsen antog en specifik internkontrollplan utifrån sin uppgift att leda, samordna och övervaka förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över övriga nämnders och bolags verksamhet. Enligt KL 6 kap.

Sammanfattning av resultat

Kommunstyrelsens internkontroll

Process, rutin	Resultat
Posthantering, diarium	Kontrollen har skett på barnomsorg- och skolverksamheten, stickprovskontroller har gjorts enligt fastställd frekvens. Dokumenterad rutinbeskrivning saknas. Upprättande av rutin har påbörjats.
Attestrutiner, scanningrutiner avseende leverantörsfakturer	Alla leverantörsfakturer hanteras centralt. Förbättringsområden har identifierats framförallt översyn av delegationsbeslut avseende beslutsattester.
Investeringsredovisning	Sker för närvarande i samband med boksluten. Slutredovisning för varje projekt med kommentarer skall ske till Kommunstyrelsen vid respektive projekts slut.
Bilar, körjournal, bensinkort,	Under 2008 infördes ett datoriserat boknings och uppföljningssystem. Systemet omfattar alla bilar. Uppföljning av rutinen har gjorts avseende bilpoolens bilar under 2009. Förbättringsområden har identifierats framförallt Uppdatera rutinen avseende ett kort – en bil, alla bilar ska rapportera bensinförbrukning samt utöka nyttjandet av programmet.
Inköp enligt gällande avtal	Stickprov har gjorts inom avtalen avseende kontorsmaterial och datorer. Förbättringsområden har identifierats framförallt dokumentera rutin, informera verksamheterna om gällande inköpsavtal, fortsätta arbetet med Inköp Gävleborg att utveckla beställningsrutiner
Personal, övertid	Rutinen fungerar men behöver utvecklas. Förbättrings område som identifierats är att utveckla rutinen med avseende på införandet av schemabemanningssystemet Medvind och tidrapportering via webblön.

Inför kommande år 2010 - 2012

Kommunen

Den nuvarande lågkonjunkturen kommer med hög sannolikhet ge kommunen skatteintäkter på nominellt samma belopp de närmaste 3 – 4 åren.

Nordanstigs kommun står liksom många andra kommuner inför krav på omprioriteringar inom och mellan verksamheterna. T.ex. så minskar antalet elever i grundskolan samtidigt som behoven i äldreomsorgen de närmaste åren är sakta ökande.

Kommunen har under 2009 genom Vision 2020 inlett ett utvecklingsarbete i kommunen som kommer att fortsätta. Ett utvecklingsutskott har inrättats, det innebär bl.a. en satsning på utvecklings- och föreningsdrivna projekt

Ny kommuntäckande översiktsplan samt tematiskt tillägg för vindkraft och s.k. LIS-områden kommer att genomföras under 2010. Revidering av översiktsplan från 2004 och detaljplanering kommer därefter att påbörjas.

2010 startar ungdomsrådets verksamhet i kommunen. Ungdomsrådet ska verka för att upprätta strukturerade former för ungas delaktighet och inflytande i samhällsfrågor.

2010 löser kommunen leasingavtalet med Nordisk Renting AB, avseende VA-anläggningarna i kommunen, med 42 844 tkr varav 25 000 tkr upplånas.

Arbetet med framtidens skola, vilket omfattar hela grundskolan, kommer att intensifieras under 2010. I första hand är det skolåren 7-9 som är i centrum för arbetet, detta för att ge de bästa förutsättningarna inför höstterminen 2011 då starten av kommunens enda 7-9-skola sker.

Utökningen av resursteamet med 2,5 årsarbete under 2010 är en satsning för att bl.a. kartlägga och analysera hur stödet till barn i behov av särskilt stöd skall kunna utvecklas. Stöd kommer också att ges direkt till individuella elever och till pedagogisk personal i form av handledning.

Inom individ- och familjeomsorgen planeras för en utökad förmåga att klara förebyggande och behandlande arbete på hemmaplan. Detta skall ske genom att dels samla, alternativt öka

samverkan med, de resurser och kompetenser som idag finns inom individ- och familjeomsorgen, skolan och handikappomsorgen. Även resursförstärkning genom rekrytering av nya kompletterande kompetenser planeras.

Planering pågår för att under 2010 införa Lagen om valfrihetssystem inom äldre- och handikappomsorgen (LOV). Det område som blir aktuellt är hemtjänst där brukarna kommer att få möjlighet att välja andra utförare än kommunen för sina service och omvårdnadsinsatser.

Kommunens korttidsvård på Bällebo i Bergsjö har 36 platser. Planering pågår för att minska ned dessa platser till knappt 30, samtidigt som några platser tillskapas för dementa som under en tid har extra stora behov av stöd och hjälp. I samband med denna omställning kommer även kommunens rehabiliteringsinsatser för äldre att förstärkas.

Planering pågår för att i början av 2010 överföra driften av personlig assistans från kommunen till någon privat utförare. Den enskilde kan beviljas personlig assistans enligt LSS eller LASS av försäkringskassan eller kommunen. Denne kan då vända sig till kommunen med begäran att få assistansen verkställd. I dessa fall skall kommunen i sin tur ha avtal med en privat utförare som ombesörjer verkställigheten för kommunens räkning.

Den dagliga verksamheten för handikappomsorgen planeras att sammanföras till en lokal för att utveckla verksamheten och minska sårbarheten.

Kommunens bolag

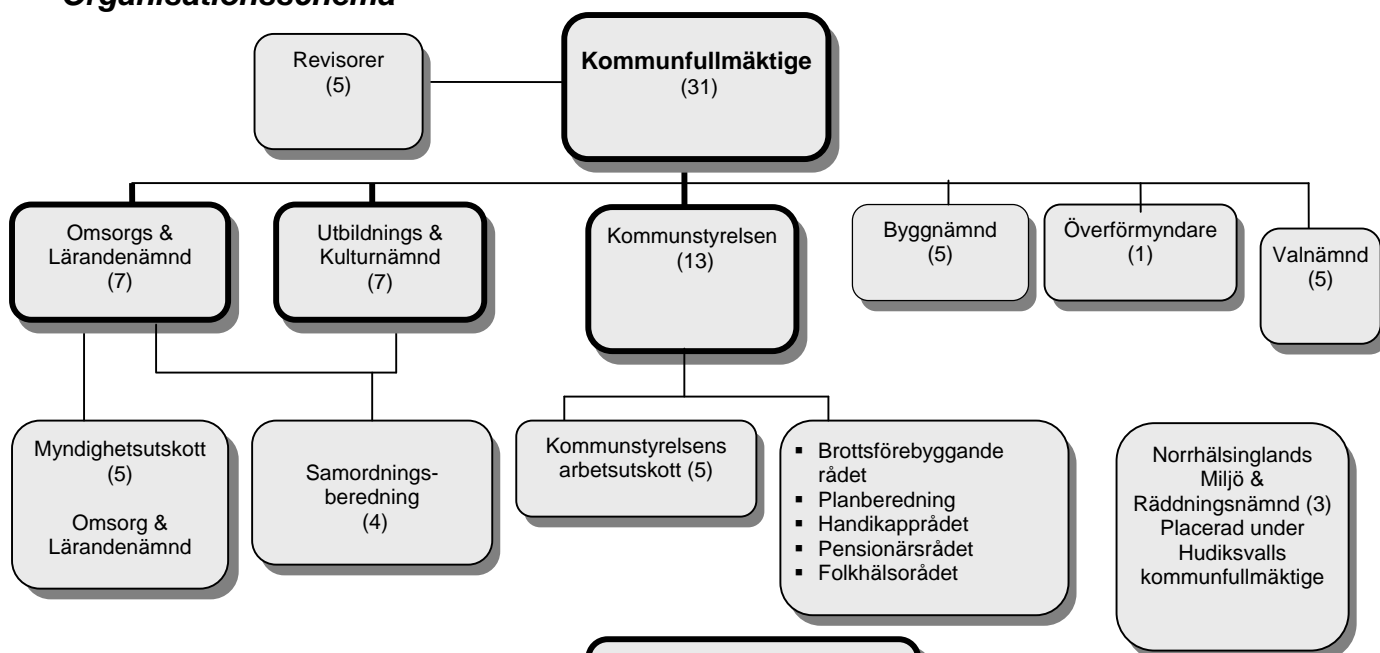
Nordanstigs Bostäder AB (NBAB)

I budget 2010 – 2012 ingår att NBAB ska återbetala tidigare aktieägartillskott med 400 tkr vardera åren 2010 - 2012.

Nordanstigs Vatten AB (NVAB)

Då bolagets ekonomi alltjämt sedan bildandet varit mycket ansträngd och kravet på upphörande av skattesubvention tydliggjorts inför verksamhetsåret 2009 har bolagets styrelse arbetat med kostnadsänkande åtgärder. NVAB har inför budgetarbetet äskat om ett aktieägartillskott på 1 200 -1 500 tkr för att kunna lämna VA-taxorna oförändrade inför 2010.

Organisationsschema

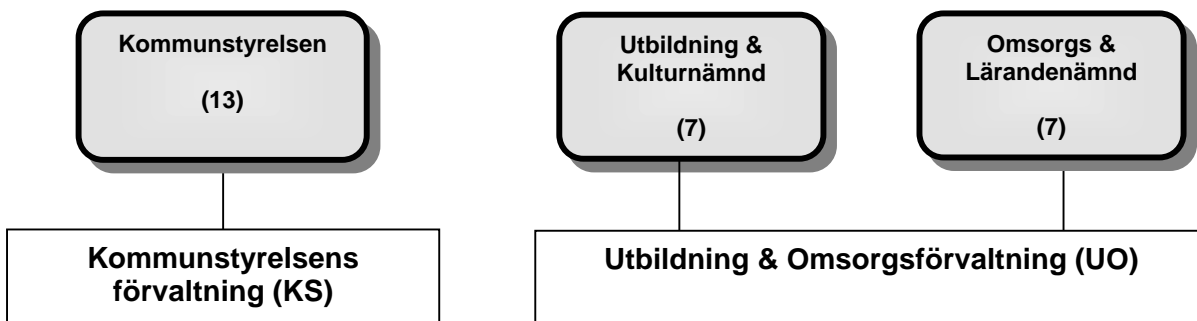
Mandatfördelning vid valen 2002 respektive 2006 såg ut enligt följande:

	2002	2006
Socialdemokraterna	11	11
Centern	8	10
Moderaterna	4	4
Folkpartiet	3	2
Vänstern	2	1
Kristdemokraterna	2	1
Miljöpartiet	1	1
Sverigedemokraterna	0	1
Totalt	31	31

KONCERN
NORDANSTIGS KOMMUN

- Nordanstigs bostäder AB 100 %
- Nordanstigs Fastighets AB 100 %
- Nordanstig Vatten AB 100 %
- Bergsjö Närvarme KB
- Fiberstaden AB 20 %
- X-trafik AB 2,12 %
- Kommunalförbundet Inköp Gävleborg 3,5%
- Regionförbundet Gävleborg 3,87 %
- Samkraft AB 1%
- Stiftelsen Ersk-Matsgården

Kommunförvaltningen

Lednings- och näringslivskontor
Samhällsbyggnad

Skola, Kultur & Fritid

UO - stab

Äldre- & Handikappomsorg
Stöd & Lärande

Verksamhetsstöd

Vision 2020 Nordanstig *Naturligtvis*

Nordanstig *Naturligtvis*
Vision 2020

Här förverkligar du dina livsdrömmar!

I Nordanstig kan du skapa det liv du vill. Här finns valfrihet, närhet till natur och människor, fantastiska möjligheter till aktiv fritid och ett rikt kulturliv.

Nordanstigs andan ger tillväxt och gör att företagande, skola, omsorg och föreningsliv ständigt utvecklas och blommar.

Attraktiv boendemiljö finns mitt i den vackra naturen, från kust till berg som vårdas ömt för framtida generationer.

Kommunfullmäktiges finansiella mål	Resultat	
Resultatet för varje år skall budgeteras så att resultatet före finansnettot från och med 2009 skall vara 1,45 % (lägst 3 162 tkr) utav skatteintäkter samt generella statsbidrag.	3 591 tkr	😊
Investeringsvolymen skall vara i samma nivå som avskrivningarna.	Investeringar: 8 344 tkr Avskrivningar: 10 543 tkr	😞
Soliditeten exklusive ansvarsförbindelsen skall vara lägst 30 %.	35,4 %	😊
Likviditeten skall vara lägst 100 %, dvs. omsättningstillgångarna skall vara högre än de kortfristiga skulderna.	92 %	😞
Samtliga investeringar bör finansieras med egna medel.	Inga nya lån har upptagits 2009	😊
Kommunen skall amortera låneskulden med minst 6 % per år	Amortering har gjorts med 20 040 tkr, 43 %	😊

Redovisning av fullmäktiges finansiella mål följt av fullmäktiges verksamhetsmål presenterade under respektive politisk inriktning och ambition

Kommunfullmäktiges sex övergripande politiska inriktningar och ambitioner samt uppföljning av fullmäktiges övergripande verksamhetsmål

1. Stödja barn och ungas utveckling

Ambitionen är att barnen skall kunna växa upp i en trygg och stimulerande miljö. Kommunens arbete skall stärka föräldrarollen. Detta skall ske genom att socialtjänsten, skola och föräldrar bedriver ett gemensamt organiserat arbete mot gemensamma mål. Drogfria miljöer skall stimuleras.

Kommunen skall arbeta för en bibehållen samverkan mellan skola och närings- och arbetsliv. Ambitionen är att undervisningen i grundskolan skall resultera i att en ständigt ökande andel av eleverna når de nationella målen. Skolutveckling skall utgå ifrån kunskap och forskning.

Kommunfullmäktiges målområden	Nämndens mål		Förvaltningen				
			Strategi / handlingsplan / aktiviteter	Resultat		Resultat KF-mål	
				Nämndsmål			
1.1 Andelen elever som når målen i grundskolan skall år från år öka med strävan att alla elever har fullständiga betyg när de lämnar grundskolan	Öka antalet elever som äter skollunch.	OL	Kartläggning och analys av verksamhetens värdeskapande processer. Ständiga förbättringar. Upprättande och analys av processkartor. Start av förbättringsprojekt på respektive arbetsplats utifrån ett kundfokus. Systematiska mätningar av processer.	Aktiviteter som genomförts omfattar bl.a. ökat utbud av rätter inkl. sallader, förbättrad måltidsmiljö, ändrad logistik och möblering. Andelen höstadiееlever som äter skollunch är 82 % i kommunen som helhet. Av övriga elever äter 100 % lunch i skolmatsalen.	😊	Andelen elever som är behöriga att söka till nationellt program samt andelen elever med fullständiga betyg är i paritet med förra läsåret. Elevernas måluppfyllelse i förhållande till Salsavärdet har minskat då Salsavärdet ökat med 4 enheter.	😊
	Elevernas måluppfyllelse när de lämnar grundskolan ska årligen överträffa förväntansvärdet enligt SALSAS.	UK	Informationsinsats kring nämndens mål. Systematiskt kvalitetsarbete. Intern kontroll, Lärarlyftet och Kommunövergripande pedagoggrupper. Lärare i år 7-9 har varit delaktiga i utformandet av de nya nationella kursplanerna. Särskolans personal är delaktiga i skrivandet av särskolans nya kursplan.	Andelen elever som är behöriga att söka till nationellt program samt andelen elever med fullständiga betyg är i paritet med förra läsåret. Elevernas måluppfyllelse i förhållande till Salsavärdet har minskat då Salsavärdet ökat med 4 enheter.	😞	Andelen elever som är behöriga att söka till nationellt program samt andelen elever med fullständiga betyg är i paritet med förra läsåret. Elevernas måluppfyllelse i förhållande till Salsavärdet har minskat då Salsavärdet ökat med 4 enheter.	😞
	Pojkar och flickor ska lyckas lika bra i skolan.	UK		Ämnesproven i åk 3, 5 och 9 samt betygen för åk 9 visar att ytterligare insatser måste göras för att målet ska nås.	😞		
	Elevernas kunskaper och färdigheter i läsning, skrivning och matematik skall förbättras.	UK		Ämnesproven i åk 3, 5 och 9 samt betygen för åk 9 visar att ytterligare insatser måste göras för att målet ska nås.	😞		

Förvaltningsberättelse

Kommunfullmäktiges målområden	Nämndens mål	Förvaltningen				
		Strategi / handlingsplan / aktiviteter	Resultat			
			Nämndsmål	KF-mål		
1.2 Under perioden 2009 – 2011 ska debutåldern för bruk av tobak, alkohol och andra droger hos ungdomar höjas med 6 månader och användandet ska minska. Kommunen ska verka för ett narkotikafritt Nordanstig	Nollvision gällande underårigas bruk av alkohol och droger i offentliga miljöer	OL	Samverkan med andra aktörer för information och aktiviteter. Genomförande av minst två specifikt drogförebyggande aktiviteter. Utarbetande av handlingsplan.	Verksamheten har under året genomfört flera drogförebyggande informationstillfällen i skolan.	☹	
	Under 2009 inrätta ett ungdomsråd, under kommunstyrelsens, för att öka ungdomars delaktighet i kommunens utveckling.	KS	Öka ungdomars delaktighet i kommunens utveckling genom att inrätta ett ungdomsråd.	Ett ungdomsråd finns med ett 20-tal aktiva ungdomar. Kommunen har under året beslutat att medverka i ett regionalt ungdomsprojekt utifrån LUPP 2010. Tjänst som ungdomssamordnare har utlysts. En ungdomsrepresentant har varit delaktig i visionsgruppens arbete.	☺	Insatser pågår inom flera verksamheter för att uppnå det uppsatta målet. 2010 kommer en ny CAN-enkät i åk 9 att genomföras och den ger en bild av hur genomförda insatser påverkat debutåldern. Målet är mycket högt satt, och målet kommer att vara svårt att uppnå inom uppsatt tidsram.
	Under 2009 utarbeta en Allmän ordningsstadga för kommunen med förbud mot förtäring av alkohol på allmän plats.	KS	Verka för alkohol- och drogfria miljöer. Utarbeta en allmän ordningsstadga och informera förenings- och fritidsverksamhet om denna.	Förslag till allmän ordningsstadga finns utarbetad och förväntas antas vid kommunfullmäktiges sammanträde 2010-02-15.	☺	
	Verksamheternas aktiviteter ska genomsyras av nolltolerans.	UK	Information och uppföljning genom systematiskt kvalitetsarbete	Elevhälsan, lärarpersonal och ungdomsmottagningen arbetar tillsammans i denna fråga. ÖPP, föräldrasamverkan, temadagar är en del av de aktiviteter som genomförts på skolorna under våren.	☺	

2. Aktiv kultur och fritid

Inriktningen skall vara att stimulera och stödja ideella föreningar som bedriver ungdomsverksamhet. Bidra till att allsidiga fritidsaktiviteter för barn och ungdomar i drog- och alkoholfri miljö, skapas.

Ambitionen är att öka de ekonomiska resurserna till kultur och föreningsstöd redan i 2008 års budget.

Ambitionen är att anpassa de allmänna kommunikationerna så att det skapas fler möjligheter att nyttja dessa till och från kvällsaktiviteter.

Förvaltningsberättelse

3. Bo och verka lokalt och globalt

Infrastruktur - boendemiljöer, bredband, kommunikationer.

Ambitionen är att utveckla de allmänna kommunikationerna för att underlätta pendling i arbets- och studieregionen Sundsvall-Nordanstig-Hudiksvall.

Vara aktiv vid planering av ny E4-lokalisering och utbyggnad av Ostkustbanan (OKB)

Definierade geografiska utvecklingsområden planeras för attraktivt boende. Planering och utveckling skall ske med modern och visionär kommunikation.

Kommunen skall verka för att den fysiska tillgängligheten till olika miljöer ökar och därigenom bidra till förutsättningar för ett aktivt liv.

Kommun- fullmäktiges målområden	Nämndens mål	Förvaltningen				
		Strategi / handlingsplan / aktiviteter	Resultat		Resultat	
			Nämndsmål		KF-mål	
3.1 Bibehålla en positiv befolkningsutveckling med målet att antalet medborgare ska öka med minst 1 % under åren 2009 – 2011.	Invandrare som anlänt via kommunens flyktningmottagning bör inom en introduktionsperiod på två år, klara sin egen försörjning.	OL	Arbetslinjen. Länsprojekt. Utveckla LÖK grupper. Omvärldsspaning för nya influenser. Samverka med kommunens olika enheter, Arbetsförmedlingen, Röda Korset samt frivilliga. Satsa på kommunala anställningar ex. Instegsjobb mm. Tidigt gå in med praktik och komplettera svenskundervisningen. Frekventa planeringsmöten. Noggranna kartläggning och utvecklande insatser.	Trots att arbetet är inriktat mot målet är det med den målgrupp som vi tar emot ett väldigt tuftt mål att uppnå. I det arbetsmarknadsläge som rått under året har det i princip varit helt omöjligt.		
	Av de elever som går ut grundskolan och skrivs in på IV-programmet ska 80% nå kunskaper för behörighet till ett nationellt gymnasieprogram.	OL	Vidmakthålla kvaliteten och bemanningen på IV-programmet. Att vidareutveckla och kontinuerligt följa upp de individuella utvecklingsplanerna.	Målet är uppfyllt.		Arbetet har fokuserats på ökad inflyttning. För att målet ska uppfyllas måste
	Vuxenutbildningen skall genom olika typer av stöd och vägledning arbeta för en minskad social snedrekrytering till högre studier samt aktivt medverka till att bryta könsbundna utbildningsval.	OL	Tillgängliggöra högre utbildning och kvalificerad vägledning på hemorten. Vidareutveckla den service som kommunens lärcentrum erbjuder genom att öka möjligheterna att: göra prov på hemmaplan, utveckla det tekniska stödet.	Det är klarlagt genom forskning finansierad av Hälsinge-utbildnings olika projekt att vi nått väldigt långt genom att erbjuda högskoleutbildning vid lokala lärcentra eftersom lärcentrumpopulationen är en inverterad spegel-bild av campuspopulationen – vi bidrar alltså på det sättet till att minska den sociala snedrekryteringen		befolkningen öka med 187 personer till 2011-12-31.
	Aktiviteter ska göras under året för att öka förskolans och skolans barns/elevs biblioteksbesök.	UK	Marknadsföring till berörda	Den planerade bok- och kulturveckan har ej genomförts men arbete sker för införande ht 2010. Utlåningen av barnböcker har ökat under året.		

Förvaltningsberättelse

Kommun- fullmäktiges målområden	Nämndens mål	Förvaltningen					
		Strategi / handlingsplan / aktiviteter	Resultat		Resultat		
			Nämndsmål		KF-mål		
	Antalet medborgare boende i Nordanstig och som är nöjda med kultur- och fritidsverksamheten skall årligen öka.	UK	Synliggöra utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter	Hemsidan har uppgraderats Kultur- och fritids-vaneundersökning ska genomföras i slutet av mandatperioden	😊		
	Ekonomiskt stödja föreningar som sköter insjö- och havsbad.	UK	Fördela budgeterade medel utifrån de olika inriktningarna	Är genomfört	😊		
	Inför trafikbeställningen 2010-2011 förbättra infrastrukturen för arbets- och studiependling.	OL	Samtal med kommuninvånare samt med Ungdomsrådet på träffar under hösten 2008 och under 2009. Arbeta för en ökad turtäthet Bergsjö-Gnarp. Utveckla anropsstyrd trafik. Synkronisera fler turer och linjer för buss och tåg.	Ett par extra turer har lagts in på linje 33 från tidtabellskiftet juni 2009. Ytterligare några tider har synkats mellan buss och tåg från juni 2009. Linje 35 har bidragit till att öka tillgängligheten mellan orterna inom kommunen. Försök pågår med Öppna skolskjutsar för att ytterligare förbättra kommunikationerna, som komplement till ordinarie trafik.	😊		
forts. 3.1 Bibehålla en positiv befolkningsutveckling med målet att antalet medborgare ska öka med minst 1 % under åren 2009 – 2011.	Under 2009 fortsätta kommunens bredbandsutbyggnad med målet att 96% av hushållen skall beredas anslutningsmöjlighet.	KS	Utbyggnad pågår. Revidering av IT-infrastrukturplanen. Verka för ökad IT-kunskap.	Målet att 96 % av hushållen ska ha anslutningsmöjlighet till bredband är uppfyllt vad avser möjlighet av tillgång till ADSL. Utbyggnadsplan för bredband med fiber finns och de större "motorvägarna" är utbyggda. Anslutningsmöjligheter till dessa byggs nu successivt ut och erbjuds kommuninvånarna. Arbeta pågår för att öka IT-användningen i kommunen genom insatser bl.a. av projektet IT-rådgivarna.	😊	Arbetet har fokuserats på ökad inflyttning. För att målet ska uppfyllas måste befolkningen öka med 187 personer till 2011-12-31.	😊
	Fortsätta utveckling av regionalt samarbete inom Gävleborg och med Sundsvallsregionen.	KS	Verka för en arbetsregion Gävle-Sundsvall.	Flera tillväxtprojekt drivs i samverkan med såväl Gävleborgs- som Sundsvallsregionen. Hollandsprojektet och Kustvägenprojektet är två projekt som pågår. Ansökan att starta ett omfattande kompetensrekryteringsprojekt med syfte att underlätta rekryteringar och inflyttning är inlämnad till Tillväxtverket. Beslut förväntas under våren 2010.	😊		

Förvaltningsberättelse

Kommunfullmäktiges målområden	Nämndens mål	Förvaltningen						
		Strategi / handlingsplan / aktiviteter	Resultat		Resultat			
			Nämndsmål		KF-mål			
3.2 År 2010 ska kommunens ansvarsområde vara anpassade för funktionshindrade i enlighet med Riksdagens proposition 1999/2000:79 Från patient till medborgare.	Under 2009 skall en dokumenterad plan finnas för utvecklad samverkan, vad avser stödet till personer med dubbeldiagnoser mellan Nordanstigs kommun, Hudiksvalls kommun och landstinget som parterna är överens om.	OL	Driva frågan via Närvårdsgruppen. Utarbeta en plan för samverkansaktiviteter kring dubbeldiagnoser som görs av SIPN (Samverkan i Psykiatri Nordanstig). Upprätta samarbete med Hudiksvalls kommun.	Hudiksvalls kommun har strukturerat om delar av sin verksamhet varför ett samarbete aldrig har kommit till stånd. Arbete pågår med andra samarbetspartners och förväntas nå resultat under våren 2010.				
	Vuxenutbildningen skall i bred samverkan med andra aktörer arbeta för att tillgodose invånarnas behov av kompetensutveckling och tillväxt i Nordanstigs kommun.	OL	Söka samverkanslösningar inom landskapet. Söka extern finansiering för utveckling av både verksamhet och teknisk infrastruktur. Aktivt arbeta för landskapsövergripande utbildningslösningar och projektansökningar genom aktivt arbete inom Hälsingeutbildning ek förening. Delta i arbete med att utveckla Yrkeshögskola Hälsingland.	I bred samverkan med andra kommuner kan vi inom ramen för Hälsingevux erbjuda framför allt våra vuxna gymnasie studerande ett relativt brett utbud av kurser. Samverkan pågår även inom yrkes-sfi-området			Inventeringen har slutförts. Arbetet med åtgärder beräknas vara klara under 2010.	
	Åtgärder utifrån inventeringen ska påbörjas under 2009.	KS	Inventeringen slutförs före augusti 2009. Åtgärder utifrån inventeringen utförs hösten 2009.	Inventering har gjorts över hur väl anpassade kommunens offentliga lokaler är för funktionshindrade. Uppdagade brister åtgärdas successivt och beräknas vara avhjälpna i juni 2010.				
	Biblioteket ska under år 2009 undersöka möjligheterna av alternativa distributionsformer av böcker framförallt för att förbättra servicen till de äldre i kommunen.	UK	Brukarundersökning	Biblioteksplanen har reviderats under hösten och då upptäcktes att kommunala mål saknas. Arbetet fortsätter.				
3.3 Under perioden 2009 – 2011 ska minst tre av kommunens utvecklingsområden detaljplaneras	Avsluta projekt Morängsviken. Påbörja anläggningsarbetet av vatten och avlopp i Sörfjärden.	KS	Detaljplanera Morängsviken och Sörfjärden.	År 2009 trädde en ny strandskyddslagstiftning i kraft. Lagen innebär att områden för tillkommande bostadsbebyggelse i strandnära lägen först ska planeras i översiktsplan innan detaljplanering kan ske. Tematiskt tillägg till översiktsplan för dessa s.k. LIS-områden är nu under utarbetande.		Uppdraget pågår. Bedömningen är att målet kommer att uppfyllas, kräver dock vissa insatser.		

4. Långsiktig, hållbar utveckling

God ekonomisk hushållning

För kommunen gäller god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning innebär att periodens kostnader täcks av periodens intäkter samt dessutom ger ett överskott för att avsätta medel för att möta tidigare tagna och framtida pensionsförpliktelser, amortera skulder, värdesäkra tillgångar, egenfinansiera investeringar samt skapa en buffert för framtida oförutsedda händelser.

De kommunala verksamheterna skall kännetecknas av väl underbyggda beslut, hög effektivitet och god servicenivå. Kommunens affärsdrivande verksamheter och bolag skall generera överskott som kan garantera en långsiktig utveckling. Kommunal skattehöjning skall undvikas. Samarbete och samverkan ska alltid undersökas.

Ett långsiktigt arbete utifrån en gemensam arbetsregion skall, i samarbete med andra kommuner, stärka kvalitet, service och kostnadseffektivitet för en långsiktig hållbar ekonomi.

Kommunens uppgift är att planera för en god livsmiljö på ett sätt som är ekologiskt hållbart. Kommunen skall öppet kommunicera och regelbundet följa upp miljöarbetet och energiförsörjningen för att avveckla olja och fossila bränslen som energilag för uppvärmning. Utveckla källsortering i kommunens verksamheter.

Kommunfullmäktiges målområden	Nämndens mål	KS	Förvaltningen				
			Strategi / handlingsplan / aktiviteter	Resultat		Resultat	
				Nämndsmål		KF-mål	
4.1 Den årliga skattetillväxten skall vara minst som den beräknade tillväxten i förhållande till andra kommuner inom arbetsmarknadsregionen Sundsvall.	Öka samarbetet mellan skola och näringsliv.	KS	Skapa vägar mellan näringslivet och ungdomar för ökad medvetenhet. Entreprenörskap i skolan. Konkreta samverkansformer med Sundsvallsregionen och hälsingekommuner. Gränsöverskridande	Samarbete sker mellan kommunens näringslivsorganisation och föreningen "Ung Företagsverksamhet". Genom ett gemensamt Teknikcollegeprojekt i länet skapas möjligheter för det lokala näringslivet att påverka gymnasiernas programråd och därigenom utbildningsutbudet. Kontakter finns med högskolor och under år 2009 har tre examensjobb genomförts i kommunen. Näringslivsorganisationen arbetar aktivt med Åkroken – en inkubator med anknäring till universitetsmiljö för nystartade företag.	☺	Skatteunderlaget i Nordanstigs kommun ökade med 3,98 % mellan 2008 - 2009.	
	Utveckla Översiktsplanen under 2009 med områden anpassade för hästverksamhet, strandnära boende, attraktiva tomter och vindkraft.	KS	Översyn och revidering av översiktsplanen.	Under år 2009 trädde en ny strandskyddslagstiftning i kraft. Lagen innebär att områden för tillkommande bostadsbebyggelse i strandnära lägen först ska planeras i översiktsplan innan detaljplanering kan ske. Tematiskt tillägg till översiktsplan för dessa bostadsområden är nu under utarbetande. Förslaget förväntas öppna möjligheter till utveckling av flera nya bostadsområden. Även ett tematiskt tillägg till översiktsplan för vindkraftsutbyggnad är under utarbetande. Beslut har tagits att planförslaget ska ställas ut. Kommunikationsmöjligheterna är ofta av avgörande betydelse för att yrkesverksamma och yngre personer ska kunna bosätta sig i Nordanstig. Insatser för att förbättra och utveckla Ostkustbanan och E 4 är därför strategiskt angelägna	☺	Samtidigt ökade skatteunderlaget i Sundsvall med 4,95 %	☹

Förvaltningsberättelse

5. Trygg inom omsorgen

Kommunens insatser skall kännetecknas av korrekt och snabb service när det finns behov av boende i särskilt boende eller stöd i hemmet. Brukaren skall kunna välja att få sitt beviljade hjälpbehov tillgodosett av olika utförare.

Anhörig som tar hand om någon närstående skall stöttas.

Kommunen vill underlätta för äldre att flytta till hyreslägenheter i nära anslutning till kommunens äldreboenden, för enklare tillgång till service eller annan hjälp.

Kommunen ska intensivt samarbetet med landstinget kring vårdfrågor. Ambitionen är att ingen individ ska drabbas av problem kring gränsdragningar mellan huvudmän.

Kommunfullmäktiges målområden	Nämndens mål		Förvaltningen				
			Strategi / handlingsplan / aktiviteter	Resultat		Resultat	
				Nämndsmål		KF-mål	
5.1 Andelen äldres upplevelse av trygghet ska öka under åren 2009 – 2011.	I början av år 2010 skall valmöjligheten av andra utförare inom äldreomsorgen, ha ökat	OL	Ansöka om utvecklingsmedel för införande av valfrihetssystem. Genomföra utbildningssatsningar. Utveckla större brukar- och personalinflytande i kommunalt driven verksamhet. Tidssättning av insatserna i hemtjänsten. Utredning av alternativa utförare. Utbildning för politiker och tjänstemän i alternativa driftsformer. Föreslå brukarstyrelse. Utbildning tillsammans med Companion för enhetschefer och intresserad personal inom ÄO	LOV-projektet följer tidsplanen. Under förutsättning av beslut i Kf införs LOV i hemtjänsten den 1 september 2010.	😊		
	Möjliggöra att fler äldre ska kunna bo kvar hemma, om de så önskar	OL	Undersöka vad trygghet betyder för den enskilde. Utifrån undersökningens resultat utveckla verksamheten. Samarbete mellan olika aktörer t.ex. Landstinget, (arbetsterapeuter) Röda Korset andra frivilliga organisationer. Planeringsdag för strukturering av framtidens äldreomsorg. Tillsättande av arbetsgrupp.	Från halvårsskiftet har arbetet inriktats på att förändra arbetssättet i hemtjänsten. Insatserna är tidssatta och planering för införandet av andra utförare har pågått, i syfte att den enskilde ska få större valfrihet och delaktighet.	😊	Utifrån de insatser som görs bedöms att målet uppnås.	😊
	Alla boende i särskilt boende ska ges möjlighet till individuell vardagsnära aktivitet/egen tid, utifrån sina önskemål.	OL	Upprätta genomförandeplaner för alla boende i särskilt boende. Följa upp genomförandeplanerna för alla boende. Utredda uppdraget som kontaktman.	Uppföljning av genomförandeplanerna sker kontinuerligt minst en gång per år om inte behovet förändras. Alla boende har en kontaktman utsedd.	😊		
	Öka tryggheten bland kommunens invånare	KS	Aktivt arbete i BRÅ- och folkhälso rådet. Risk- och sårbarhetsanalys för Nordanstigs kommun ska utarbetas och antas senast under 2009.	Trygghetsvandring är genomförd i Harmånger. Lista har upprättats på brister och förslag på åtgärder. Skrivelser kommer att skickas till mark- och fastighetsägare för att uppmärksamma de iakttagelser som framkommit.	😞		

Förvaltningsberättelse

6. Stärka näringslivsklimatet och medborgarens möjligheter till egen försörjning

Nordanstigs kommuns insatser mot näringsliv och företagandet skall kännetecknas av attityder som stärker förbättrat företagsklimat, en god företagsutveckling, möjligheter och öppningar att utveckla nätverk, och innovationer.

Ambitionen är att kommunens insatser för näringsliv och företagande skall möjliggöra fler företag, fler arbetstillfällen och utvecklad turism.

Kommunala beslutsprocesser och tillståndgivande skall vara kopplade till tjänstegarantier som är kända, accepterade och synliggjorda.

Kommunens arbetsmarknadspolitiska åtgärder skall syfta till att människor kan klara sin egen försörjning. Särskilt fokus skall vara på att underlätta ingång i arbetslivet för ungdomar.

Invandrare och andra inflyttares yrkes- och utbildningskunskaper skall tas tillvara för att underlätta ingången i arbetslivet. Invandrarens inläring av svenska språket skall prioriteras.

Ambitionen är att folkhälsan i Nordanstigs kommun förbättras år från år.

Kommunfullmäktiges målområden	Nämndens mål	Förvaltningen					
		Strategi / handlingsplan / aktiviteter	Resultat		Resultat		
			Nämndsmål		KF-mål		
6.1 Medverka till minst fem nya företagsetableringar samt till att minst 50 nya arbetstillfällen skapas under perioden 2008 - 2010	Bli rankad bland de 100 bästa i Svenskt Näringslivs företagsklimatrankning 2010.	KS	Bibehålla och utveckla "En dörr in". Värna om de företag som verkar i kommunen. Stödja nyföretagande och lokala aktiviteter. Bidra till att EU-program är kända inom kommunförvaltningen och förmedla kompetens till företag och föreningar.	Flera olika händelser under året har påverkat möjligheterna att nå målet. Finanskrisens effekter följt av lågkonjunktur har kraftigt konjunkturellt förändrat företagandets möjligheter i kommunen. Nedläggning av verkstadsföretaget Kvarnmon och aviserad nedläggning av Trimas verksamhet i kommunen är allvarliga händelser. Under året har 47 nya företag registrerats. Kommunens näringslivsenhet arbetar tillsammans med Nyföretagarcentrum och Almi för att ge stöd till både nya och etablerade företag.	☹	På grund av lågkonjunkturen är det svårt att tro att målet kommer att uppnås. Statistik redovisas först 2012 för år 2010.	☹

Personalpolitik

Den personalpolitiska inriktning som skall prägla kommunens arbetsplatser är fastlagd av kommunstyrelsen.

Den värdegrund som är personalpolitikens bas, uttrycks i en människosyn som ser människan som aktiv, ansvarskännande och meningsskapande.

All personal utgör tillsammans den organisation som vi alla är en del av, organisationen är ett levande system som består av människor.

Arbetsgivaren vill aktivt verka för en organisationskultur som präglas av öppenhet, tillit, lärande, utveckling och kreativitet.

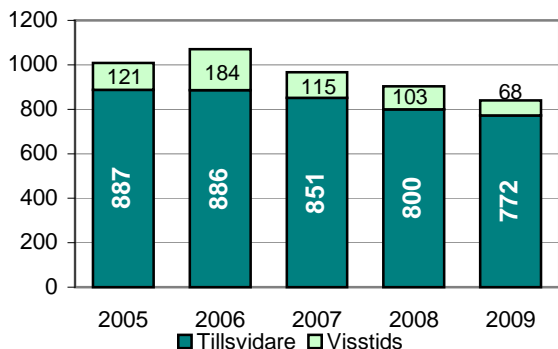
Den personalpolitiska inriktningen förväntas konkretiseras i det dagliga arbetet, hur vi möter varandra, dem vi är till för och hur vi genomför vårt arbete.

Under 2009 har ett antal organisatoriska förändringar genomförts med syfte att effektivisera verksamheten:

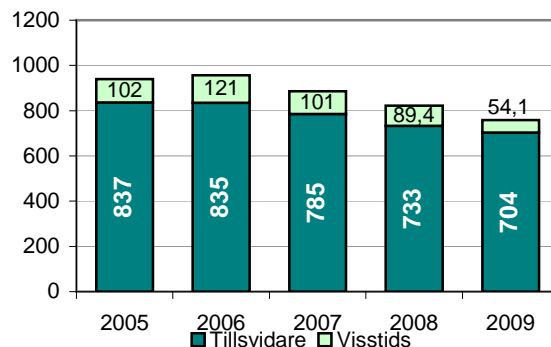
- En ny förvaltningsorganisation har sjuösatts
- En minskad skolorganisation utifrån vikande elevunderlag.
- Avveckling av den kommunala musikskolan.

Genomförda effektiviseringar har inneburit påfrestningar på berörd personal. Förändringarna har lett till en minskad organisation med både minskat antal anställda och antalet årsarbetare.

Antal tillsvidareanställda

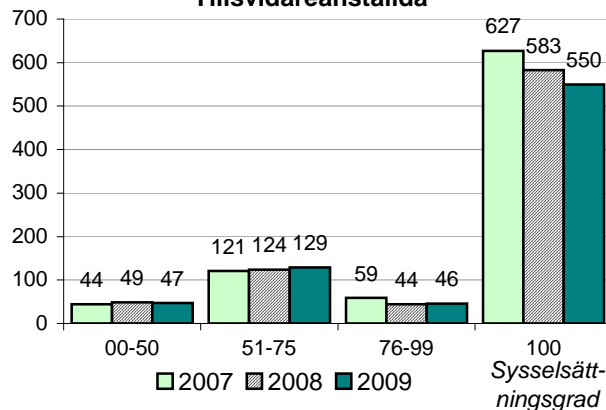

Antal årsarbetare

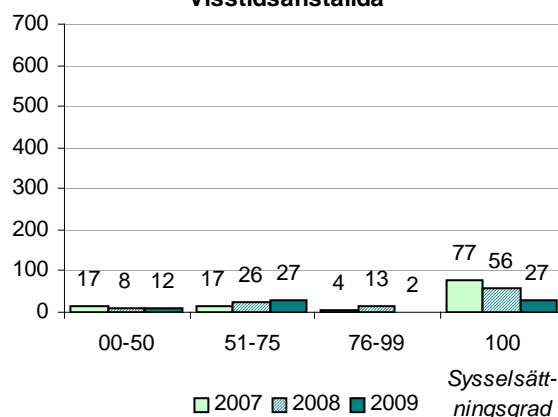

I tabellerna nedan syns antalet anställda per sysselsättningsgrad mellan åren 2007 och 2009

Tillsvidareanställda

Visstidsanställda

Förvaltningsberättelse

Personalredovisning

I följande tabeller visas antalet anställda personer samt antalet årsarbetare fördelade på kommunens tre förvaltningar. Omsorg och lärande är den förvaltning med flest antal anställda.

Antal anställda	Tillsvidare			Visstids		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Kommunstyrelsen	101	95	33	9	13	2
Utbildning & Kultur	274	254	209	37	34	15
Omsorg & lärande	476	451	530	69	56	51
Summa antal anställda	851	800	772	115	103	68

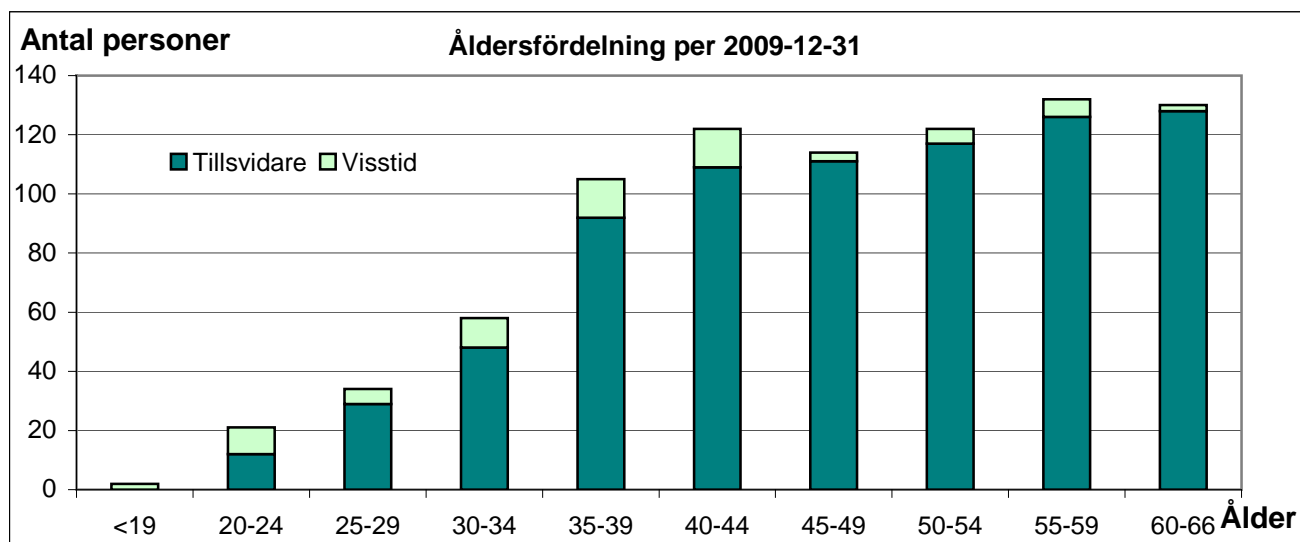
Årsarbetare	Tillsvidare			Visstids		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Kommunstyrelsen	94	86	29	8	11	1
Utbildning & Kultur	264	244	201	30	30	13
Omsorg & lärande	427	403	474	63	48	41
Summa årsarbetare	785	733	704	101	89	54

Kommunens verksamheter är främst förlagd inom tjänstesektorn och blir därmed personalintensiv.

Personalkostnaderna utgör ca 52,7 % av kommunens totala kostnader.

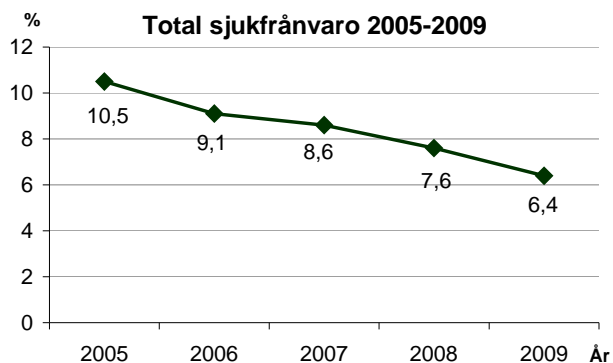
Resultaträkning (tkr)	2007	2008	2009
Intäkter	557 568	566 757	567 797
Personalkostnader	-304 872	-298 880	-297 068
Övriga kostnader	-239 067	-257 440	-267 138
Resultat	13 629	10 437	3 591

I tabellen nedan visas åldersfördelningen bland kommunens personal fördelat på andelen tillsvidare anställda och visstidsanställda

Sjukfrånvaron i kommunens verksamheter

Den totala sjukfrånvaron för personalen inom Nordanstigs kommuns verksamheter visas i tabellen nedan. Sjukfrånvaron här beräknas i sjukskrivningstiden i förhållande till den totala arbetstiden.

Under året har den arbetsgrupp som tillsattes 2007 med representanter från de olika förvaltningarna kontinuerligt hanterat frågor med koppling till sjukfrånvaro i alla former och längder samt rehabiliteringsområdet. Gruppen har haft stor betydelse för ett samordnat och framgångsrikt arbete med dessa frågor. Gruppen har fungerat som ett stöd för ansvarig chef i samband med långtidssjukskrivningar och omplaceringar. Under 2009 har gruppen genomfört en processkartläggning av rehabkedjan. Gruppen har också fungerat som projektgrupp för upphandlingen av ny företagshälsovård.

Trenden med en minskad sjukfrånvaro har fortsatt under 2009. I jämförelse med övriga kommuner i Hälsingland är sjukfrånvaron fortsatt hög. Liksom under 2008 har endast ett fåtal personer varit sjukskrivna p.g.a. arbetsrelaterade sjukdomar, av dessa är den största delen förslitningsskador.

Sjukfrånvaro fördelad per åldersintervall

Sjukfrånvaron nedan är redovisad i åldersintervaller med den totala sjukfrånvaron i procent av den åldersgruppens totala arbetstid.

Verksamhet (%)	29 år eller yngre		30-49 år		50 år eller äldre		Samtliga anställda	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Kommunstyrelsen	6,0	0,0	8,5	3,5	5,7	2,6	6,8	2,8
Utbildning & Kultur	5,5	14,0	4,7	4,0	7,5	7,7	6,2	6,3
Omsorg & Lärande	7,3	7,1	7,5	6,9	10,2	6,2	8,7	6,6
Total sjukfrånvaro	7,3	8,2	6,7	6,2	8,5	6,4	7,6	6,4

Sjukfrånvaro fördelad på kort- respektive långtidssjukfrånvaro Förhållandet mellan lång- respektive korttidssjukfrånvaro visas i tabellen nedan per förvaltning. 59 dagar eller mindre räknas som korttidssjukfrånvaro och 60 dagar eller mer räknas som långtidssjukfrånvaro.

Verksamhet (%)	< 59 dagar		> 60 dagar	
	2008	2009	2008	2009
Kommunstyrelsen	32	40	68	60
Utbildning & Kultur	43	52	57	48
Omsorg & Lärande	37	45	63	55
Total sjukfrånvaro	39	48	61	52

Sjukfrånvaro fördelad per kön

Sjukfrånvaron för män och kvinnor är beräknad på den ordinarie arbetstiden i respektive grupp. Som ett exempel på detta är att den totala sjukfrånvaron 6,8 % beräknad på kvinnornas totala arbetstid för 2009.

Verksamhet (%)	Kvinnor		Män	
	2008	2009	2008	2009
Kommunstyrelsen	7,8	2,0	3,1	3,7
Utbildning & Kultur	7,0	6,7	2,4	3,4
Omsorg & Lärande	9,1	6,9	5,2	4,2
Total sjukfrånvaro	8,3	6,8	3,8	4,1

Kommunens ekonomi

Årets resultat för Nordanstigs kommun år 2009 är 3 591 tkr och resultatet för hela koncernen är 4 080 tkr

Nedan visas resultatet över en femårsperiod.

(tkr)	2005	2006	2007	2008	2009
Kommun	13 363	24 934	13 629	10 437	3 591
Koncern	12 526	25 793	16 616	11 771	4 080

Nordanstigs kommun har de senaste sex åren visat positiva resultat.

Årets budgetavvikelse (tkr)

Kommun	2005	2006	2007	2008	2009
Årets budget	7 308	10 919	9 860	880	3 162
Årets resultat	13 363	24 934	13 629	10 437	3 591
Budgetavvikelse	6 055	14 015	3 769	9 557	429

Under 2009 genomfördes en större omorganisation, vilket medfört att nämndernas resultat inte är jämförbara mellan åren eftersom verksamheter har flyttats mellan nämndernas ansvarsområden.

Budgetavvikelse per nämnd

	2005	2006	2007	2008	2009
KS	163	-118	1 401	2 121	1
UK	1 621	-996	-9 295	-1 298	301
OL	4 650	4 217	2 408	4 083	-1 723
SUMMA	6 434	3 103	-5 486	4 903	-1 421

De verksamheter under respektive nämnd som har de största avvikelserna år 2009 visas i tabellen nedan. Samtidigt visas hur läget såg ut för den verksamheten under föregående år, detta innebär inte att det var den verksamheten som hade störst avvikelse det året.

(tkr)	2008	2009
Kommunstyrelsen (KS)		
Central administration / Kommunstyrelsens administration	923	1 185
Utbildning & Kultur (UK)		
Barnomsorg och grundskola	1 741	1 712
Musikskola	19	-1 631
Omsorg & Lärande (OL)		
Vuxenutbildningen	-1 239	-1 241
Gymnasieskolan	-1 921	-1 244
Kost och städ	1 971	2 353
Individ & Familjeomsorg	-4 320	-6 350
Äldreomsorg	4 761	2 609
Handikappomsorg	2 009	1 557

Huvudsakliga orsaker till de mest betydelsefulla budgetavvikelserna i nämnderna 2009

För utförligare beskrivning se respektive nämndkapitel samt nämndsboksluten.

Kommunstyrelsens administration

Lägre personalkostnader beroende på sjukskrivningar som ej ersatts med vikarier samt lägre kostnader pga. samverkan med Hudiksvalls kommun avseende växelfunktionen Medel för inköpta tjänster har förbrukats mindre än budgeterat.

Barnomsorg och grundskola

Tretton lärare har sagts upp eller tackat ja till kommunens pensionerbjudande och 10 lärare har fått omreglerade tjänster.

Musikskola

Musikskolans verksamhet upphörde efter vårterminen 2009. Under 2009 budgeterades inga medel till musikskolan utan kostnaderna skulle rymmas inom tilldelad ram för barnomsorg och grundskola.

Vuxenutbildningen

Högre personalkostnader än budgeterat p.g.a. utebliven finansiering av uppdragsutbildningen samt ersättare för tidigare lagd pensionering av en medarbetare.

Gymnasieskola

Kostnaderna för utbildningar har varit högre än budget beroende på att antalet elever var fler än beräknat samt att kostnader för personlig assistans har tillkommit. Även ökade kostnader av samma skäl för särgymnasiet.

Kost & Städ

Minskade personalkostnader p.g.a. ett aktivt effektiviseringsarbete. Fler kök har gett ökad arbetsglädje och lägre kostnader. Minskat råvarusvinn samt nytt livsmedelsavtal har också sänkt kostnaderna.

Individ & Familjeomsorg

Många externa placeringar i HVB- och familjehem. Ökade kostnader för genomlysning av verksamheten samt extra resurstjänst.

Äldreomsorg

Lägre vårdtyngd än beräknat inom hemtjänsten. Minskning av fortbildning av personalen.

Handikappomsorg

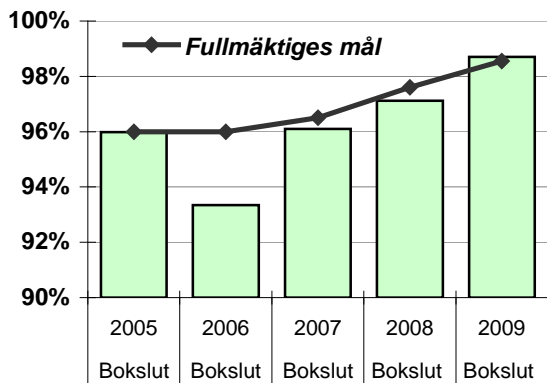
Färre tillkommande LASS-ärenden än budgeterat. Mindre behov av korttidsvistelse. Verksamheterna har arbetat aktivt med schemaläggning och återhållsamhet vid vikarietillsättning.

Nettokostnaderna och skatteintäkterna

Verksamheternas nettokostnader inklusive pensionsskuldökning, avskrivningar och finansnetto i förhållande till de samlade skatteintäkterna och de generella statsbidragen är ett mått på hur mycket pengar som används i verksamheterna och hur mycket som återstår till ett eventuellt sparande. När verksamheterna använder mer än 100 % av de samlade skatteintäkterna och generella statsbidragen, innebär det att verksamheterna har varit tvungna att "låna" av de samlade besparingarna och att alla avskrivningar och finansiella kostnader också finansieras med sparade pengar.

Nettokostnadernas (inkl. pensionsskuld-förändring och avskrivningar) andel av skatteintäkter

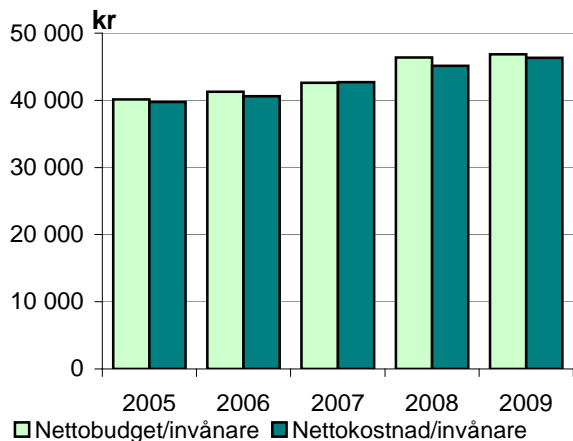
Fullmäktiges mål har successivt sänkts från 4 % 2006 till 1,45 % 2009.

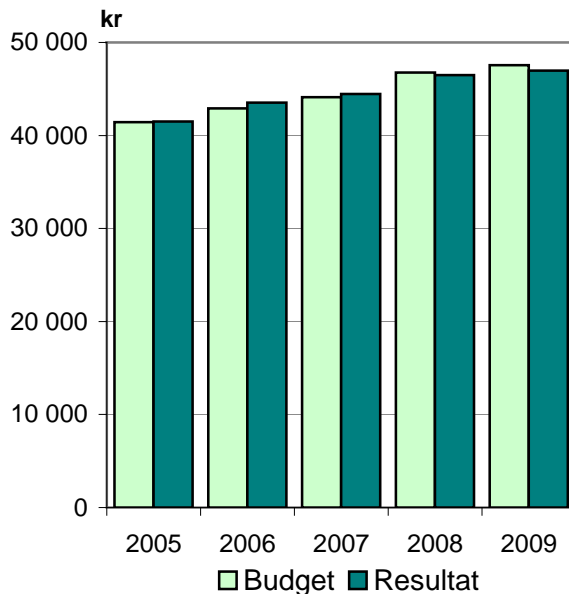
Observera skalan 90 % -100 %

Nedan visas budgetavvikelsen för respektive år per kommuninvånare. Antalet invånare är beräknat den 31 december för det år budgeten respektive resultatet avser.

Nettokostnader per invånare

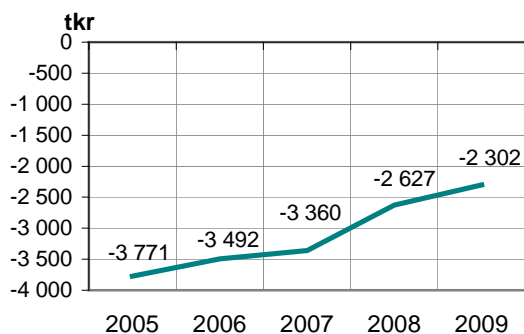

Skatteintäkter och generella statsbidrag inkl. särskild extern ersättning per invånare.

Finansnetto

Finansiella intäkter (räntor på placeringar) minskat med finansiella kostnader (räntor på lån) visar kommunens finansnetto.

Förvaltningsberättelse

Totala investeringar i kommunen

År	2005	2006	2007	2008	2009
(tkr)	10 794	18 452	13 364	11 699	8 344

Specifisering investeringar 2009	tkr
Bredband	1 900
Utvecklingsområden och exploatering	477
Fastigheter och anläggningar	2 540
Inventarier	3 427
Summa	8 344

Bredband

Utbyggnaden av bredband pågår kontinuerligt senast genomförd bredbandsutbyggnad är Sågtakten med fiber samt centrala Bergsjö. Ett antal samförläggningar har under året genomförts med EON. Revidering av utbyggnadsplan pågår och presenteras under våren 2010.

Utvecklingsområden och exploatering

Köp av mark samt detaljplanering av vattennära attraktiva områden som Morängsviken och Sörfjärden pågår.

Fastigheter och anläggningar

Arbetet med att göra energideklarationer för kommunens fastigheter har slutförts. Inventering av tillgänglighet i kommunens allmänna lokaler har slutförts och föreslagna åtgärder beräknas slutföras under 2010. Skadeförebyggande åtgärder har genomförts, bl.a. har larm installerats i Arthur Engbergskolan i Hassela och Villervallans förskola i Gnarp och lastbryggan vid omvårdnadsboendet Sörgården har åtgärdats. Ombyggnationen av Hagängsgården för att få fler rumsenheter slutfördes. Konvertering av olja till pellets har slutförts i Ilsbo förskola. Räddningsstationen i Hassela har anpassats till nytt fordon samt arbetsmiljön. Energieffektiviseringar pågår i kommunens fastigheter såsom effektivare belysnings-system, konvertering av uppvärmningssystem, effektivare ventilationssystem samt effektivare styrning, övervakning, reglering, drift av motorer och uppvärmningssystem

Inventarieinvesteringar

Uppgradering av lönesystemet för att möjliggöra självservice via webben för äldre- och handikappomsorgen. Möbler till äldreomsorgen för förbättrad boendemiljö samt arbetsmiljö. Arbetsmiljöåtgärder i kommunhuset såsom arkiv, säkerhetsvägg samt hög och sänkbara bord

Försäljning av anläggningstillgångar

Försäljning har genomförts av mark, Gnarp-Berge 5:1 och 4:17 samt del av Å-by samfällighet, totalt 26 tkr.

Långfristiga lån

(tkr)	2005	2006	2007	2008	2009
Låneskuld 1/1	-96 932	-90 503	-83 248	-80 024	-66 951
Nya lån	0	0	0	0	0
Nya leasingbilar	-435	-349	-1 481	-705	0
Amortering lån	6 254	7 126	4 197	14 416	19 430
Amortering leasingbilar	610	478	508	762	654
Kapitaltäckningsgaranti NVAB				-1400	
Låneskuld 31/12	-90 503	-83 248	-80 024	-66 951	-46 867

Leasingbilar leasade fr.o.m. 2003 redovisas som långfristig skuld enligt en ny redovisningsprincip som togs i bruk 2003. Ett kontinuerligt utbyte sker av kommunens bilpark. 2008 och 2009 har amorteringen ökat eftersom lån som skulle omsättas med ny ränta istället amorterades i sin helhet.

Ansvarsförbindelse

Leasegivare (tkr)	Åtagande			Totalt
	inom 1 år	> 1 år < 5 år	> 5 år	
<i>LB Kiel</i>	1 440	6 000	22 800	30 320
Avtal slut 2025-12-31				
<i>Nordisk Renting</i>	43 615	Lösas 2010-03-31		45 615
Avtal slut 2025-09-30 VA nät				
Summa	45 055	6 000	22 800	75 935

Kommunen har ett leasingavtal med LB Kiel avseende Bergesta servicehus samt med Nordisk Renting avseende stora delar av VA-nätet. Avtalet med Nordisk Renting kommer att lösas den 31 mars 2010, finansieras med 17 844 tkr ur likvida medel samt ett banklån på 25 000 tkr. Banklånet kommer att vara slutbetalt 2025-09-30.

Kommunen köpte alla andelar i Bergsjö Närvärme KB 2008-09-30, under våren 2009 ingick Nordanstigs Fastighets AB som kommanditdelägare.

Förvaltningsberättelse

Borgensåtagande

(Panter och därmed jämförliga säkerheter)

(tkr)	2005	2006	2007	2008	2009
Egna hem	-2 071	-1 797	-1 490	-449	-628
Bostadslån med kreditgaranti	-270	-208	-148	-115	-111
NBAB	-156 070	-150 799	-146 388	-140 109	-137 096
NVAB				-10 000	-10 000
Övriga	-1 013	-1 383	-1 217	-1 111	-1 007
SUMMA	-159 424	-154 187	-149 243	-151 784	-148 842

Utöver denna sammanställning har samtliga delägare i Kommunalförbundet Region Gävleborg har tecknat en solidarisk borgen på 40 000 tkr. Nordanstigs kommuns ägarandel är 3,87 %.

Infriade borgensåtaganden

	2005	2006	2007	2008	2009
(tkr)	0	0	0	0	0

Pensioner

Nordanstigs kommun betalar varje år ut, fr.o.m. 1998, alla anställdas intjänade pensionsförmåner (den individuella delen). Denna utbetalning påverkar endast kommunen likviditetsmässigt. För år 2009 innebär det för Nordanstigs kommun ett belopp på 12 252 tkr (12 118 tkr).

Pensionsskuld

(tkr)	2005	2006	2007	2008	2009
Avsättning	-9 649	-10 366	-13 907	-14 013	-17 517
Ansvarsförbindelse	-184 877	-211 628	-238 460	-238 767	-242 001
Finansiella placeringar	0	0	0	0	0
Totala förpliktelser = återlånade medel	-194 526	-221 994	-252 367	-252 780	-259 518

Beloppen är inklusive löneskatt (24,26 %)

Kommunen har sedan 1998 en delad redovisning av pensionsåtaganden enligt nu gällande lagstiftning. I kommunens balansräkning redovisas bara de pensionsåtaganden som personalen tjänat in fr.o.m. 1998 samt de särskilda avtal om garantipensioner som tecknats med en del tidigare anställda. De pensionsåtaganden som personalen tjänat in t.o.m. 1997 hanteras på annat sätt. Dessa finns noterade som en så kallad *ansvarsförbindelse* och ingår inte i balansräkningens belopp, utan

noteras nedanför balansräkningen som en markering att detta är en skuld som kommunen har, men den är osäker till sin storlek och betalningstidpunkt.

Avsättning till visstidspension ingår i ovanstående tabell i rubriken *avsättning*. Två visstidspensioner för förtroendevalda finns tecknade 2009. Kostnaden 2009 är ca 281 tkr (258 tkr) inklusive löneskatt.

Den kraftiga ökningen 2006 förklaras till största delen av att diskonteringsräntan sänkts enligt direktiv från SKL (Sveriges Kommuner och Landsting), antaganden om förlängd livslängd samt förändring i kostnadsfördelning mellan landsting och kommuner avseende Ädelpersonal. Ökningen 2007 förklaras av byte av beräkningsgrund till RIPS – 07 som innebär ytterligare ökade livslängdsantaganden samt ytterligare sänkning av räntan.

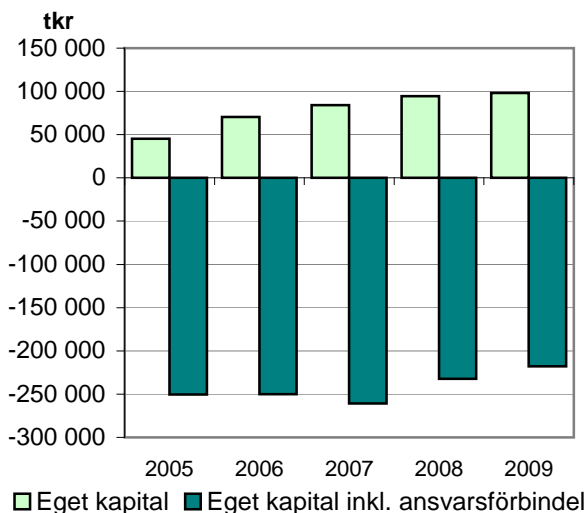
Under 2007 erbjöds särskild avtalspension till ett antal lärare motsvarande total kostnad för kommunen på 1 500 tkr.

Under 2008 erbjöds särskild avtalspension till administrativ personal motsvarande en total kostnad för kommunen på 794 tkr

Under 2009 erbjöds särskild avtalspension till skolpersonal motsvarande en total kostnad för kommunen på 1 179 tkr.

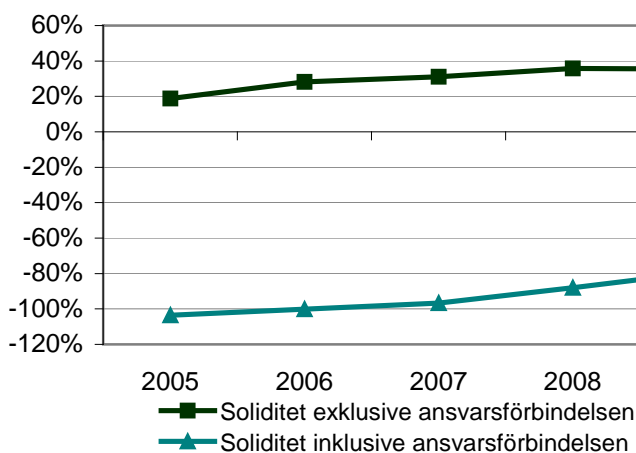
Förvaltningsberättelse

Eget kapital

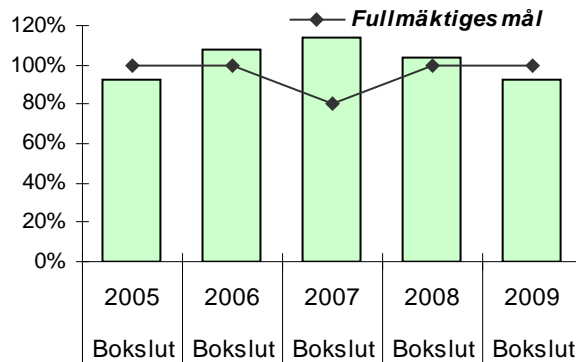
I ansvarsförbindelsen ingår förutom pensions-skulden även övriga ansvarsförbindelser såsom åtagandet gentemot Nordisk Renting och LB Kiel. Borgensåtaganden är dock inte medtagna då de inte innebär samma betalningsansvar som de övriga ansvarsförbindelserna.

Soliditet

De positiva resultaten syns tydligt påverka soliditeten. År 2007 och 2008 förändrades beräkningsgrunderna för pensionsberäkningen vilket medförde en ökad skuld i ansvarsförbindelsen. Förbättringen av soliditeten inkl. ansvarsförbindelsen 2009 beror på att hänsyn tagits till att avtalet med Nordisk Renting löses mars 2010.

Likviditet

Inför 2007 sänkte fullmäktige likviditetsmålet med 10 %. Likviditetsförbättringen 2004 - 2006 förklaras till största delen av de positiva resultaten. Samtidigt som likviditeten varje enskilt år belastats av utbetalningen av den individuella delen av pensionerna och dess löneskatt som inte helt finansierades av det upptagna lånet.

2009 sjönk likviditeten till 92 % p.g.a. att kommunen amorterade extra på lån, ca 13 000 tkr, som skulle omsättas.

Balanskravet

Alla kommuner har fr.o.m. år 2000 ett lagkrav (KL 8 kap 4 §) att följa, som innebär att redovisa större intäkter än kostnader (balanskrav).

Budget för 2009 upprättades med ett resultat på 3 162 tkr.

Avstämning mot balanskravet

Årets resultat	3 591 tkr
Årrealisationsvinster	-26 tkr
1. Synnerliga skäl	0 tkr
Justerat resultat	3 565 tkr
(0 kr att återföra kommande år)	

Avstämning mot tidigare års balanskrav

Nordanstigs kommun uppfyller balanskravet enligt KL 8 kap 4 § med god marginal.

Revisionen

Mål för verksamheten

Kommunen har fem revisorer som genomför en granskande och främjande revision inom ramen för god revisions sed. Revisorernas uppgift är att tillvarata kommuninnevånarnas intressen och att vara kontrollorgan till kommunfullmäktige. Revisorerna granskar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Revisorernas arbete omfattar årlig granskning av all verksamhet som bedrivs inom styrelsen och nämndernas verksamhetsområde. Granskningar sker i den omfattning som följer av god revisions sed med utgångspunkt från upprättad väsentlighets- och riskanalys. Revisorernas arbete syftar även till att ge förbättringsförslag till kommunen med anledning av genomförda granskningar. Revisorerna biträds i sitt arbete av Komrev inom PricewaterhouseCoopers. Komrevs revisionskonsulter utför granskningar och uppföljningar i enlighet med våra uppdrag. Komrev svarar också för den administration som är förknippad med revisorernas verksamhet.

Uppfyllelse av mål

Revisorerna har sammanträffat med kommunalråd, kommunchef, politiker, fullmäktiges presidium samt tjänstemän inom olika områden.

Revisorernas arbete har följt den fastställda revisionsplanen och redovisats i rapporter och revisionsberättelse. Bland genomförda granskningar kan nämnas; granskning av IFO – ledning och styrning, granskning av barn i behov av särskilt stöd, granskning av kommunens ansvar för ungdomar 18-20 år, uppföljning av tidigare granskningar samt granskning av delårsbokslut och årsredovisning.

För 2009 års granskningsarbete erhöll revisorerna ett anslag om totalt 725 tkr. De bokförda kostnaderna för verksamheten uppgick till 723 tkr.

Framtid

Under 2010 kommer revisionen att fortsätta följa kommunens arbete med kravet i Kommunallagen om god ekonomisk hushållning. Revisorerna skall granska och uttala sig om kommunen har angett finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska även bedöma om resultaten i delårsrapporten och i årsbokslutet är förenliga med de mål fullmäktige beslutat om i budgeten och planen för ekonomin under perioden.

Viktiga framtida frågor för kommunen är att fortsatt arbeta med medborgarperspektivet och att leda och styra kommunen utifrån beslutade övergripande mål.

Hållbarhetsfrågor och konsekvenser av finanskrisen kommer även vara i fokus för revisionen vid våra granskningar.

Kommunens verksamheter

Kommunstyrelsen

Ordförande
Förvaltningschef

Stig Eng
Thord Wannberg t.o.m. 090430 därefter Kerstin Oremark

	ÅR 2008	Budget 2009	ÅR 2009	Avvikelse mot budget
Intäkter	45 810	34 208	37 442	3 234
Kostnader	114 677	77 837	81 070	-3 233
därav kpk	14 634	13 601	13 309	292
Netto- kostnad	68 867	43 629	43 628	1
<i>därav interna intäkter</i>			500	
<i>därav interna kostnader</i>			13 933	

Årsresultat

Ett mycket intensivt arbete har skett under året med "Vision 2020". Visionsarbetet har drivits tillsammans med Nordanstigs Företagarförening, ungdomar och föreningsverksamheten. Ett stort antal möten har genomförts och arbetet har lett till stort engagemang.

Arbetet med målstyrnings- och budgetprocesserna har fortsatt att utvecklas under året. Arbetet kopplas samman med övrigt utvecklingsarbete i bl.a. "Vision 2020".

Arbete har påbörjats för förbättring av kommunens hemsida och intranät.

Stora förändringar planeras i den fysiska infrastrukturen. Förstudier har inletts för såväl ny sträckning av Ostkustbanan som väg E4 såväl inom kommunen som i Sundsvallsregionen i övrigt. Utbyggnad av sträckningen Kongberget – Gnarp finns med i förslaget till nationell infrastrukturplan.

Planering av vindkraftsutbyggnad inom kommunen är sannolikt den fråga som väckt det allra största engagemanget under året. Ett antal riksintresseområden har utsetts och ett förslag har utarbetats till tematiskt tillägg till översiktsplanen. Ett omfattande samrådsarbete har genomförts. Översiktsplanearbetet är särskilt angeläget eftersom den påföljande hanteringen av tillstånd för vindkraftsetableringar kommer att vara beroende länsstyrelsens prövning enligt miljöbalken. Kommunfullmäktiges tillstyrkan kommer att vara utslagsgivande för om tillstånd till etablering ges.

Den förändrade strandskyddslagstiftningen har medfört att arbetet med tematiskt tillägg till översiktsplanen för utvecklingsområden för bostadsbebyggelse (s.k. LIS-områden) har påbörjats.

Det regionala samarbetet har utvecklats genom bl.a. projekten "Kustnära mötesplatser" och "Kompetensutveckling". Flera möten har hållits under året med främst Hudiksvalls kommun, Region Gävleborg och Sundsvallsregionen. Strävan finns att utveckla olika samverkanskonstellationer. Kommunstyrelserna i Hudiksvall och Nordanstig hade den 13 november ett gemensamt sammanträde för att diskutera framtida samverkan. Under året har ett mer aktivt arbete tillsammans med ungdomar påbörjats. Det ungdomsråd som finns inom kommunen förväntas, genom bl.a. projektanställning av en ungdomssamordnare, leda till ett mer intensivt samarbete med utökat inflytande för ungdomar i den demokratiska processen.

Under sensommaren 2009 uppkom en stark oro för att en pandemi av "den nya influensen" skulle bryta ut. Inventering av verksamheter- nas beredskap gjordes och förberedelsearbete inleddes. Läget stabiliserades relativt snart, men de krisövningar som genomfördes kan vara en bra förberedelse inför kommande risk- och hotsituationer.

Nordanstigs kommun har under flera år samverkat med Sundsvall avseende överförmyndarverksamheten. Beslut har under året tagits för inrättandet av en gemensam nämnd för Sundsvall, Nordanstig, Ånge och Timrå. Nämnden kommer att påbörja sitt arbete år

2011. Sundsvalls kommun blir juridiskt ansvarig för verksamheten.

Inom miljöarbetet har kartläggning av förorenad mark fortsatt vid Strömsbruk och Stocka.

Under året har två större skogsavverkningar-/gallringar utförts, en i centrala Bergsjö och i centrala Stocka.

Arkitekt är anställd på 80 % sedan september. Den totala volymen på planarbete har ökat beroende på tematiska tillägget för vindkraft och LIS-områden till översiktsplanen.

Renhållningsverksamheten. På grund av deponins stängning år 2008 har kostnader uppstått för transporter till andra anläggningar. Stora lager från tidigare år har städats undan, vilket inneburit ökade kostnader under detta år. Under år 2009 har bl.a., på grund av lågkonjunkturen och avsaknaden av bränder, mängden avfall minskat. Priser på metaller har under perioden varit låga vilket ytterligare sänkt intäktsnivån.

Budgetavvikelse 1 tkr

Totalt sett uppvisar kommunstyrelsen ett underskott med -1 tkr.

Affärsverksamheten när- och fjärrvärme uppvisar lägre plusresultat än budget, medan renhållningen uppvisar negativt resultat gentemot budget.

Programmet för Politisk verksamhet visar totalt en budgetavvikelse på + 29 tkr. Nämnder som uppvisar plus mot budget är Byggnadsnämnden, Utbildning- och Kulturnämnden samt Omsorg- och Lärandenämnden. Övriga plusresultat härrör sig från Hälsingeråd och Allmänna val. Negativt resultat mot budget visar Kommunfullmäktige och Kommunstyrelse. Orsak till detta är till största del kostnader för uppvaktning av personal som varit anställda i 25 år eller avslutat sin anställning med pensionsavgång. Dessa har varit fler till antalet än budgeterat. Dessutom uppvisar Kommunstyrelsen ökade kostnader beroende på flera sammanträden än planerat både i kommunstyrelsen och i arbetsutskottet. Främsta orsakerna för dessa extra sammanträden är arbetet med det tematiska tillägget för vindkraft till Översiktsplan 2004 samt den allmänt svåra ekonomiska situationen för kommunen.

Överförmyndarverksamheten som utförs av Sundsvalls kommun visar gentemot budget + 76 tkr. Utfallet blev lägre än tidigare beräkningar beroende på att för höga personalomkostnader hade debiterats. Programmet för Medlemsavgifter uppvisar plus 828 tkr mot budget. Överskottet avser återbetalning för tidigare inbetalda medlemsavgifter.

Kommunstyrelsens administration, nytt program fr.o.m. 2009 uppvisar plus 1 185 tkr mot budget. Orsaken är bl.a. återhållsamhet i verksamheternas resursanvändning, deltidspensionering samt lägre tjänstgöringsgrad beroende av sjukersättning och föräldraledighet. Receptionens/växelns överföring till Hudiksvall har medfört minskade kostnader.

Näringsliv/Turism uppvisar ett negativt resultat mot budget på 217 tkr, avvikelsen beror huvudsakligen på överskridanden av budget för projekt H 4 B. Överskridandena belastar därigenom i stället Nordanstigs kommuns budget.

Norrhälsinge Räddningstjänst + 274 tkr, beror på årets balanspaket och på att utryckningsverksamheten varit mycket låg, ca 67 % av budgeterat. Nordanstigs andel av verksamheten är 21 %.

Ägda fastigheter och anläggningar samt hyrda lokaler uppvisar tillsammans - 190 tkr mot budget. De största avvikelserna mot budget är ett överskott avseende finansiella hyran för äldreboendet i Gnarp. Dessutom redovisas ett underskott beroende på ökade kostnader för underhåll av kommunens fastigheter, 506 tkr, och en kostnad för rivning av gröna skolan i Jättendal, 477 tkr.

Vägar, vägbelysning och vägbidrag uppvisar ett negativt resultat gentemot budget på 619 tkr. Större delen av underskottet härrör sig från underhållskostnaderna för vägbelysning. Underskottet är 376 tkr högre än budget. Främsta orsak till det negativa resultatet är att belysningsanläggningarna är av gammalt datum med icke tidsenlig kvalitet. Tillsammans med många kostsamma kabelbrott, som krävt maskininsatser och återställningsarbeten har flera större insatser krävts. Belysningscentralerna har under året koordinatsats. Detta till en kostnad av 50 tkr.

Därtill kommer byte av gamla uttjänta kvicksilverlampor/armaturer. Elkostnaderna har överskridit budgeterat belopp med 151 tkr. Vägbidraget är utbetalt efter fastställd budget.

Norrhälsinge Miljökontor + 363 tkr. Överskottet härrör från att en tjänst som miljöinspektör ej har besatts, tjänstledigheter där vikarier ej anställts. Nordanstigs slutkostnad är 1 038 tkr.

Bygg- och Plan – 396 tkr, orsaken till överskridandet är i huvudsak arbetet med tematiska tillägget av vindkraft. Planeringsarbetet har pågått sedan slutet av 2008 och finansieras delvis av statsbidrag.

Bostadsanpassning – 34 tkr mot budget. Verksamhetens karaktär gör det svårt att ge tidiga tillförlitliga prognoser, eftersom ett fåtal ärenden utöver det normala kan medföra att budgeten inte hålls.

Skog – 229 tkr gentemot budget. Genomförda avverkningar har genomförts manuellt. Kommunen har fått en medlemsinsats i Mellanskog på 582 tkr vilken kan aktiveras. Avverkningen i Bergsjö var tänkt som en gallring, men utvecklades till en avverkning. Det konstaterades röta i beståndet som till större del bestod av granskog.

När- och fjärrvärmerna, resultat + 771 tkr gentemot budgeterat + 1 143 tkr, dvs 372 tkr lägre netto än budgeterat. Intäkterna är dock högre 2009 jämfört med 2008. År 2009 har varit ett förhållandevis mycket kallt år. Under framförallt februari-mars samt december har höga intäkter och kostnader genererats. Mätarbyten har påverkat intäkterna. Haveriet på flisskruven vid närvärmeverket i Bergsjö innebar en merkostnad på bränslet med ca 80 tkr. Tillsynskostnaden blir däremot lägre vid pelletseldning jämfört med flis. Mätare är nu utbytta vid fjärrvärmeverken i Bergsjö och Harmånger. Detta till en kostnad av 100 tkr. Ombyggnad av flisskruv samt byte av askskruv i Harmånger medförde en kostnad av 60 tkr

Renhållningens – 696 tkr, beror bl.a. på minskade mängder avfall på avfallstippen, bland annat beroende på lågkonjunktur samt nya och ändrade avtal. Tömning av lagrat industriavfall har påverkat budgeten något.

Taxan för avfallshanteringen höjdes med 10 % inför 2009 vilket genererade ökade intäkter gentemot föregående år. Budgeten som sattes i juni 2008 beräknades utifrån 2007 års resultat, detta innebar att intäkterna budgeterades 231 tkr för lågt. Stora lager från tidigare år har städats undan vilket medfört ökade kostnader under år 2009. Kostnaden för avfall har dessutom höjts markant på grund av nya avtal.

Intäkterna för slamhanteringen följer i stort budgeten. Budgetavvikelsen beror på problem

med avvattningsmekaniken för slambrunnar vilket har inneburit ökade kostnader för slammottagning från reningsverk, ca 100 tkr och andra oförutsedda kostnader 120 tkr. En inventering av kommunens trekammarbrunnar har påbörjats, vilket medfört en kostnad av 70 tkr.

Uppföljning av internkontrollplan

Posthantering, diarium, fastighetsförvaltning Dokumenterad rutin saknas. Förbättringsåtgärder som identifierats; upprätta och dokumentera rutin.

Attestrutiner, scanningrutiner och leverantörsfakturer Alla leverantörsfakturer hanteras centralt. Förbättringsområden har identifierats framförallt översyn av delegationsbeslut avseende beslutsattester.

Uppföljning av nämndsbeslut

Rutinen fungerar enligt rutinbeskrivning.

Uppföljning av delegationsordning

Kontrollen har gjorts på kommunstyrelsens 8 huvuddelagater. Rutinen fungerar men behöver utvecklas. Förbättringsområden som identifierats är förtydliga skyldighet att återredovisa beslut, rutiner och mallar behöver utformas för återrapportering, kommunstyrelsen bör förtydliga på vilket sätt beslutet ska återrapporteras

Bilar, körjournal och bensinkort

Under 2008 infördes ett datoriserat boknings och uppföljningssystem. Systemet omfattar alla bilar. Uppföljning av rutinen har gjorts avseende bilpoolens bilar under 2009. Förbättringsområden har identifierats framförallt uppdatera rutinen avseende ett kort – en bil, alla bilar ska rapportera bensinförbrukning samt utöka nyttjandet av programmet

Behörigheter till datasystem, ekonomi, personal, diarium Kontrollen har gjorts på diarium. Rutinen fungerar men behöver utvecklas. Rutiner måste dokumenteras avseende ekonomi- och personalsystemen.

Hantering av material lämnat på tippen

Rutinen fungerar enligt rutinbeskrivningen. Förbättringsområden som identifierats är utvärdering av inlämnade uppgifter vid rapportering kan förbättras.

Investeringsredovisningen

Sker för närvarande i samband med boksluten. Slutredovisning för varje projekt med kommentarer skall ske till Kommunstyrelsen vid respektive projekts slut.

Sammanfattning verksamhetsmätt KS

ÅR	Bokslut 2006	Bokslut 2007	Bokslut 2008	Bokslut 2009
Renhållning				
Hushållssopor - ton	2626	2433	2318	2417
Slam totalt - ton	964	322	164	153
Grovsopor - ton	540	577	469	437
Bygg- o industriavfall - ton	862	581	722	515
Återvunnet träavfall - ton	304	232	189	792
Träavfall ofärgat ut				290
Träavfall färgat ut				827
Brännbart ut			431	925
Ej brännbart ut				7,9
Osorterat avfall ut				12
Metallskrot in		191	169	350
Metallskrot ut			228	308
Återvunnen metall - ton	317	191	169	
Antal återvinningscentraler	2 st	2 st	2 st	2 st
Tankar	377 st	374 st	418 st	
Brunnar	2 322 st	2456 st	2425 st	
Harmånger				
Antal Mwh levererad energi närvärme		2781	2823	3011
Andelen flis till uppvärmning m3		4350	3740	4820
Andelen olja m3		1,5	3,1	2,8
Andelen pellets ton		87	125	123
Bergsjö				
Antal Mwh levererad energi närvärme	6923	7362	7431	8020
Andelen flis till uppvärmning m3	10657	11352	10936	10058
Andelen olja m3	106	111	10	3,8
Andelen pellets ton			300	643

Sammanfattning nyckeltal KS

ÅR	Bokslut 2006	Bokslut 2007	Bokslut 2008	Bokslut 2009
Harmånger				
Kostnad per Mwh värme producerad med flis		267	213	312
Kostnad per Mwh värme producerad med olja		938	1050	954
Kostnad per Mwh värme producerad med pellets		379	376	414
Snittkostnad per MWh bränsle levererad värme				332,21
Snittkostnad per MWh bränsle producerad värme				306,27
Bergsjö				
Kostnad per Mwh värme producerad med flis		230	264	294
Kostnad per Mwh värme producerad med olja		982	1049	938
Kostnad per Mwh värme producerad med pellets			376	408
Snittkostnad per MWh bränsle levererad värme				331,04
Snittkostnad per MWh bränsle producerad värme				--

Nyckeltal underhåll i kommunens ägda fastigheter

Yta m ²	Bokslut 2006		Bokslut 2007		Bokslut 2008		Bokslut 2009	
	Kr	Kr/m ²	Kr	Kr/m ²	Kr	Kr/m ²	Kr	Kr/m ²
49 348	2 366 774	46,49	2 656 707	52,20	2 566 000	52,00	3 206 114	65,00

Utbildning och kultur

Ordförande Boerje Bohlin
Förvaltningschef AnnKristine Elfvendal
och Mats Collin

	ÅR 2008	Budget 2009	ÅR 2009	Avvikelse mot budget
Intäkter	13 942	5 577	10 742	5 165
Kostnader	207 385	129 213	134 077	-4 864
därav kpk	918	1 049	880	169
Netto- kostnad	193 443	123 636	123 335	301
<i>därav interna intäkter</i>			-8	
<i>därav interna kostnader</i>			1206	

Årsresultat

Varje programpunkt är redovisad för sig med förslag på åtgärder för att klara budgetramen. När det gäller de icke lagstadgade programpunkterna kommer en stor restriktivitet att råda under hösten. Utbudet och servicen kommer därmed att minska. I övrigt så har de åtgärder som beslutades på nämndens sammanträden 2009-05-25 § 52 genomförts eller är på väg att genomföras.

Barnomsorg - grundskola

Resultaten för läsåret 2008/2009 visar att trots den minskade lärartätheten är måluppfyllelsen ungefär i samma nivå som läsåret 2007/2008.

Andelen behöriga elever till nationellt gymnasieprogram är drygt 83 % och andelen elever med fullständiga betyg i år 9 knappt 80 %.

Gnarps skola, Backens skola, Bergsjö centralskola och Lönnbergsskolan har under året startat upp en ny verksamhet – familjeklass – vilken har till uppgift att under 12 veckor stärka föräldrarna i rollen att stötta och hjälpa sina barn i skolarbetet. Arbetet har varit uppskattat av föräldrar, elever och personal och lett till att elevernas skolsituation förbättrats.

Backen och Bergsjö centralskola, åk 7-9, har varit referensskolor i det pågående nationella kursplanarbetet. Övriga skolor i kommunen har följt arbetet och haft möjlighet att lämna synpunkter. Bergsjö centralskolas särskola har av skolverket fått uppdraget att tillsammans med ytterligare några grundsärskolor skriva kursplanerna för särskolan.

Ett utökat samarbete kring barn som far illa eller riskerar att fara illa har skett mellan skolan och socialtjänsten. Kontinuerliga möten sker

veckovis där personal från skolan och socialtjänsten träffas och gemensamma frågor diskuteras.

Under våren har en anpassning utifrån elevantal och budgetram samt musikskolans nedläggning lett till att 7 lärare sagts upp, 10 lärare har fått omreglerade tjänster och 6 lärare har tackat ja till kommunens pensionserbjudande. Inga skolstrukturella förändringar har genomförts. Verksamheterna har idag en mycket slimmad organisation vilket innebär att deras förutsättningar att klara de lagstadgade uppgifterna är begränsade. De genomförda förändringarna har inneburit att stöd till eleverna i större utsträckning ges i gruppform.

Förskolan klarar uppdraget att erbjuda plats inom 4 månader, däremot är det svårigheter att ha tillräcklig bemanning under hela dagen på de mindre enheterna. Antalet barn i förskolan ökar något.

Införande av Nattis/Helgis har skjutits fram och så även vårdnadsbidraget.

Skolbarnomsorg erbjuds barn upp till 12 år. Antalet barn inom verksamheten ökar något. Skolbarnomsorgen är integrerad i skolverksamheten.

Bibliotek

Biblioteksverksamheten har arbetat vidare inom HelGe –samarbetet och det innebär att kommunens medborgare fått ett större och rikare utbud av bl.a. litteratur. Utlåningen har ökat under året och konsthallens tidigare lokaler i Bergsjö används nu både till biblioteket och utställningslokal.

Kultur och Fritid

Det lokala aktivitetsstödet minskades med ca 80 tkr i förhållande till budget. På övriga föreningskonton fryses ca 40 tkr. Svårt att sja om vilka effekter detta fick men kommunens föreningsliv har signalerat att de redan idag har en svår ekonomisk situation och detta innebär att situationen blir än svårare. Barnkulturen minskades med 50 tkr utifrån lagd budget.

Övrig kulturverksamhet behöll sin budgetram.

Sjukfrånvaron

Sjukfrånvaron har under perioden 1 januari till 31 december sjunkit något i förhållande till föregående år när det gäller alla anställda inom förvaltningen. Däremot så är det en markant procentuell ökning 9,75 % inom åldersspannet 29 år eller yngre för åldersspannet 30 – 49 har en minskning på 0,7 % skett och för åldersspannet 50 och äldre är det i stort sett oförändrat.

Budgetavvikelse + 301 tkr

Under året har kostnadsreducerade insatser skett via anpassning till elevunderlag samt normen 8,25 lärare/100 elever. 22 lärare har varit berörda av processen.

Under året har verksamheten följt de av nämnden beslutade åtgärderna för att klara budgetramen. En stor restriktivitet har präglat hela verksamheten.

**Uppföljning av internkontrollplan 2009
Attestrutiner, Leverantörsfakturer**

Kontroller har skett, inga allvarliga konsekvenser har uppdagats. Fungerande rutin finns, men behöver uppdateras och kompletteringsutbildning genomförs.

Handkassor

Kontroll har skett, inga allvarliga konsekvenser har uppdagats.

Delegation

Alla beslut har inte återrapporterats till behörig instans. Översyn av delegationsordningen pågår i samarbete med kommunstyrelseförvaltningen.

Elevvårdsärenden

Rutinen fungerar men behöver utvecklas med att skriftlig redovisning lämnas in till förvaltningen efter varje termin.

Nyanlända elever Flyktingar / Invandrare

Rutinen fungerar men behöver utvecklas genom att handlingsplan upprättas som även omfattar våra invandrare.

Kontanta medel

Dokumenterad rutinbeskrivning saknas. Rutin för kontantkassor skall upprättas.

Sammanfattning verksamhetsmått UK

ÅR	Bokslut 2007	Bokslut 2008	Bokslut 2009
Antal skolorter	6,5	6	6
Antal skolor	8,5	8	8
Antal förskoleorter	7	7	7
Antal förskolor	10	9	9
Antal bibliotek	4	4	4
Antal grundskoleelever	945	892	838
Antal förskolebarn	398	414	408
Antal fritidshemsbarn	198	205	232
Antal förskoleklassbarn	69	75	96

Omsorg och lärande

Ordförande Sven-Åke Eriksson
Förvaltningschefer Mats Collin och
AnnKristine Elfvendal

	ÅR 2008	Budget 2009	ÅR 2009	Avvikelse mot budget
Intäkter	73 872	76296	89 618	13 322
Kostnader	245 114	351175	366 220	-15 045
därav kpk	1 090	2015	1 674	341
Netto- kostnad	171 242	274 879	276 602	-1 723
<i>därav interna intäkter</i>			27 328	
<i>därav interna kostnader</i>			28 448	

Årsresultat

Inom UO-staben finns de resurser som nyttjas gemensamt inom förvaltningen. Det är bl.a. biståndsbedömarna för äldre- och handikappomsorgen. I början av året genomfördes en förändrad hantering vid erbjudanden om plats till särskilt boende för äldre (SÄBO). Den tidigare hanteringen innebar att om den enskilde tackat nej till erbjuden plats så var det likställt med att tacka nej till insatsen, och den enskilde fick i så fall komma in med ny ansökan om behovet kvarstod. Nuvarande regler innebär att den enskilde får stå kvar i boendekön i väntan på specifik plats. Detta har medfört en enklare hantering samtidigt som hänsyn tas till den enskildes önskemål och behov. Ökade ansökan till SÄBO har periodvis under året inneburit långa handläggningstider. Förvaltningen har genomfört ett större förberedelseprojekt kring djur som terapeutiskt verktyg i vården. Ett av inslagen i detta projekt var arrangerandet av en nationell konferens på detta tema.

Bemanningsenheten (BME) fungerar som äldre- och handikappomsorgens personalpool. Fler verksamheter har visat intresse av att kunna använda sig av BME och barnomsorgen har i begränsad omfattning tillkommit under 2009. Enheten medverkade till att bemanna verksamheterna under 2009 med drygt 103 000 timmar, vilket motsvarar arbetad tid för 63 heltidsanställda. Omkring 120 personal hanteras varje månad av BME. Både personalenheten och bemanningsenheten har under året varit involverade i införandet av ett nytt schema-bemanningsystem inom äldre- och handikappomsorgen. Personalenheten har dessutom genomfört införandet av en webbaserad tidrapportering för administrativ personal.

Buss 35 mellan Harmånger och Bergsjö har varit i trafik från hösten 2008 och ingår fr.o.m. hösten

2009 i X-trafiks verksamhet. Antalet färdtjänstillstånd har minskat i jämförelse med föregående år.

Inom kost och städ har tre mottagningskök blivit tillagningskök och det medförde att många medarbetare bytte arbetsplats och yrkesområde samt arbetssätt. Denna förändring med matlagning i fler kök har bidragit till minskade kostnader, bl.a. minskade transportkostnader, samt en ökad trivsel och arbetsglädje i personalgruppen.

Nordanstigs kommun köper nästan all gymnasieutbildning, inklusive särgymnasium, av andra kommuner och friskolor. Eftersom det är utbildningsanordnaren som styr kostnadsdebiteringen och eleven som gör valen av skola och program, är det svårt för kommunen att påverka kostnaderna för gymnasieskolan. IV-verksamheten (Individuella valet) har som mål att ge eleverna individuellt anpassade studier och stöttning för att eleverna ska få behörighet att söka till nationellt program inom gymnasieskolan. Många ungdomar har genom dessa åtgärder kunnat tillgodogöra sig undervisningen så att det kan leda till behörighet för gymnasieprogram inför hösten 2010.

Inom Vuxenutbildningen och SFI har under året tjänster flyttats och vakanshållits. Denna förändring inom SFI har dock inneburit en stor arbetsbelastning för de lärare (2,6 åa) som finns kvar i verksamheten. Antalet SFI-elever har ökat under året och har i snitt varit 70 st. Nya elever har tillkommit, samtidigt som utflödet av elever är ytterst litet. Många av flyktingarna har fått upp till 1500 SFI-undervisningstimmar. En del flyktingar har dessutom varit i kommunen så länge att de lämnat perioden med introduktionsersättning för att istället behöva få sitt ekonomiska stöd genom försörjningsstöd från individ- och familjeomsorgen. Den kommunala interna effekten av att de varit så pass länge i kommunen blir också att det inte längre utgår någon ersättning till vuxenutbildningen för dessa elever. I samarbete med Hälsingekommunerna har Vuxenutbildningen ansökt om, och beviljats, statliga medel för att göra satsningar inom yrkesutbildningar. Dessa bidrag har inneburit en möjlighet att finansiera en del enstaka yrkeskurser/utbildningar, att genomföra orienteringskurs i Yrkessvenska samt starta en omvårdnadsutbildning.

Arbetsmarknadsavdelningen har under 2009 flyttat till nya lokaler i Bergsjö och bildade ett Samverkanskontor med Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Kommunen har nu ett Samtjänstavtal med Försäkringskassan om att utföra informationstjänster. Inom verksamhet AMA finns numera ingen egen personal sysselsatt som handledare i arbetsträning, utan verksamheten nyttjar arbetsplatser inom kommunen som praktikplatser, samt platser inom föreningslivet och det privata näringslivet. Varselakuten bildades på initiativ av kommunstyrelsen i början av 2009 för att möta befarad ökning i samhället av varsel och stigande arbetslöshet.

Invandrarheten arbetar med mottagning av flyktingar, främst asylflyktingar och kvotflyktingar. Samverkan sker i mycket stor grad med andra samhällsinstanser. Under flyktingarnas tvååriga introduktionstid sker en mängd aktiviteter för att ge en kvalitativ introduktion i svenska samhället. Från första januari är verksamheten sammanlagd med Arbetsmarknadsavdelningen. Nuvarande överenskommelse med Migrationsverket innebär ett planerat mottagande av 34 st personer respektive år. Vid 2009 års utgång hade totalt 101 flyktingar tagits emot och erbjudits boende inom kommunen.

Under våren 2009 genomfördes en omfattande genomlysning av socialtjänstens verksamhet. Detta ledde till en omstrukturering och vidareutbildning av personalen. Mängden av aktualiseringar har ökat med drygt 56 % under 2009 och behovet att inleda utredningar har nästan fördubblats. Detta har medfört en kraftigt ökad arbetstid vilket resulterat i att en tillfällig resurstjänst tillsatts sista halvåret.

Ett mångårigt framgångsrikt arbete för att begränsa kostnaderna för ekonomiskt bistånd har varit det nära samarbetet med kommunens budget- och skuldrådgivare, missbruksenheten och barn- och familjeenheten samt externa aktörer i form av arbetsförmedlingen, försäkringskassan och landstinget, ett arbete som fortgår. En undersökning i länet under 2009 när det gäller ekonomiskt bistånd i kronor/invånare visar att Nordanstigs kommun utan jämförelse har de lägsta kostnader både gentemot de övriga kommunerna och länsgenomsnittet. Under 2009 har det visat sig att antalet hushåll i behov av ekonomiskt bistånd har ökat med drygt 40 % till ca 570 hushåll. Det utbetalda biståndet har ökat med ca 33 %.

Vad gäller serveringstillstånd för alkoholserving har det gjorts yttre tillsyn minst en gång hos 17 av de 18 permanenta tillståndshavarna. Nytt för 2009 är att även tillsyn av nikotinläkemedel är ett

kommunalt ansvar och tillsyn har även skett för detta nya område.

Behovet av placeringar av barn och unga i HVB-hem (institution) har fortsättningsvis varit högt under 2009. Vårdtiden på HVB-hem har under 2009 ökat med drygt 40 % och i familjehem med drygt 26 %. Verksamhetens intention är att då det är möjligt prioritera familjehemsvård för att den unge ska få en så normaliserad vardag som möjligt.

Behandlande och förebyggande arbete för vuxna med missbruksproblem består av förebyggande arbete, råd och stöd, utredning av missbruk och matchning till lämplig behandling. Missbruksenheten bedriver egen verksamhet i form av Öppenvårdsbehandling och anhöriggrupp. Familjerådgivning och ungdomsmottagning tillhandahålls genom avtal med Hudiksvalls kommun.

Programpunkt äldreomsorg består av fyra särskilda boenden och en enhet med korttidsvård / avlastning. Vidare finns hemtjänst inklusive nattpatrull och dagteam för äldre samt anhörigsamordnare. Dagverksamheten har under året fått fler besökare än tidigare år och ett nära samarbete med anhörigstödet har utvecklats. Bemanningen på särskilt boende är 0,64 årsarbetare per plats, vilket resulterat i ökat vikariebehov jämfört med tidigare.

Bergesta har haft ökade kostnader på grund av bl.a. multiresistenta bakterier (MRSA). Verksamheten på äldreboendet har förändrats under året efter dialog med Socialstyrelsen och landstinget. Resultat har blivit att smittspridningen hejdat, demensproblematiken mildrats samt att intagningsstoppet på östra avdelningen hävts.

Korttidsvården/avlastningen Bällebo har under första halvåret haft kortare perioder av underbeläggning, men mot slutet av året har vårdtyngden varit hög och behovet av platser varit större än vad verksamheten har kunnat tillhandahålla.

Stimulansmedel har beviljats för att förbereda införandet med valfrihetssystem (LOV). Projektet har under året arbetat fram kvalitetsdeklarationer för hemtjänsten som antagits av OL-nämnden. Dessa kvalitetsdeklarationer har uppmärksammats av riksdagen och redovisats för socialutskottet. Arbetet pågår med att ta fram vilken ersättningsmodell som ska användas vid införande av LOV i hemtjänsten. Inom äldreomsorgen bedrivs även ett demensprojekt med statliga stimulansmedel.

Inom handikappomsorgen består verksamheten i huvudsak av gruppboendestäder, daglig verksamhet, personlig assistans och boendestöd. Gruppboendestäder finns på två orter samt särskilda platser för psykiskt sjuka i anslutning till verksamheten Lotsen. I nära samarbete med Lotsen bedrivs projektet "Nya vårdformer". Det innebär att personer med psykiska funktionshinder har möjlighet att delta i daglig verksamhet några dagar per vecka. Vid årets slut var 16 personer delaktiga i denna verksamhet. Dessa personer har beslut om daglig verksamhet enligt SoL och finansieringen av projektet sker med statliga stimulansmedel. Den sista december var 35 personer beviljade personlig assistans enligt LASS eller LSS. Kommunen utförde assistans till 21 av dem. Idag är ca 80 personliga assistenter anställda av kommunen.

Korttidsvistelse för vuxna bedrivs åter i egen regi sedan mars 2009. Mellan 9 till 20 dygn per månad har verkställts. Korttidsvistelse för barn verkställs även fortsättningsvis genom tjänsteköp av Hudiksvall.

Budgetavvikelse - 1 723 tkr

Den del av Utbildnings- och Omsorgsförvaltningen som sorterar under Omsorgs- och Lärandenämnden har genomfört år 2009 med ett överskridande av budget på drygt 1 700 tkr. Trots överskridandet har medvetenheten om ekonomisk återhållsamhet varit hög. Den väsentligaste delen av överskridandet härrör från de mycket höga kostnaderna för vård och behandling inom individ- och familjeomsorgen, då främst placeringskostnader på institution och familjehem. Alla anställdas och chefers återhållsamhet i vardagen har bidragit till att underskottet inte blivit ännu större.

Flera verksamheter har klarat sig inom tilldelad budgetram. Det har varit Verksamhetsstöd (personal, transporter/kollektivtrafik och kost och städ) samt äldre- och handikappomsorgen. Orsaken till detta är bl.a. generell återhållsamhet, vakanthållning av tjänster och lägre färdtjänstkostnader än budgeterat. Vidare har förändringen med att laga mat i fler kök bidragit till minskade kostnader, bl.a. minskade transportkostnader. Medarbetarna har aktivt arbetat för att minska råvarusvinnet och detta tillsammans med ett nytt livsmedelsavtal från april har påverkat livsmedelsbudgeten positivt.

Det verksamhetsområde som haft högre kostnader än tilldelad budget har varit Stöd och lärande. Inom Stöd och lärande har det varit utbildning över grundskolenivå samt individ- och familjeomsorgen som haft en negativ budgetavvikelse. Det genomsnittliga antalet

gymnasieelever under året har varit drygt 480. Genomsnittskostnaden per läsår för en utbildningsplats är ca 99 tkr, det innebär att 10 elever mer eller mindre jämfört med beräknat antal i budget, innebär en avvikelse på 1 000 tkr. Kostnaden för gymnasieskolan har varit högre både 2008 och 2009 än budgeterat, dock har avvikelsen minskat med 500 tkr för 2009. Kostnaderna för de externa utbildningarna har ökat med drygt 1 000 tkr under 2009, vilket beror på att kostnaderna för utbildningar varit högre än beräknat, antalet elever fler än budgeterat samt obudgerade kostnader för pedagogisk assistans. Även gymnasiesärskolan redovisar ett lägre budgetöverdrag än tidigare år (- 419 tkr), ett överdrag som är ca 560 tkr lägre än 2008. Genomsnittliga kostnaden för en gymnasiesärskoleplats med elevboende är beräknad till ca 500 tkr exkl skoltransport. Det innebär att en enstaka förändring i elevantalet, vilket kan handla om en elevs flytt till kommunen, ger ett stort utslag i kostnadsutfallet.

För individ- och familjeomsorgens del beror den negativa avvikelsen från budgeten till största del på behovet av många externa placeringar i HVB och familjehem. Dessa fortsatt höga kostnader beror till stor del på ett kvarstående högt behov av stöd till framförallt ungdomar, samt att det ännu inte finns tillräckligt med öppna insatsalternativ på hemmaplan. Detta är under arbete i och med utformandet av Nordanstigs Resurscentrum. En annan faktor till de ökade kostnaderna är de olika samhällsförändringar i allmänhet, tex i form av lågkonjunktur, och därmed det ökade behovet av kompletterande försörjningsstöd. Det bör dock noteras att kommunen fortfarande har det lägsta genomsnitt i länet för utgivet försörjningsstöd per kommuninnevånare. Kostnaderna för ekonomiskt bistånd har ökat med 33 % under 2009. Verksamheten har dock intentionen att fortsätta vidareutveckla en nära samverkan med andra samhällsaktörer.

När det gäller tillsyn av tillstånd för alkoholservering så finns det i dag inte full kostnads-täckning för tillsyn av de tillfälliga tillstånden. Utifrån tillsynsrapporterna går det konstatera att det är nödvändigt med tillsyn vid de tillfälliga evenemangen och att de borde utökas till kommande år. Inför kommande budgetarbete kan det även behöva beaktas de ökade kraven på vad som skall kontrolleras vid handläggning och tillsyn då ny alkohollag, förändrad tobakslag samt de receptfria läkemedlen tillkommit.

Äldreomsorgen redovisar ett betydande överskott i relation till budget. Förklaringarna till detta är flera. Under året har en reduktion av utbildning skett, det har varit lägre vårdtyngd än beräknat inom hemtjänsten, vilket gjort att vakanser inte behövt tillsättas. Sjuksköterskebemanningen har varit enligt bemanningsplanen vilket reducerat behovet av tjänsteköp. Även handikappomsorgen redovisar ett överskott. Det har inte tillkommit personlig assistansärenden i den omfattningen som budgeterats för. Likaså har behovet av korttidsvistelse varit lägre än budgeterat. Gemensamt för de verksamheterna har varit en kostnadsmedveten personal som bidragit till en effektiv verksamhet och arbete med att hålla nere kostnader av förbrukningsmateriel samt aktiv schemaplanering.

Miljöredovisning

Kost och Städ arbetar aktivt med att minska användningen av miljöpåverkande ämnen genom att ställa miljökrav på våra leverantörer i samband med upphandling av produkter och tjänster.

De utbildar och informerar även medarbetare om arbetstekniker och användandet av kemisk/tekniska produkter. Verksamheten har liten eller ingen källsortering av material på arbetsplatserna och det innebär svårigheter att handha avfall på ett miljövänligare sätt än vad som görs i dagsläget. I Nordanstigs kommun finns inga beslut om system för återvinning av plåt, plast och glas etc. Kost och städ sorterar i dagsläget kartonger och wellpapp i avvaktan på beslut angående sopsorteringen.

Inom äldreomsorgen sker källsortering av sopor i den utsträckning Nordanstigs Bostäder AB tillhandahåller tunnor och containers.

Inkontinensutbildningar har ägt rum för att blöjanvändningen ska bli så effektiv som möjligt. Släckning av lampor har skett för att hålla nere elförbrukningen. Utbyte sker successivt till lågenergilampor. Bergesta har uppvärmning med hjälp av solceller och Hemtjänsten planerar så att bilkörningen blir så effektiv som möjligt.

Handikappomsorgens personal arbetar kontinuerligt med att minska energiförbrukningen. Källsortering av papper mm görs. På Berge gruppbostad pågår ett arbete med att sänka energiförbrukningen tillsammans med Nordanstigs Bostäder AB.

Uppföljning internkontrollplan

Privata medel

Kontroller har skett, inga allvarliga konsekvenser har uppdagats. Systematiken behöver utvecklas på något ställe.

Leverantörsfakturor, Attestrutiner

Kontroller har skett, inga allvarliga konsekvenser har uppdagats. Fungerande rutin finns, men behöver uppdateras och kompletteringsutbildning genomföras.

Försörjningsstöd

Allvarliga brister har ej uppmärksammats, individ- och familjeomsorgen arbetar utifrån riksnormen för försörjningsstöd. Rapportering sker varje månad till Myndighetsutskottet.

Kontaktpersoner

Rutinen fungerar enligt rutinbeskrivning. Nya rutiner upprättade och antagna i nämnden fr.o.m. hösten 2009.

Handkassor

Kontroll har skett, inga allvarliga konsekvenser har uppdagats.

Kontanta medel

Dokumenterad rutinbeskrivning saknas. Rutin för kontantkassor skall upprättas.

Posthantering, diarium

Kontroller genomförda 2008 då inga allvarliga brister upptäcktes, men förbättringsområden identifierades. Årets kontroll har skett inom del av förvaltningen som ej sorterar under omsorgs- och lärandenämnden.

Delegation

Alla beslut har inte återrapporterats till behörig instans. Delegationsordning som antagits för 2010 är tydligare vad gäller bl.a. uppföljning. Ytterligare översyn pågår.

Bilar, körjournal, bensinkort

Rutinen fungerar men behöver utvecklas. Förslag till förbättringsåtgärder har tagits fram.

Familjehem

Rutinen fungerar enligt rutinbeskrivning. Nya rutiner upprättade och antagna i nämnden fr.o.m. hösten 2009.

Sammanfattning verksamhetsmål OL

ÅR	Bokslut 2007	Bokslut 2008	Bokslut 2009
UO-STAB			
Biståndsenheten			
Ansökan om omvårdnadsboenden	45	80	60
Avslag	3	5	1
VERKSAMHETSTÖD			
Trafik			
Antal färdtjänstresor, snitt per månad	524	445	380
Resor kollektivtrafik	104010	100643	94690
Intäktsggrad kollektivtrafik	48,73%	47,16%	42,96%
Kost & Ståd			
Antal produktionskök	7	6	10
Städyta kvm	30 438	31 145	31 061
Bemanningsenheten			
Förmedlade timmar			103 891
STÖD OCH LÄRANDE			
Gymnasieutbildningen			
Antal elever			
- gymnasiet	497	481	482
- gymnasieskolan	16	20	20
- IV-programmet		40	57
Vuxenutbildningen			
Antal elever			
- SFI		95	70
- Vuxenutb GRUV & Gymn		140	136
- Högskolestuderande		25	25
Individ och familjeomsorg			
Serveringstillstånd			
Nya permanenta tillstånd			4
Tillfälliga serveringstillstånd	16	20	3
Antal tillsynstillfällen	13	13	26
Familjehemsvård			
Totalt antal placeringar	16	29	27
Vårddygn	4 337	6 640	8 510
Missbruksenheten			
Antal personer i:			
- Öppenvårdsbehandling	29	35	28
- Anhörigprogram	25	19	18
Kontaktpersoner			
Kontakt-/stödfamilj	11	18	21
Kontaktpersoner	15	16	16
Anmälan o utredning			
Antal aktualiseringar	80	114	161
Antal inledda utred.	32	41	72
HVB-hem			
Antal vårddygn		2 651	3 361
Invandrarenheten			
Mottagna flyktingar	51	16	13

ÅR	Bokslut 2007	Bokslut 2008	Bokslut 2009
ÄLDRE- OCH HANDIKAPPOMSORG			
Äldreomsorgen			
Antal rum/lgh i Särskilt boende			
Bergesta	32	32	32
Hagängsgården	43	49	49
Björkbacken	22	22	22
Sörgården	35	35	35
Summa Särskilt boende	132	138	138
Antal platser Bällebo			
-varav	41	37	36
<i>korttidsplatser/växelvård</i>			
-varav permanenta platser	39	36	36
	2	1	0
Totalt kommunen	173	175	174
Köp av externa vårdplatser			
Antal rum/lgh, tjänsteköp	4,1	5,0	4,0
Antal vårddygn, tjänsteköp	1512	1819	1470
Hemtjänst			
Antal personer med beviljad hemtjänst			
	296	269	259
Handikappomsorgen			
Antal personer med personlig ass. >20tim/v			
- med kommunen som ass.anordnare	28	25	29
	17	16	16
- med annan ass.anordnare	11	9	13
Antal platser i LSS gruppboende, egen regi			
	11	11	10
Antal i daglig verksamhet	34	34	33

Sammanfattning nyckeltal OL

ÅR	Bokslut 2007	Bokslut 2008	Bokslut 2009
Städ			
Avverkningsgrad städ per kvm - effektivitet	243,11	262,77	298,66
Gymnasieutbildningar			
Kostnad/elev/år (tkr)			
- Gymnasiet inkl IV		96	99
- Gymnasieskolan inkl assistans & hemresor		456	513
Äldreomsorg			
<i>Vårddygnskostnad</i>			
- SÄBO *	888,6	943,4	1 012,7
- Korttidsboende *	735,8	850,6	990,6
<i>Kostnad per plats</i>			
- särskilt boende	315 977	338 970	363 160
- korttidsboende	271 825	324 256	354 124
Handikappomsorg			
<i>Kostnad per plats (kr)</i>			
- gruppboende LSS	747 807	760 755	821 349

* Exkl. lokal- OH-kostnader, sjuk- och EC löner

Kommunala bolag

De kommunala bolagen som ingår i den sammanställda koncernredovisningen vid årsbokslutet.

Koncernföretag

Nordanstigs Bostäder AB

Årets resultat

(tkr)	2007	2008	2009
Budget	303	1 299	1 020
Prognos 1 *)	303	2 510	-970
Prognos 2	1940	2 510	
Årets resultat	2 939	2 649	105

*) 2007 och 2008 redovisades två delårsrapporter, per april och augusti, därav prognos 1 och 2. Från och med 2009 redovisas endast en delårsrapport per juni.

Verksamhetens inriktning

Bolaget äger och förvaltar hyresfastigheter i Nordanstigs kommun. Bolaget förvaltar även kommunägda fastigheter på uppdrag av kommunen samt säljer tjänster avseende byggnadsarbete och fastighetskötsel till externa kunder, huvudsakligen Nordanstigs kommun. Bolaget driver också en värmecentral, vilken levererar värme till både egna och externa fastigheter.

Ägarförhållanden

Bolaget är ett helägt dotterbolag till Nordanstigs kommun.

Verksamhetsåret 2009

Bolaget förvaltade vid årets början 720 lägenheter samt lokaler, och vid årets slut 690 lägenheter samt lokaler. På fastigheten Nordanbro 2:81 har 14 st lägenheter evakuerats och på fastigheten Strömsbruk 1:29 har 16 lägenheter kallställts. Under året har arbetet med att förse 92 lägenheter i Bergsjö med fiber färdigställts. Nya entréer på Nordanbrovägen i Hassela har gjorts. En investering i ny styr och reglerutrustning vid fjärrvärmeverket i Strömsbruk har under året installerats. Sedvanligt in- och utvändigt underhåll av fastigheterna har utförts enligt plan.

Bortfall på grund av outhyrda objekt uppgår till 4 064 tkr (föregående år 3 684 tkr), vilket motsvarar 5,5 % (föregående år 5,4 %) av debiterade hyror. Vid årets slut var antalet outhyrda bostäder 32 (föregående år 64 st) vilket motsvarar 4,6 % (föregående år 8,9 %) av aktuellt lägenhetsbestånd. Av det totala bortfallet på

grund av outhyrda objekt avser 1 436 tkr outhyrda lokaler (föregående år 1 255 tkr).

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Bolaget har förhandlat med Hyresgästföreningen om nya hyror från och med april månad 2010. Överenskommelsen resulterade i en hyreshöjning med 1,6%. Inom Nordanstigs kommun diskuteras för närvarande bildandet av ett nytt energibolag, som troligtvis skulle få ansvar för den totala driften av de tre större värmecentralerna inom kommunen som idag säljer värme till andra kunder. Bolagets värmecentral i Strömsbruk är en av dessa tre värmecentraler vilken eventuellt kan bli föremål för en försäljning till det nya energibolaget om det kommer till stånd.

Bolaget sålde 2010-02-10 fastigheten Nordanbro 2:81 till Statens Bostads Omvandling (SBO) för 3 000 tkr. Fastigheten kommer att under 2010 totalrenoveras och hissar installeras. Bolaget hyr efter ombyggnaden fastigheten av SBO, och tar in hyror och betalar drift och underhåll själva.

På styrelsemöte 2010-02-18 beslutade styrelsen att ge VD i uppdrag att förvärva tre hyresfastigheter i Gnarp om totalt 25 lägenheter och fyra lokaler.

Framtida utveckling

Nyckeltal NBAB	2007	2008	2009
Nettoomsättning (tkr)	70 924	70 212	76 525
Resultat efter finansiella poster (tkr)	2 939	2 649	105
Balansomslutning (tkr)	169 972	166 282	162 627
Soliditet (%)	7,4	9,1	9,4
Avkastning på:			
totalt kapital (%)	5,2	5	3,1
eget kapital (%)	23,4	17	0,6
Antal anställda	23	25	25

Nordanstig Vatten AB

Årets resultat

(tkr)	2007	2008	2009
Budget	0	174	317
Prognos 1 *)	-284	-525	0
Prognos 2	-284	-1 474	--
Årets resultat	-9	-1 397	360

Kommunen täckte underskottet 2008 genom ett villkorat aktieägartillskott på 1 400 tkr.

*) 2007 och 2008 redovisades två delårsrapporter, per april och augusti, därav prognos 1 och 2. Från och med 2009 redovisas endast en delårsrapport per juni.

Verksamhetens inriktning

Bolaget äger de allmänna vatten- och avlopps-anläggningarna i Nordanstigs kommun.

Nordanstig Vatten producerar och distribuerar dricksvatten till drygt 5 000 människor samt omhändertar och renar avloppsvatten. Inom Nordanstigs kommun är 51 % av invånarna anslutna till Nordanstig Vattens anläggningar. Ägarens syfte är att genom bolaget driva och utveckla vattenförsörjning och avloppshantering så att den tillgodoser brukarnas behov av vattentjänster samt bidrar till en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

Drift, underhåll och utveckling av de allmänna VA-anläggningarna i Nordanstig utförs av MittSverige Vatten AB på uppdrag av Nordanstig Vatten AB.

Ägarförhållanden

Nordanstig Vatten AB (nedan även kallat för Nordanstig Vatten) är ett kommunalt bolag som ägs till 100 % av Nordanstigs kommun. MittSverige Vatten AB är Sundsvall, Timrå och Nordanstig kommuners gemensamma bolag för VA-samverkan över kommungränserna. MittSverige Vatten AB ägs av Sundsvall Vatten AB (80 %), Timrå Vatten AB (18 %) och Nordanstig Vatten AB (2 %).

Mål och måluppfyllelse

Övergripande mål har fastställts för Nordanstig Vattens verksamhet utifrån kommunens mål med verksamheten.

Långsiktig utveckling, effektivt arbetssätt, nöjda kunder

Arbetet med långsiktig utveckling av Nordanstigs behov av allmänna vatten- och avloppstjänster har sin grund i en samsyn mellan samhällsplaneringen i stort, miljöfrågorna och VA-huvudmannen. Under året har Nordanstig Vattens VA-system fortsatt att dokumenteras och digitaliseras i den verksamhetsplattform som bolaget investerat i.

Under 2009 har bolaget lämnat yttrande på Vattenmyndighetens framtagna förslag på förvaltningsplan, miljö kvalitetsnormer, åtgärdsprogram och miljökonsekvensbeskrivning för Bottenhavets vattendistrikt.

Stabil ekonomi

Taxorna har anpassats till nödvändig kostnadsnivå på grund av ökade avskrivnings- och räntekostnader som är en följd av de investeringar som krävs för att möta underhållsbehovet, förändringar i kommunen som VA-huvudmannen inte kan påverka, samt att kraven på anläggningarna skärps kontinuerligt när det gäller hälsa och miljö. För att minimera kostnaderna arbetar bolaget aktivt med ramavtal. Under året har möjligheten med förnyad konkurrensutsättning enligt Lag om offentlig upphandling använts, vilket medfört sänkta kostnader.

Framgångsrika medarbetare

För att uppnå målet framgångsrika medarbetare krävs tydliga ledare och aktiva medarbetare. För att tydliggöra ledarskapet har en ledarutveckling genomförts i samarbete med Sundsvalls kommun, och en medarbetarenkät har utförts. Arbetet med en strategisk kompetensförsörjningsplan fortgår och ska utmynna i en individuell utvecklingsplan för alla anställda på MittSverige Vatten AB, vilket tillsammans med en medarbetarutbildning kommer bidra till utvecklingen av medarbetarskapet.

Verksamhetsåret 2009

Under 2009 har verksamheten omfattat produktion och distribution av 0,6 (0,6) miljoner m³ dricksvatten samt avledning och behandling av 1,1 (1,5) miljoner m³ avloppsvatten för 2 100 kunder.

Bolagets omsättning under 2009 uppgick till 17 300 tkr (14 100 tkr), varav VA-avgifter utgjorde 98,2 % (98,8 %). Totalt uppgick investeringarna till 8 100 tkr (9 900 tkr), vilket är 2 900 tkr lägre än budgeterad nivå.

Investeringarna i *vattenverken* har uppgått till 2 800 tkr (2 900 tkr). Under året har Hassela och Harmångers vattenverk fått nya tak. Arbeten för automatisering och övervakning har skett på Mellanfjärdens, Jättendals- och Gnarps vattenverk.

På Gnarps reservoar har en ny överbyggnad och renovering av betongkonstruktion varit nödvändig. För att öka säkerheten har även ett inbrottslarm installerats.

På Harmångers vattenverk har ny alkaliseringsprocess med luftning och lutdosering tagits i drift.

Under året har investeringarna i *vatten- och avloppsledningsnätet* uppgått till 2 100 tkr (1 200 tkr). Under året har vatten- och avloppsledningar renoverats längs Hagängsgatan i Harmångers, och en vattenledning har bytts ut i Ilsbo. Utbyte har även skett av ett antal sträckor på huvudledningsnätet och några kortare galvledningssträckor. En byggnation har påbörjats av en överföringsledning mellan Stocka och Strömsbruk.

För reningsanläggningarna har investeringarna uppgått till 3 200 tkr (2 700 tkr). En stor ombyggnation av Strömsbruks reningsverk har slutförts under året. Bland annat har en ny mekanisk rening med rensvätt installerats. Verket har även kompletterats med ett biosteg för luftning och fått ett nytt styrsystem. För att förbättra arbetsmiljön har övertäckning skett av bassänger och installation av en ny polymerberedning.

Vid Bergsjöverket har en om- och tillbyggnad gjorts för att kunna lasta ut slam till lastväxlarflak. Under året har utrustning för kommunikation till anläggningarna i Strömsbruk, Hassela och Gnarprens reningsverk installerats.

Nyckeltal NVAB	2007	2008	2009
Nettoomsättning (tkr)	13 646	14 112	17 275
Resultat efter finansiella poster (tkr)	-9	-1 396	360
Balansomslutning	24 985	34 681	40 372
Soliditet (%)	0,4%	0,3%	1,20%

Nordanstigs Fastighets AB

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att äga, förvalta och hyra ut industrifastigheter och lokaler samt äga aktier. Bolaget ska även skapa möjligheter för att bibehålla och utveckla näringslivet inom Nordanstigs kommun samt att genom bevakning, marknadsföring och service verka för näringslivets främjande. Bolaget är ett helägt dotterbolag till Nordanstigs kommun.

Verksamhetsåret 2009

Det finns ingen personal anställd i bolaget. Årets resultat är 24 tkr (82 tkr)

Uppdragsföretag

Dessa verksamheter ingår ej i den sammanställda koncernredovisningen.

Stiftelsen Ersk-Matsgården

Årets resultat

(tkr)	2007	2008	2009
April	---	55	
Juni			18
Augusti	79	92	
Årets resultat	31	64	-4

Stiftelsens ändamål är att förvalta fastigheten Lindsjön 1:13 med syftet att under affärsmässiga former driva och bevara gammal kulturmiljö. Stiftelsen står under överinseende av Nordanstigs kommunstyrelse. Kommunfullmäktige utser styrelsen för stiftelsen enligt samma mandatperiod som gäller för kommunfullmäktiges ledamöter.

Verksamhetsåret 2009

Verksamheten visar ett negativt årsresultat på -4 tkr.

Gården och serveringen har varit dagligen öppen (ej måndagar och fredagar) mellan midsommar och mitten av augusti, samt helger till mitten av september. Verksamheten har olika aktivitetsdagar som Lindag, Fårdag, Svampdag, Jorisdag, Kojdag, Spelkvinnstämman, Hantverksmässan med Loppmarknad och Julmarknad samt musikunderhållning av olika slag. På söndagarna serverades som vanligt den populära gammaldags maten som motto, plöckfink, kams, pärröt, ärtstuvor osv. Allt populärare har onsdagarnas och torsdagarnas tre-rätters lyxlunch blivit med upptill 100 gäster varje gång.

Gården ingick som en kandidat till UNESCOs projekt Världsbild Hälsingegårdar men tyvärr fattade UNESCO inget beslut beträffande projektet "Hälsingegårdar". Gården ingår även i projektet "Kultur och turism på Finnskogen", ett samarbete mellan Värmland, Närke, Dalarna, Västmanland och Gävleborgs län. Förstudien är avslutad, men fortsatta medel är ännu inte beviljade.

Bergsjö Närvärme KB

Verksamhetens inriktning

Bergsjö Närvärme kommanditbolag äger Bergsjö Närvärme, marken, anläggningen samt dess maskiner.

Ägarförhållanden

Kommunen köpte ut Nordisk Rentings andelar i kommanditbolaget Bergsjö Närvärme KB den 1 oktober, 2008. Våren 2009 ingick Nordanstigs Fastighets AB såsom kommanditdelägare och Nordanstigs kommun är komplementär.

Verksamhetsåret 2009

Verksamheten består av att hyra ut anläggningen samt marken till kommunen utifrån en årskostnad motsvarande avskrivningar och internränta.

Planering pågår med syfte att samla all fjärr- och närvärme inom kommunkoncernen till ett Fjärrvärmebolag dvs en juridisk person.

Resultatet för år 2009 är – 3 tkr (1 307) tkr.

Fiberstaden AB

Verksamhetens inriktning

Bolaget har under året fungerat som ISP och kommunikationsoperatör för Internettjänst och IP-telefoni i Hudiksvalls och Nordanstigs stadsnät. Vidare har bolaget ansvarat för IT-drift och support för Hudiksvalls och Nordanstigs kommuner.

Ägarförhållanden

Fiberstaden AB är ett av Hudiksvalls kommun (80 %) och Nordanstigs kommun (20 %) samägt företag.

Verksamhetsåret 2009

I slutet av april 2009 startade projekt Gunilla som är ett 7 årigt samarbetsprojekt mellan Hudiksvalls kommun, Fiberstaden, Ericsson, Hudiksvalls bostäder och Zitius. I samband med detta förändrades Fiberstadens affärsmodell då Zitius tog över rollen som kommunikationsoperatör.

Som en del i projekt Gunilla ökas utbyggnadstakten av fiber till hemmet (FTTH) markant med målsättning på ca 700 villor per år de första tre åren. Under 2009 utbyggnadsomgång anslöts totalt 260 villor i Hudiksvalls, Delsbo och Iggesund. Marknadsföring mot villamarknaden för 2010 startar i februari 2010. Hudiksvalls bostäder kommer under 2010 att fortsätta utbyggnad av fiber till sina lägenheter vilket är ett viktigt steg för utvecklingen av stadsnätet.

Fiberstaden driver ett öppet stadsnät i Nordanstig där kunden skall erbjudas möjlighet att välja bland flera leverantörer av bredbandstjänster. Vid utgången av 2009 var antalet kunder i Nordanstigs stadsnät ca 1 300. I nätet finns 5 Internet- och IP-telefonileverantörer samt 4 TV-leverantörer.

Utbyggnad av FTTH genomfördes under 2009 i Sågtäkten och Bergsjö. Totalt 25 fastigheter anslöts.

Avtal är tecknat för leverans av IP-TV i Nordanstigs stadsnät och tekniska införandet startade i slutet av 2009.

Under 2010 kommer stadsnätet i Nordanstig att uppgraderas genom utbyte av den tekniska utrustningen i stamnätet.

Nordanstigs kommun planerar för fortsatt utbyggnad av FTTH under 2010. En ytterligare utbyggnad är viktig för Fiberstaden för att få en volymökning av verksamheten i Nordanstig.

Hudiksvalls och Nordanstigs kommuner har inlett ett samarbete med uppgift att samordna strategier och gemensamma verksamhetssystem för kommunernas förvaltningar. Under 2009 bildade Nordanstigs kommun ett IT-råd där alla beställningar och installationer av nya system behandlas.

Nordanstigs kommun har beslutat att byta ut/modernisera sin IT-plattform i syfte att öka effektivitet och kvalitet. Fiberstaden har ansvar för genomförandet.

Fiberstaden har under 2009 utfört byte av ekonomisystem.

Resultatet för år 2009 är -645 tkr.

Stiftelsen Nordanstigs Bostäder

Ändamålet med stiftelsens verksamhet är att främja bostadsförsörjningen i Nordanstigs kommun. All fastighetsförvaltande verksamhet övergick dock under 1995/1996 till Nordanstigs Bostäder AB. Hela grundfondskapitalet i stiftelsen har tillskjutits av Nordanstigs kommun.

Verksamhetsåret 2009

Stiftelsen har varit vilande sedan år 2001 och har därmed inte haft någon anställd personal under året eller under föregående år. Inga koncern-interna köp eller försäljningar har förekommit under året. Stiftelsen avregistrerades 2009-10-12.

X-trafik AB

Verksamhetens inriktning

Bolaget X-trafik AB upphandlar kollektivtrafik, färdtjänst och skolskjutsar på uppdrag av kommunerna och landstinget. Avtalet fungerar så att X-trafik AB köper transporttjänster av transportföretagen och vidarefakturerar sedan respektive kommun och landstinget.

Ägarförhållanden

Alla kommunerna i länet samt landstinget är delägare i bolaget. Nordanstigs kommun har 212 tkr i aktiekapital vilket motsvarar 2,12 % av hela aktiekapitalet (totalt 10 Mkr).

Verksamhetsåret 2009

Nordanstigs kommun har under 2009 betalat 9 359 tkr (8 936 tkr) till X-trafik AB.

Kommunalförbundet Region Gävleborg

Verksamhetens inriktning

Fr.o.m. 2007-01-01 ombildades Kommunalförbundet SAM till Kommunalförbundet Region Gävleborg. Region Gävleborg styrs fr.o.m. detta datum av ett förbundsfullmäktige och en förbundsstyrelse i stället för en direktion. Fr.o.m. 2007-07-01 övertogs Gävleborgs Kommuners och Landstings (GKL) verksamhet.

Visionen är ett livskraftigt Gävleborg. Region Gävleborgs vision är enligt förbundsordningen att vara en gemensam organisation för kommunerna och landstinget i Gävleborgs län. För att ta tillvara regionens möjligheter, främja dess utveckling, initiera och svara för att verksamheter av den art och omfattning som medlemmarna beslutar genomförs.

Kommunalförbundet är ett fleruppgiftskommunalförbund. Förbundet utgör samverkansorgan i Gävleborgs län enligt Lagen om Samverkansorgan i länen (2002:34)

Ägarförhållanden

Samtliga kommuner i Gävleborg och Landstinget Gävleborg är delägare i kommunalförbundet. Andelarna bestäms av hur mycket bidrag respektive kommun skjutit till. Bidragen (täckning av kommunalförbundets kostnader) bestäms av nästa års skatteintäkter och generella statsbidrag med förekommande tillägg och avdrag. Nordanstigs kommun har år 2008 3,87 procents andel i kommunalförbundet.

Norrskens AB

Verksamhetens inriktning

Verksamhetens mål är att:

- Skapa, äga och underhålla stamnät
- Vara den naturliga samarbetspartnern för de operatörer, tjänsteleverantörer, region-, och stadsnät som finns i området.
- Flertalet av dessa region- stadsnät skall vara Norrskens kunder.
- Alltid präglas av oberoende och neutralitet gentemot operatörer.
- Växa genom spridning inom området.

Ägarförhållanden

Norrskens ägs av Borlänge Energi AB, Gävle Energi AB, Helsingborg Net AB, Hofors Kommun, Hudiksvalls kommun, Härnösand Energi och Miljö AB, Jämtkraft Telecom AB, Landstinget Gävleborg, Ljusdals kommun, Nordanstigs kommun, Ockelbo kommun, Sandviken Energi AB, Sundsvall Energi Elnät AB och Söderhamn teknikpark AB.

Kommunalförbundet Inköp Gävleborg

Verksamhetens inriktning

Kommunalförbundet är de ingående kommunernas gemensamma organ för inköpsverksamhet. Kommunalförbundet skall även handha kommunernas upphandlingsverksamhet förutom vissa undantag. Dessa undantag är byggtreprenader, vissa tjänster samt direktupphandling. Kommunalförbundet skall dock biträda kommunerna med upphandling inom de undantagna områdena, samt även kunna bistå kommunernas företag med upphandling. Kommunalförbundet har en anställd lokaliserad i Nordanstig.

Inköp Gävleborg har tagit över den upphandlingsverksamhet som tidigare legat på Gästrike Inköp respektive Inköp Hälsingland. Upphandlande enhet för Bollnäs, Gävle, Hofors, Hudiksvall, Ljusdal, Nordanstig, Ockelbo, Ovanåker, Söderhamn och Älvkarleby kommun med förvaltningar, bolag, stiftelser och kommunalförbund.

Ägarförhållande

Alla kommunerna i Hälsingland och Gästrikland (utom Sandviken) och Älvkarlebykommun är delägare i kommunalförbundet. Andelarna bestäms av hur mycket bidrag respektive kommun skjutit till. Bidragen (täckning av kommunalförbundets kostnader) bestäms via procentuell fördelning i förhållande till skatteunderlag. Nordanstigs kommun har år 2009, 3,5 % andel i kommunalförbundet.

Verksamhetsåret 2009

Under 2009 har Nordanstigs kommun betalat 444 tkr (2008, 492 tkr) i bidrag till kommunalförbundet. Denna ersättning avser samtliga tjänster som kommunalförbunden utför åt Nordanstigs kommun.

Ett stort antal upphandlingar har gjorts gemensamt för flera kommuner samt även vissa kommunspecifika upphandlingar. Verksamheten visar under året 2009 ett resultat på 234,9 tkr (– 1 473,4 tkr).

MittSverige Vatten AB

Verksamhetens inriktning

MittSverigeVatten AB ansvarar för huvudmannens sysslor och ansvar, kompetens, samt drift och underhåll av de allmänna vatten- och avloppsanläggningarna i Sundsvall, Timrå och Nordanstig kommuner. Ägarnas syfte är att genom genom bolaget driva och utveckla vattenförsörjning och avloppshantering för att tillgodose brukarnas behov av vattentjänster samt bidra till en långsiktig hållbar samhällsutveckling. Bolaget ska bedriva sin verksamhet i enlighet med kommunernas Agenda 21.

Ägarförhållande

Mitt Sverige Vatten AB är ett kommunalt bolag och ägs av Sundsvalls Vatten AB (80%), Timrå Vatten AB (18%) och Nordanstig Vatten AB (2%).

Verksamhetsåret 2009

Se Nordanstig Vatten AB.

Verksamheten visar under året 2009 ett resultat på 0 tkr (0 tkr).

Samkraft AB

Verksamhetens inriktning

Bolaget började sin verksamhet år 2008. Bolaget har som syfte med sin verksamhet att bygga, driva och underhålla anläggningar för vindkraftsproduktion. Bolaget har sitt säte i Söderhamn.

Ägarförhållande

Fördelning av aktier enligt följande Älvkarleby Fjärrvärme AB (21 210), Gävle Energi AB (50 400), Sandviken Energi AB (25 830), Hoåns Kraft AB (5 040), Bionär Närvärme AB (5 040), Söderhamns Energi AB (22 470), Bollnäs Energi AB (22 470), AB Edsbyns Elverk (22 470), Ljusdals Energiföretag AB (22 470), Hudik Vind AB (5 040), Björklinge Energi Försäljning AB (5 040) och Nordanstigs kommun (2 520) totalt 210 000 aktier.

Kommunen och koncernen i siffror**Utdebitering 2009**

	Landsting	Kommun	Totalt
Nordanstigs kommun	10,87	22,40	33,27

Intäcks- och kostnadsstatistik

Drift

	2008		2009	
	tkr	%	tkr	%
Skatter och speciella ersättningar	452 5734	79,9	452 9451	79,7
Bidrag	47 032	8,3	50 420	8,9
Förs. Verksamhet	5 987	1,0	4 942	0,9
Taxor och avgifter	34 693	6,1	35 078	6,2
Bostads och lokalyror	19 166	3,4	20 240	3,6
Förs. Inventarier, maskiner m.m.	100	0,0	26	0,0
Ränteintäkter	7 185	1,3	4 135	0,7
Övriga intäkter	22	0,0	11	0,0
Summa intäkter	566 758		567 797	
Kostnader				
Lönekostnader	229 313	42,0	229 533	41,5
Arbetsgivaravgifter	69 567	12,7	68 359	12,3
Inventarier/materiel	15 101	2,8	15 217	2,7
Bidrag	19 030	3,5	21 176	3,8
Entreprenader	123 563	22,5	131 555	23,8
Konsulter	2 954	0,5	3 438	0,6
Lokal o markhyror	33 507	6,3	34 096	6,2
Hyra maskiner	1 559	0,3	869	0,2
El, olja, drivmedel	6 721	1,2	7 168	1,3
Telekommunikation, porto	2 180	0,4	2 178	0,4
Transporter m m	12 588	2,3	10 217	1,8
Finansiella kostnader, räntor	11 340	2,1	6 437	1,2
Pensionsutbetalningar	9 172	1,7	10 901	1,9
Pensionsutbetalning ind.del	9 354	1,7	12 615	2,3
Övrigt	-	-	-96	0,0
Summa kostnader	545 949		553 663	

Resultaträkning

(tkr)		Kommunen				Koncernen	
		Bokslut 2008	Budget 2009	Bokslut 2009	Budget 2010	Bokslut 2008	Bokslut 2009
Verksamhetens intäkter	not 1	108 306	134 406	110 717	137 025	133 503	139 911
Verksamhetens kostnader	not 2	-537 335	-575 984	-547 226	-574 679	-549 498	-563 879
Avskrivningar	not 3	-10 480	-10 400	-10 543	-11 000	-15 840	-16 470
Verksamhetens nettokostnader	not 4	-439 509	-451 978	-447 052	-448 654	-431 835	-440 438
Skatteintäkter	not 5	326 166	333 466	326 842	337 569	326 166	326 842
Generella statsbidrag	not 6	126 407	125 172	126 103	107 636	126 407	126 103
Tillfälligt konjunkturstöd	not 19	0	0	0	9 408	0	0
Finansiella intäkter	not 7	5 878	4 172	4 135	4 501	5 007	3 478
Finansiella kostnader	not 8	-8 505	-7 670	-6 437	-6 293	-13 974	-11 905
Resultat före extraordinära poster		10 437	3 162	3 591	4 167	11 771	4 080
Extraordinära intäkter							
Extraordinära kostnader							
Årets resultat - förändring av eget kapital		10 437	3 162	3 591	4 167	11 771	4 080

Kassaflödesanalys

Från verksamheten tillförda medel (tkr)		Kommunen		Koncernen	
		Utfall 2008	Utfall 2009	Utfall 2008	Utfall 2009
Årets resultat	not	10 437	3 591	11 771	4 080
Justering för av- och nedskrivningar	not 3	10 480	10 543	15 840	16 470
Övriga ej likviditetspåverkande poster		-407	189	-6 137	3 765
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		20 510	14 323	21 474	24 315
Korta fordringar (ökning-/minskning+)	not 13	15 998	-23 817	12 912	-22 685
Lager (ökning-/minskning+)	not 12	1	58	-63	-540
Korta skulder (ökning+/minskning-)	not 19	-2 692	25 146	1 707	20 596
Kassaflöde från den löpande verksamheten		33 817	15 710	36 030	21 686
Investeringsverksamhet					
Investering i materiella anläggningstillgångar	not 9	-11 699	-8 344	-14 341	-17 482
Försäljning av anläggningar		0	0	97	0
Kassaflöde efter investeringar		-11 699	-8 344	-14 244	-17 482
Finansieringsverksamhet					
Nyupptagna lån och leasing		0	0	10 119	0
Amortering av skuld	not 18	-15 178	-18 030	-21 457	-14 844
Kapitaltäckningsgaranti		1 400			0
Ökning långfristiga fordringar	not 11	-4 524	0	-4 524	0
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		-18 302	-18 030	-15 862	-14 844
Årets kassaflöde		3 816	-10 664	5 924	-10 640
Likvida medel vid årets början		42 230	46 046	42 459	48 383
Likvida medel vid årets slut		46 046	35 382	48 383	37 743

Balansräkning

(tkr)	Kommunen			Koncernen	
	Bokslut 2008	Budget 2009	Bokslut 2009	Bokslut 2008	Bokslut 2009
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	not 9	130 283	127 636	316 909	318 856
Maskiner och inventarier	not 9	14 098	14 653	16 504	15 676
Finansiella anläggningstillgångar					
Värdepapper andelar	not 10	10 786	11 939	10 206	11 369
Långfristiga fordringar	not 11	18 375	18 375	1 851	1 851
Summa anläggningstillgångar		173 542	173 144	345 470	347 752
Omsättningstillgångar					
Förråd	not 12	244	186	1 200	1 740
Fordringar	not 13	24 648	31 684	51 927	74 612
Kortfristiga placeringar		20 163	36 944		
Kassa och bank	not 14	46 046	35 382	48 383	37 743
Summa omsättningstillgångar		91 101	105 087	101 510	114 095
Summa tillgångar		264 643	278 231	446 980	461 847
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital					
Ingående eget kapital		83 999	94 436	99 528	111 299
Årets resultat	not 15	10 437	3 591	11 771	4 080
Summa eget kapital		94 436	84 530	111 299	115 379
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner	not 16	14 013	15 982	14 013	17 517
Andra avsättningar	not 17	1 229	1 079	1 229	1 229
Summa avsättningar		15 242	17 061	15 242	18 746
Skulder					
Långfristiga skulder	not 18	66 951	66 024	211 632	198 319
Kortfristiga skulder	not 19	88 014	110 616	108 807	129 403
Summa skulder		154 965	176 640	320 439	327 722
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		264 643	278 231	446 980	461 847
Borgensåtaganden och ansvarsförbindelser					
Borgensåtaganden	not 20	151 784	148 842	1 675	1 746
Pensionsförpliktelser	not 21	238 767	242 001	238 767	242 001
Ansvarsförbindelser	not 22	88 080	73 935	88 080	73 935

Nothänvisning

(tkr)	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2008	Bokslut 2009	Bokslut 2008	Bokslut 2009
Not 1				
Verksamhetens intäkter				
Enligt resultaträkningen	108 306	110 717	133 503	139 911
Därav hyror av lokaler samt bostäder hyres av NBAB till kpk	11 392	10 870	0	0
Därav reavinst försäljning av fastigheter	61	26	61	26
Avgår jämförelsestörande poster:				
Verksamhetens intäkter exkl jämförelsestörande poster	108 306	110 717	133 503	139 911
Not 2				
Verksamhetens kostnader				
Enligt driftredovisning minus avskrivningar				
Enligt resultaträkningen	-537 335	-547 226	-549 498	-563 879
Därav				
Resultat vid avyttring fastigheter o maskiner				
Hyror av lokaler samt bostäder förvaltade av NBAB (ägda av Nordanstigs kommun)	26 765	27 453		
Hyrda av NBAB (ägda av NBAB)	1 796	2 674		
Hyrda utanför koncernen	2 167	2 334	2 167	2 334
LB Kiel	2 393	1 431	2 393	1 431
Nordisk Renting (Bergsjö Närvärme KB)	1 540	3 001	1 540	3 001
Hyra Nordanstigs Ekoteknik KB	302	401	302	401
Kapitaltäckningsgaranti NVAB	1 400	0		
Därav särskilda poster:				
Utbetalning av pensioner	-8 520	-9 721	-8 520	-9 721
Pensionsskuld förändring inkl. löneskatt	-11 024	-13 888	-11 024	-13 888
Förändring av semesterlöneskuld samt övertidsskuld	316	745	316	745
Not 3				
Avskrivningar				
Planenlig avskrivning	-9 818	-9 872	-15 178	-15 799
Planenlig avskrivning leasade bilar	-662	-671	-662	-671
	-10 480	-10 543	-15 840	-16 470
Not 4				
Verksamhetens nettokostnader				
Verksamhetens nettokostnader exkl. avskrivningar	-428 529	-436 509	-415 495	-423 968
Skatteintäkter och generella statsbidrag	452 573	452 945	452 573	452 945
Kvar till avskrivningar o finansiella kostnader	24 044	16 436	37 078	28 977
Not 5				
Skatteintäkter				
Kommunalskatt	329 196	338 327	329 196	338 327
Slutavräkning 2007 och 2008, 2008 och 2009	-3 030	-11 485	-3 030	-11 485
därav slutavräkning 2007	-653		-653	
slutavräkning 2008	-2 377	349	-2 377	349
slutavräkning 2009		-11 834		-11 834
	326 166	326 842	326 166	326 842

(tkr)	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2008	Bokslut 2009	Bokslut 2008	Bokslut 2009
Not 6				
Generella statsbidrag och utjämningsbidrag				
Kostnadsutjämningsavgift	18 653	16 355	18 653	16 355
Inkomstutjämningsbidrag	99 024	101 067	99 024	101 067
Regleringsavgift (-)/ bidrag (+)	-4 495	-4 781	-4 495	-4 781
LSS-utjämning	314	-1 562	314	-1 562
Kommunal fastighetsavgift	12 911	15 023	12 911	15 023
	126 407	126 102	126 407	126 102
Not 7				
Finansiella intäkter				
Ränteintäkter	2 848	703	4 267	854
Särskilt statsbidrag	437	863	437	864
Räntebidrag	70	26	70	26
Ränta utlämnade lån NVAB	1 009	809	0	0
Finansiella hyror NVAB (Nordisk Renting)	1 281	1 281	0	1 281
Övriga finansiella intäkter	233	453	233	453
	5 878	4 135	5 007	3 478
Not 8				
Finansiella kostnader				
Räntekostnader	-3 588	-2 706	-9 057	-8 174
Räntor bankkredit	-158	-32	-158	-32
Finansiell hyra Nordisk Renting	-4 172	-3 001	-4 172	-3 001
Ränta pensioner	-403	-617	-403	-617
Halv moms leasade bilar 2003 -		-60		-60
Bankkostnader	-14	-21	-14	-21
Övriga finansiella kostnader	-170	0	-170	0
	-8 505	-6 437	-13 974	-11 905
Not 9				
Materiella anläggningstillgångar				
Anskaffningsvärde mark, byggnader, tekn.anläggningar	232 213	237 007	510 430	542 201
Ack. avskrivningar	-101 930	-109 371	-193 521	-223 345
Bokfört restvärde	130 283	127 636	316 909	318 856
<i>Därav</i>				
Mark, byggnader	116 793	113 667	282 744	303 864
Tekniska anläggningar	13 490	13 969	34 165	14 992
	130 283	127 636	316 909	318 856
<i>Fastighetsförsäljning</i>				
Bokfört värde				
Reavinst				
Anskaffningsvärde maskiner och inventarier	44 660	48 111	51 427	51 672
Ack. avskrivningar	-32 724	-34 911	-34 923	-37 448
Bokfört restvärde	11 936	13 200	16 504	14 224
<i>Därav</i>				
Maskiner	199	166	199	166
Inventarier	11 737	13 034	14 143	14 058
	11 936	13 200	14 342	14 224

Kommunen och koncernen i siffror

(tkr)	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2008	Bokslut 2009	Bokslut 2008	Bokslut 2009
Anskaffningsvärde leasade bilar fr o m 2003	5 383	5 344	5 383	5 344
Ack. avskrivningar	-3 221	-3 892	-3 221	-3 892
Bokfört restvärde	2 162	1 452	2 162	1 452
Not 10				
Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier	7 000	7 033	6 420	6 463
Andelar	6	6	6	6
Placeringar	3 780	4 900	3 780	4 900
	10 786	11 939	10 206	11 369
Not 11				
Långfristiga fordringar				
Utlämnade anslagstäckta lån, Logen Dalens Ros	30	30	30	30
Utlämnade lån koncern, Bergen Energi	493	493	493	493
Fordran el-handel NBAB	0	0	1 328	1 328
Utlämnade lån Nordanstigs Vatten AB	17 852	17 852	0	0
	18 375	18 375	1 851	1 851
Not 12				
Förråd - lager	244	186	1 200	1 740
Not 13				
Fordringar				
Kundfordringar	7 919	8 595	10 803	10 974
Intrimsfordringar - övriga	16 729	23 089	20 961	26 694
	24 648	31 684	31 764	37 668
Not 14				
Kassa och bank				
Kassa	25	27	25	27
Plusgiro	29 231	34 535	29 231	34 542
Bank	16 790	820	19 127	3 174
	46 046	35 382	48 383	37 743
Not 15				
Eget kapital				
Rörelsekapital	3 087	-8 964	-7 297	-15 308
Anläggningskapital	91 349	106 991	118 596	130 687
	94 436	98 027	111 299	115 379

varav

Renhållningskollektivet har fr o m 2009 en fordran på skattekollektivet på 1 360 tkr.

varav

Fjärrvärmekollektivet har fr.o.m. 2009 skuld till skattekollektivet på 3 739 tkr

(tkr)	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2008	Bokslut 2009	Bokslut 2008	Bokslut 2009
Not 16				
Avsättningar för pensioner				
Intjänande fr.o.m. 1998 exklusive ÖK-SAP				
Ingående avsättning exklusive löneskatt	13 907	14 013		
Intjänat under året	-309	2 204		
Indexuppräkning	394	616		
Utbetalning under året				
Utgående avsättning exklusive löneskatt	13 992	16 833		
Löneskatt	21	684		
Utgående avsättning inklusive löneskatt	14 013	17 517	14 013	17 517
<i>Aktualiseringsgrad 42 %</i>				
<i>Varav visstidspension exkl. löneskatt</i>	271	469	271	469
<i>2008 i förtroendevald, 2009 2 st förtroendevalda</i>				
Not 17				
Andra avsättningar				
Täckning av deponi	-1 229	-1 229	-1 229	-1 229
Not 18				
Långfristiga skulder				
Ing skuld	-80 024	-66 951	-220 265	-211 632
Amortering	14 416	19 430	8 684	13 364
Amortering leasade bilar	762	654	654	654
Nya lån -leasing	-705	0	-705	-705
Kapitaltäckningsgaranti NVAB	-1 400	0	0	0
	-66 951	-46 867	-211 632	-198 319
Not 19				
Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	-15 003	-20 081	-19 746	-26 042
Arbetsgivaravgifter	-13 141	-12 697	-13 141	-12 697
Skatteverket -slutavräkning	-2 377	-13 862	-2 377	-13 862
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	-4 915	-4 754	-4 915	-4 754
Pension individuell del inkl löneskatt 2009	-14 552	-14 570	-14 552	-14 570
SAP (Särskild avtalspension)	-639	-809	-639	-809
Amortering leasade bilar	-480	-480	-480	-480
Amortering långfristig skuld	-5 500	-5 500	-5 500	-5 500
Semesterlöneskuld	-14 623	-14 162	-14 623	-14 162
Övertidsskuld	-479	-380	-479	-380
Bergsjö Närvärme KB	-376	-634	-376	-634
Kortfristig skuld till koncern NBAB	0	-506	0	0
Tillfälligt konjunkturstöd	0	-9 425	0	-9 425
Övriga kortfristiga skulder	-15 929	-15 300	-31 979	-26 088
	-88 014	-113 160	-108 807	-129 403

(tkr)	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2008	Bokslut 2009	Bokslut 2008	Bokslut 2009
Not 20				
Borgensåtaganden				
Egnahem	449	628	449	628
Bostadslån med kreditgaranti	115	111	115	111
Nordanstigs Bostäder AB	140 109	137 096	0	0
Nordanstigs Vatten AB	10 000	10 000	0	0
Övriga	1 111	1 007	1 111	1 007
	151 784	148 842	1 675	1 746

Samtliga delägare i Kommunalförbundet Region Gävleborg (samtliga kommuner i länet samt Landstinget Gävleborg) har tecknat en solidarisk borgen på 40 000 tkr. Nordanstigs kommun har en ägarandel i kommunalförbundet på 3,87 % (2006)

Nordanstigs kommun har i november 2006 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för KommunInvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Samtliga 248 kommuner som per 2009-12-31 var medlemmar i Kommuninvest har ingått i likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga dessa kommuner har ingåtts avtal om hur ansvaret skall fördelas på varje medlemskommun vid ett eventuellt infriande av borgensansvaret. Principerna för denna fördelning sker efter en beräkningsmodell grundad på samtliga medlemskommuners respektive ägarandel i Kommuninvest. Nordanstigs kommun hade vid årsskiftet 2008/2009 en ägarandel i Kommuninvest som uppgick till 0,19 % vid årsskiftet 2009/2010 uppgick den till 0,17 %.

Not 21

Pensionsförpliktelser

(Pensioner intjänade före 1998)

Pensioner	192 151	194 754	192 151	194 754
Löneskatt	46 616	47 247	46 616	47 247
	238 767	242 001	238 767	242 001

Not 22

Ansvarsförbindelser

Leasegivare

	Åtagande inom ett år	>1år>5år	>5 år	Totalt åtagande
LB Kiel avtal slut 2025-12-31 Bergesta	1 440	6 000	22 880	30 320
Nordisk Renting avtal slut 2025-09-30 VA nätet	43 615	Löses 2010-03-31*		771
Summa åtaganden med tidsbegränsning	45 055	6 000	22 880	73 935

* Nordisk Renting löses i sin helhet 2010-03-31 med 42 843 677 kr varav 25 000 tkr upplånas.

Bilagor

Redovisningsprinciper

Redovisningen har skett enligt god redovisningssed och enligt Kommunal redovisningslag samt Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Eventuella avvikelser beskrivs under berörd rubrik.

Alla belopp och beräkningar är presenterade i respektive års penningvärde.

Principer för periodisering och värdering

Redovisningen har varit öppen för externa transaktioner t.o.m. 2010-01-14 har kostnader och intäkter av väsentlig betydelse hänförs till redovisningsåret 2009.

Kostnads och intäktsräntor

Har periodiserats.

Långfristiga skulder

Amorteringar för 2010 har bokförts som kortfristig skuld.

Skatteintäkter

Den definitiva slutavräkningen för 2008 och prognosen för slutavräkning 2009 ingår i posten skatteintäkter i resultaträkningen.

Löner, semesterersättningar och övriga löneförmåner

Fr.o.m. redovisningsåret 2002 redovisas löner, semesterersättningar och övriga löneförmåner när kostnaden uppstått, dvs. när lönerna intjänats.

Sociala avgifter

Har redovisats i form av procentuella personalomkostnadspålägg i samband med löneredovisningen. Arbetsgivaravgiften för december månad har periodiserats.

Personalomkostnadspålägg

Har internderiterats verksamheterna med 41 %.

Förändring av pensions- och semesterlöneskuld

Respektive skuld redovisas som en samlad kostnad för hela verksamheten under verksamhetens kostnader (*ökning pensionsskuld inkl löneskatt* och *förändring semesterlöneskuld*) i resultaträkningen.

Redovisning av pensionsförpliktelser

Fr.o.m. redovisningsåret 1998 redovisas nyintjänade pensionsförmåner dels den individuella delen som i bokslutet redovisas som kortfristig skuld dels resterande delar som en avsättning i balansräkningen och ingår i posten *verksamhetens kostnader* (ökning pensionsskuld inkl löneskatt) i resultaträkningen. Visstidspensioner avseende förtroende valda ingår i avsättningen, dock har ej tagits hänsyn till nuvarande två kommunalråds intjänade pensionsförmån. Räntan på pensionsförmåner intjänade fr.o.m. 1998 redovisas i posten finansiella kostnader i resultaträkningen. Pensionsförmåner intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse. Kommunen har ingen förvaltning av medel finansiellt placerat för pensioner vilket innebär att hela pensionsförpliktelsen återlämnas i verksamheten.

Pensionerna beräknas enligt RIPS-07.

Löneskatt på pensioner

Fr.o.m. 1999 redovisas löneskatt på årets intjänade pensioner och ingår i verksamhetens kostnader (posten *ökning pensionsskuld inkl löneskatt*) i resultaträkningen.

Redovisning av materiella anläggningstillgångar

Upptas till anskaffningsvärde och reduceras med avskrivningar.

Korttidsinventarier

För att en investering skall klassas som en anläggningstillgång och därmed fördela kostnaden (avskrivningen) över minst tre år skall investeringen ha en ekonomisk varaktighet av minst tre år samt uppgå till ett värde av lägst ett halvt basbelopp.

Avskrivningar

Avskrivningar av anläggningstillgångar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod, viss vägledning finns i SKL:s förslag till avskrivningstider.

Planenlig avskrivning baseras på ursprungligt anskaffningsvärde och sker utifrån förväntad ekonomisk livslängd. I kommunen I kommunen påbörjas avskrivningarna månaden efter anskaffning/färdigställande. Ej färdigställda investeringar balanseras som pågående arbeten.

Huvudsakligen tillämpas följande avskrivningstider:

Byggnader, anläggningar	20, 33 och 50 år
Maskiner, fordon, inventarier	5 -20 år
Energianläggningar	10 – 30 år

Kapitalkostnaderna

Kapitalkostnad är den ersättning förvaltningarna erlägger för gjorda investeringar. Denna räknas enligt nominell metod med 5,0 % intern ränta 2008. Kapitalkostnad kostnadsbokförs månaden efter genomförd investering.

Kundfordringar

Kundfordringar har minskats med summan av osäkra kundfordringar (befarade kundförluster). Kundfordringar äldre än 12 månader bedöms som osäkra.

Leasingavtal

Fr.o.m. redovisningsåret 2003 redovisas nya finansiella leasingavtal i balansräkningen dvs. som anläggningstillgång och långfristig skuld. Fr.o.m. årsredovisning 2003 redovisas nyleasade bilar enligt denna princip.

Tidigare avtal som enligt definitionen är att klassificera som finansiell leasing, men tidigare redovisats som operationell leasing, redovisas även fortsättningsvis som operationell leasing:

- LB Kiel (Bergesta)
- Nordisk Renting (VA)

Det framtida åtagandet noteras i ansvarsförbindelse

Hysesavtal för lokaler samt bostäder redovisas som operationell leasing är även enligt definitionen operationell leasing.

Redovisning av bredbandsinvestering

Kostnader med reducering av intäkter (bidrag Länsstyrelsen och EU) i bredbandsprojekten redovisas som anläggningstillgång och planerlig avskrivning påbörjas månaden efter att investeringen är klar.

Extraordinära poster och upplysningar för jämförelseändamål.

Extraordinära poster skall avse händelser som saknar tydligt samband med kommunens ordinarie verksamhet, att händelsen ej förväntas inträffa ofta samt att posten uppgår till ett väsentligt belopp.

Jämförelsestörande poster är sådana poster som uppgår till väsentliga belopp och påverkar årets resultat men hänförs till annan period.

Klassificering av finansiella tillgångar

Kommunfullmäktige har inte tagit beslut om att placerade medel på 4 900 tkr anses vara ett långsiktigt innehav.

Redovisning av avsättningar, ansvarsförbindelser och eventualtillgångar

En avsättning är på balansdagen säker eller sannolik till sin förekomst men oviss till belopp eller till tidpunkt då den ska infrias. T.ex. pensionsskuld och täckning av deponi.

Redovisning av immateriella tillgångar

Nordanstigs kommun har inga immateriella tillgångar redovisade.

Byte av redovisningsprincip

Fr.o.m. 2004 redovisas semesterlöneskulden samt övertidsskulden såsom en kortfristig skuld. Tidigare redovisades den såsom en avsättning. Justering har gjorts i årsredovisning 2004 avseende 2003.

Redovisning av lånekostnader

Redovisas enligt huvudprincipen d.v.s. lånekostnaden belastar resultatet för den period till vilken de hänförs, oavsett hur de lånade medlen används.

Sammanställd redovisning

Resultaträkningen och balansräkningen visar en sammanställd redovisning för koncernen.

Den sammanställda redovisningen inkluderar kommunen och Nordanstigs Bostäder AB, Nordanstigs Vatten AB samt Nordanstigs Fastighets AB. Övriga bolag, kommunalförbund samt stiftelser har kommunen antingen så små andelar eller för små till sin omfattning så att det inte tillför någon väsentlig information till koncernens resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys

Ordlista och begrepp

Anläggningstillgångar

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk. Kan vara immateriella (goodwill mm) materiella (mark, byggnader, maskiner mm) eller finansiella (aktier, andelar mm).

Avskrivning

Årlig kostnad för värdeminskning av anläggningstillgångar beräknad utifrån förväntad ekonomisk livslängd.

Avsättningar

Avser ekonomiska förpliktelser som inte är helt bestämd till storlek eller förfallotidpunkt.

Eget kapital

Visar hur stor del av tillgångarna som ej finansierats med främmande kapital (skulder). Består av anläggningskapital och rörelsekapital.

Internränta

Kalkylmässig kostnad för det kapital (bundet i anläggnings- och omsättningstillgångar) som utnyttjas inom en viss verksamhet.

KL

Kommunallagen

Kapitalkostnader (kpk)

Benämningen på internränta och avskrivning. Det är denna ersättning förvaltningarna erlägger för gjorda investeringar.

Kortfristiga fordringar

Fordringar som förfaller till betalning inom ett år.

Kortfristiga skulder

Skulder med en löptid understigande ett år.

KPI

Konsumentprisindex. Ett mått på prisutvecklingen.

Likviditet

Ett mått på den kortsiktiga betalningsberedskapen. Visar omsättningstillgångar i relation till kortfristiga skulder.

LIS-områden

Landsbygdsutveckling i strandnäralägen.

LOV

Lagen om valfrihet.

Långfristiga fordringar

Fordringar som förfaller till betalning senare än ett år

Långfristiga skulder

Skulder med en löptid överstigande ett år.

NBAB

Nordanstigs Bostäder AB

Nettokostnader

Verksamhetens kostnader minskade med verksamhetens intäkter, bidrag mm

NVAB

Nordanstigs Vatten AB

Nyckeltal

Ett mått på verksamheten. Ex. kostnad per enhet eller tjänster per brukarantal.

Omsättningstillgångar

Tillgångar som inte är anläggningstillgångar. Exempelvis förråd, fordringar, kortsiktiga placeringar, kassa och bank.

Rörelsekapital

Omsättningstillgångar minus kortfristiga skulder.

SKL

Sveriges Kommuner och Landsting. En arbetsgivar- och medlemsorganisation för Sveriges 290 kommuner och 18 landsting samt regionerna Skåne och Västra Götaland.

Soliditet

Ett mått på den långsiktiga betalningsförmågan. Visar andelen eget kapital av totala tillgångar.

Verksamhetstal

Kvantitetsmått på verksamheterna. Exempelvis antalet brukare.

ÅR

Årsredovisning

Målstyrningsmodellen

Kommunövergripande mål som antagits av Kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktiges mål som tolkats och formulerats till ett nämndsmål. Redovisas under respektive programpunkt i nämndsbudgeten samt i sammanfattningen som presenteras i kommunens sammanställda budget till Kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktiges målområden	Nämndens mål	Strategi/handlingsplan aktiviteter	Tidsplan Uppföljning/rapportering
Andelen elever som når målen skall år från år öka med strävan att alla elever har fullständiga betyg när de lämnar grundskolan.	UK: Elevernas kunskaper och färdigheter i läsning, skrivning och matematik skall förbättras.	Kompetensutvecklingsinsatser	Följa upp år 3 elevernas resultat i samtliga skolämnen. Delårsrapport 2
		Läraryftet	
	KS: Kartlägga trafiktätheten inom kollektivtrafiken	Utredningsuppdrag klart under hösten 2007	
		Beställningstrafik införs 2008	
		Egen tidtabell för all trafik som passerar Nordanstig	

Nämndernas egna mål. Redovisas under respektive programpunkt i nämndsbudgeten.

Förklaring till signalsystemet för måluppföljning

SIGNALSYSTEM definitioner:

Målet kommer att uppnås, utan ökade insatser / Målet har uppnåtts.

Målet kommer att uppnås, men ytterligare insatser behövs. Åtgärden beskrivs under *kommentarer*. Åtgärderna kan vara att ytterligare aktiviteter behöver vidtas eller att mer resurser behövs. vid behov av utökade resurser (t.ex. tillfällig personalutökning) kan nämnden behöva omprioritera i budgeten.

Målet kommer troligen inte att uppnås. Under *kommentarer* beskrivs vad som kommer att göras, exempelvis en bedömning av vilken nivå som kan nås och vilken åtgärd som krävs. Aktiviteter kan prioriteras bort, skriv även in detta under *kommentarer* / Målet har inte uppnåtts.

